

Gorenjski Glas

PETEK, 20. SEPTEMBRA 2013

LETO LXV, ŠT. 75, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

V Tržiču bo še večja brezposelnost

Po stečaju Trifixa in skoraj dvajset novih brezposelnih, po napovedih Peka o okoli petdeseterici brez dela je bil v začetku meseca oklican stečaj tržiškega podjetja Struc Tokos. Na cesti bo pristalo še 41 novih zaposlenih.

BOŠTJAN BOGATAJ

Tržič – Kaj se dogaja s tržiškim gospodarstvom, ki je še dobri desetletji nazaj v velikih podjetjih zaposloval ogromno delavcev, danes pa velikih ni več, zraven propadajo še mali. V juniju je propadlo podjetje Trifix, pred dnevi je bil oklican stečaj podjetja Struc Tokos.

O razlogih za stečaj slednjega je nekdanji direktor Bojan Štor povedal, da jih je več: »Zaradi vojnih razmer v

Siriji in Egiptu smo izgubili največje kupce, že prej zaradi ukinitve subvencij za solarne elektrarne v Nemčiji tudi solarni trg, še najbolj pa nas je udarila nezmožnost prestrukturiranja podjetja zaradi rigidne delovnopravne zakonodaje.«

Pove, da bi podjetje z manj zaposlenimi morda še imelo prihodnost, vendar so visoke odpravnine in nezmožnost odpustitve zaščitnih delavcev ter prezadolženost podjetja onemogočile

nadaljnje delo. Tako pa je brez dela ostalo vseh 41 zaposlenih.

Od začetka stečajnega postopka sta minila dva tedna, stečajna upraviteljica Tatjana Rupel pa se bo z nekdanjimi vodilnimi sestala na začetku prihodnjega tedna: »Zaposleni so doma na čakalju, po pošti so (v sredo, op. a.) dobili priporočeno pošto z odpovedjo pogodbe o zaposlitvi, v tem času pa proizvodnja stoji.«

► 9. stran

Foto: Gorazd Kavčič

Kako nove izgube zaposlitve – Trifix skoraj dvajset delavcev, Struc Tokos štirideset zaposlenih, tu je še napovedanih petdeset novih brezposelnih iz Peka – vplivajo na možnost nove zaposlitve v Tržiču? Možnosti je malo, odgovarjajo na Zavodu za zaposlovanje.

Od 9. 9. do 10.10. 2013
pri naročilu naših izdelkov nad
1.500,00 EUR, dobite za
1 EURO tablični računalnik.

SIBAU
Okna in vrata

Sibau okna in vrata d.o.o.
Forme 12, 4209 Zabrnica
www.sibau-okna.si

Tel.: 04 515 38 78
CSM: 031 768 255
CSM: 031 707 484

Straže ne bodo dali zasebniku

Stran 3

JELOVICA

ODLOČITE SE ZA HIŠO JELOVICA.
[energetsko varčna in prijetna za bivanje]

www.jelovica.si

25%

popusta na en izdelek po izbiri*

bauxMax
Nizka cena vsak dan

www.bauxMax.si

*Ponudba velja v prodajnem centru Kranj od 20.9. do 23.9.2013. Izrežite kupon s popustom, ga predložite na blagajni ter uveljavite popust na en izdelek po lastni izbiri. Pri posameznem nakupu je mogoče uveljavljati 1 kupon. Popusti se ne seštevajo. Ko uveljavljate kupon, vas prosimo, da pri izdelku, za katerega želite uveljaviti popust, na to opozorite blagajničarko. Kupon velja samo v prodajnem centru Kranj, Poslovna cna D1, 4208 Šenčur.

JEZIKOVNA ŠOLA
s tradicijo in inovativnostjo

LUK

VPIS 04/280 48 00
9. - 27.9.2013

- Za občane Mestne občine Kranj: **prihranite 100 EUR.**
- Za občane drugih občin: **podarimo građivo.**

Podjetja pomagajo žičničarjem

Stran 3

AKTUALNO

O tovarnah, ki jih ni več

Gorenjske splošne knjižnice in Gornjesavski muzej Jesenice v projektu Tovarne propadajo – prijetni spomini ostajajo vabijo k sodelovanju vse, ki bi želeli zaupati spomine na delo v zdaj že propadlih gorenjskih tovarnah.

2

POSLOVNI GLAS

Z inovacijami lažje iz gospodarske krize

Med 42 najboljšimi lanskimi inovacijami v Sloveniji jih je tudi pešičica iz Gorenjske. Inovatorji so skoraj vsako leto isti – zato, ker v nekaterih podjetjih vedo, da inovacija prinaša delo in dodano vrednost, v drugih pa ne.

9

GG+

Zdravilni učinki konoplje razbijajo predsodke

Positivni učinki, predvsem v prehrani, odganjajo strah pred industrijsko konopljo. Število pridelovalcev, tudi na Gorenjskem, iz leta v leto narašča.

13

GG+

»Strokovno ne popuščamo«

V kranjskem Centru Korak so zasadili zdravilni vrt, ki ga uradno odpirajo danes. Tudi oni čutijo krizo na vsakem koraku, a direktorica centra Mateja Korošec ob tem zagotavlja, da strokovno ne popuščajo.

16

VREME

Ob koncu tedna bo večinoma sončno. Jutra bodo ponekod po kotlinah meglena.

6/20°C

jutri: večinoma sončno

CERKLJE

Izbor za najbolj kulturno šolo

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD) bo v sodelovanju z Osnovno šolo Davorina Jenka Cerklje (najbolj kulturno šolo preteklega leta) ter Občino Cerklje danes, 20. septembra, pripravil zaključno prireditev za najbolj kulturno šolo leta 2013. Prireditve, ki se bo v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika začela ob 9.45, bo sicer posvečena filmu in filmski vzgoji. JSKD bo razglasil imena 53 osnovnih šol, ki so si letos prislužile naziv kulturna šola, podelili bodo tudi priznanja najboljši kulturni srednje veliki in mali oziroma podružnični osnovni šoli ter šestim šolam, ki izstopajo na posameznih področjih kulturnega udejstvovanja in ustvarjanja. Razglasitev najbolj kulturne šole letošnjega leta bo ob 13. uri, za ta naziv pa se letos poteguje osem osnovnih šol, od gorenjskih le OŠ Preserje pri Radomljah. Prireditve se bo udeležil tudi minister za izobraževanje, znanost in šport Jernej Pikalo. **J. P.**

KAMNIK

Vaja reševanja ob železniških nesrečah

Slovenske železnice in Zavod Vizija skupaj z Občino Kamnik, Gasilsko zvezo Slovenije in Združenjem slovenskih poklicnih gasilcev ta konec tedna organizirajo seminar in reševalno vajo z naslovom Izredni dogodki na železniških tirih in v železniškem predoru, ki bo potekala v Kamniku. Na tridnevnem usposabljanju, ki se je začelo že včeraj, bo prisotnih več kot 120 slušateljev iz najrazličnejših reševalnih in policijskih vrst iz Slovenije, Hrvaške, Srbije in Italije. Včeraj so se udeleženci posvetili teoretičnim vsebinam, današnji dan je namenjen praktičnemu delu na več delovnih točkah, ki se nahajajo od železniške postaje Graben do železniškega predora pod Žalami. Seminar se bo jutri zaključil z veliko reševalno vajo, ki bo potekala med 9. in 14. uro. Scenarij vaje predvideva masovno nesrečo s prisotno ugrabitvijo vlaka ter hkratno nesrečo avtobusa in vagona z nevarnimi snovmi. **J. P.**

»Valilnica« vrhunskih kadrov

V okviru dneva odprtih vrat OpenLaba v Kranju se je v torek odvijal tudi četrti festival ustvarjalnosti in inovativnosti mladih OpenFest.

MATEJA RANT

Kranj – Mladim so v okviru festivala želeli predstaviti možnosti za ustvarjalno udejstvovanje na področju sodobnih tehnologij in jih povabiti, da aktivirajo svoj ustvarjalni potencial in pomagajo soustvarjati prihodnost. »To je dobra priložnost, da mladi vzpostavijo prvi stik z dejavnostmi OpenLaba, obenem pa na ta način krepimo sodelovanje s šolami in skupnostjo,« je poudarila vodja projektov Argene Superina. Na festivalu vsako leto predstavijo svoje projekte, saj OpenLab mladim vse leto nudi usposobljene mentorje, profesionalno opremo, spodbudno okolje in številne izzive. V sklopu dogodka so tako predstavili zanimive eksperimente in rešitve s področja informacijsko komunikacijskih tehnologij ter drugih področij elektrotehnike, kot so avtomatika, energetika, telekomunikacije in multimedijne tehnologije.

Na OpenFestu so se mladi lahko med drugim preskusili v napovedovanju vremena.

OpenLab je projekt laboratorija za telekomunikacije Fakultete za elektrotehniko Univerze v Ljubljani. »Podpiramo koncept odprtega laboratorija kot prostora za druženje mladih, v katerem se skozi igro seznanjajo z novimi tehnologijami,« je ob odprtju festivala poudaril dekan fakultete za elektrotehniko prof. dr. Igor Papič. Kranj je po njegovih besedah močno središče elektro in elektronske industrije.

»Kljub sedanjemu recesiji verjamem, da bodo čez nekaj let spet potrebovali nove kadre.« V OpenLabu, je ob tem poudaril predsednik društva za razvoj inovativnih idej OpenKlub Maks Šuštar, se trudijo vzgajati vrhunske kadre. »To je tako kot v športu. Če hočemo vrhunske kadre, jih je treba za inženirje in znanstvenike šolati že od mladih nog.« Njihovih izobraževanj in delavnic se je v minulih štirih letih udeležilo

že prek štiri tisoč mladih. Po besedah Maksa Šuštarja opazajo, da so na pravi poti, saj mladim nudijo inovativno okolje, v katerem se lahko izobražujejo in razmišljajo o svoji prihodnji karieri. Tega se zavedajo tudi tisti, ki potrebujejo tovrstne kadre. »Zato nam odstopijo kakšen svoj projekt in prek tega stopijo v stik tudi s svojimi morebitnimi kandidati za službo čez pet oziroma deset let,« je še dejal Maks Šuštar.

0 tovarnah, ki jih ni več

Gorenjske splošne knjižnice in Gornjesavski muzej Jesenice v projektu Tovarne propadajo – prijetni spomini ostajajo, vabijo k sodelovanju vse, ki bi želeli zaupati spomine na delo v zdaj že propadlih gorenjskih tovarnah.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Skupno akcijo Tovarne propadajo – prijetni spomini ostajajo gorenjske splošne knjižnice in Gornjesavski muzej pripravljajo v okviru dni evropske kulturne dediščine, ki bodo letos potekali pod geslom Sto let v dobro dediščine. Kot je na novinarski konferenci v Mestni knjižnici Kranj povedala vodja akcije v Kranju Jana Zeni, ima kranjska knjižnica v svojih zbirkah veliko gradiva o lokalnem

okolju, med drugim tudi o tovarnah in njihovi usodi. »Tema propadlih tovarn je danes zelo aktualna, zato želimo k sodelovanju povabiti tudi ljudi, ki imajo doma zanimive dokumente, fotografije, predmete iz nekoč cvetočih, danes pa že bivših tovarn. S tem želimo pri ljudeh vzbuditi tudi zavedanje pomembnosti njihovih osebnih spominov pri raziskovanju zgodovine kraja.« V knjižnici smo se povezali z Gornjesavskim muzejem že v akciji Kako so včasih

živeli, v okviru katere zbiramo spomine občanov, njihovo gradivo pa vsako leto objavimo v brošuri. Tudi tokrat želimo zbrati čim več spominov na obdobje, ki se zaključuje, v vsakim dnu pa odhajajo tudi ljudje, ki so ga živeli,« je povedala Nataša Kokošinek iz Občinske knjižnice Jesenice, Zdenka Torkar Tahir iz Gornjesavskega muzeja pa dodaja: »Jesenice se identificirajo z zgodovino železarstva, zato upamo, da bo prišlo čim več upokojenih železarjev, ki

nam bodo povedali kaj o starih časih.« Podobno sta razmišljala tudi Damjan Mulej iz Knjižnice A. T. Linhartha in Marinka Kenk-Tomazin iz tržiške Knjižnice dr. Tonea Pretnarja, kjer so v preteklosti ostale tovarne, kot so Vezenine Bled, Almira, BPT, Zlit in druge.

Akcija bo tako prihodnji teden potekala v štirih sodelujočih knjižnicah in muzejih, na vsaki lokaciji en dan, med 14. in 19. uro. Prvi bodo gradivo in spomine zbirali v torek, 24. septembra, v Radovljici, v sredo bodo sledili Kranjčani, v četrtek v jeseniški knjižnici, naslednji dan v muzeju, v ponedeljek, 30. septembra, pa še v Trzinu. Prav povsod bodo ob tem pripravili dodaten program z razstavami, muzejskimi večeri, predvajanjem filmov

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme MAKS KLINAR iz Mojstrane.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Sesalnik Hoover Floormate FL 700

Sesalnik Hoover Floormate bo poskrbel, da bodo vaša tla posesana, pomita in posušena v najkrajšem možnem času. Sesalnik, ki je namenjen tako suhemu kot mokremu čiščenju, je prava revolucija pri čiščenju tal. Opremljen je s šestimi vrtljivimi krtačami, ki zagotavljajo kakovostno čiščenje vseh trdih površin: marmorja, keramičnih in lončenih ploščic, vinilnih oblog, izjemno učinkovito pa odstrani tudi nečistočo iz rež med

ploščicami. Sesalnik je opremljen z odstranljivim pralnim filtrom, ki zadrži prah in neprijetne vonjave, filter pa lahko po vsaki uporabi preprosto odstranite in očistite. Bistvena prednost tega sesalnika je tudi izjemno enostavna uporaba, ki je do sedaj pri vodnih sesalnikih nismo bili vajeni. Če želite, lahko naročniki Gorenjskega glasa sodelujete v nagradni igri, v kateri za nagrado podarjamo ročni sesalnik Hoover, ki je namenjen predvsem za čiščenje avtomobilov. Nagradno vprašanje je: Ali v vašem gospodinjstvu uporabljate vodni sesalnik? Odgovore s svojimi podatki do četrтка, 26. septembra, pošljite na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj ali na: koticek@g-glas.si.

Nagrajenci

Nagradna igra Vpis abonmajev v Prešernovem gledališču Kranj nagraduje Vando Gerlica, Marijo Brodar in Stanka Vrhovnika iz Kranja. Nagrajenci bodo darilni bon za ogled predstave v PGK po lastni izbiri prejeli po pošti. Čestitke!

KRANJ

Srečanje bolnikov po možganski kapi

V Kranju je v petek potekalo vseslovensko srečanje bolnikov po možganski kapi, ki se ga je udeležilo 210 članov iz osemnajstih slovenskih klubov bolnikov s cerebrovaskularno boleznijo. Ogedali so si posestvo Brdo, kjer jim je zaplesala tudi Folklorna skupina Ozara, nato pa so se odpravili na kosilo na Šmarjetno Goro, kjer so jih nagovorili kranjski podžupan Bojan Homan, predsednik Združenja bolnikov s cerebrovaskularno boleznijo Slovenije Milan Čuček in prim. Ruža Ačimovič, ki je leta 1996 v Ljubljani ustanovila prvi slovenski klub za bolnike po možganski kapi. »Glavni namen je druženje bolnikov po možganski kapi, radi se srečujemo, številni so bili skupaj na rehabilitaciji na Soči,« je povedal Pavle Rogelj, predsednik kranjskega kluba s 96 člani. Dodal je še, da možgansko kap na leto doživi okoli štiri tisoč Slovencev. **A. Š.**

Foto: Gorazd Kavčič

Straže ne bodo dali zasebniku

Športno rekreacijski park Straža še naprej ostaja v upravljanju javnega podjetja Infrastruktura Bled, čeprav je občina v celoti izpeljala postopek izbire zasebnega partnerja za upravljanje.

MATEJA RANT

Bled – Izmed treh ponudnikov, ki so se prijavi na razpis občine za javno zasebno partnerstvo pri upravljanju športno rekreacijskega centra (ŠRC) Straža, je v drugem krogu samo eden izpolnjeval vse pogoje, je pojasnil direktor občinske uprave Matjaž Berčon. Kljub temu da so zasebnega partnerja torej praktično že izbrali, pa so si pri občini po nastopu funkcije novega direktorja javnega podjetja Infrastruktura Bled Janeza Resmana premislili, saj je v nov poslovni načrt za letošnje leto vključil tudi obratovanje ŠRC Straža, ki ne predvideva subvencije občine za obratovanje smučišča pozimi.

»Ne samo da so predvideli pozitivno poslovanje v vseh segmentih delovanja podjetja, javno podjetje je z novim vodstvom pripravljeno prevzeti tudi vse pogoje, ki jih je občina postavila v razpisu

Smučišče Straža naj bi v prihodnji smučarski sezoni spet obratovalo. / Foto: Luka Renar

za izbiro upravljavca,« je poudaril Berčon in dodal, da to pomeni tudi 35 tisoč evrov letne najemnine, ki jih bodo sicer namenili vlaganjem v obstoječo infrastrukturo. Obenem so predvideli lastna vlaganja, ki bodo omogočila zagotovitev zimske sezone ter oblikovanje nove in dodatne ponudbe. »Strategija glede razvoja in obratovanja ŠRC Straža se torej ne menja, zato

se je župan v okviru svojih pooblastil odločil za ustavitve postopka izbora zasebnega partnerja in zaupal upravljanje javnemu podjetju. Po besedah Janeza Resmana načrtujejo obratovanje smučišča že v prihajajoči zimski sezoni. »Čez poletje smo izvedli investicijsko vzdrževanje na samih napravah, oktobra bomo opravili še redna popravila, potem pa čakamo

samo še na sneg oziroma primerne temperature, ki bi nam omogočile zasneževanje,« je optimističen Resman. Njihova ciljna skupina bodo predvsem najmlajši in upokojenci. »Straža naj bi bila še naprej predvsem lokalno rekreacijsko središče,« pravi Resman in obenem priznava, da jim upravljanje Straže vsekakor predstavlja velik izziv.

Podjetja pomagajo žičničarjem

Kranjskogorskim žičničarjem bodo pri pripravah na zimsko sezono s kratkoročnim posojilom pomagala domača podjetja, ki želijo v prihodnje skupaj z lokalno skupnostjo postati večinski lastniki RTC Žičnice Kranjska Gora. Zimska sezona ni ogrožena.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – »Smučarska sezona v Kranjski Gori ni ogrožena. Začela se bo takoj, ko bo zapadel sneg oziroma ko bodo žičničarji izdelali dovolj umetnega snega. Upam, da bo to že konec novembra ali še prej,« se je na informacijo o tem, da bi bila zato, ker podjetje RTC Žičnice Kranjska Gora nima sredstev za pripravo smučišč in naprav pred zimo, sezona ogrožena, odzval kranjskogorski župan Jure Žerjav.

Kot je povedal, je v sredo sklical sestanek vseh predstavnikov lokalnega

gospodarstva, na katerem so sklenili, da bodo žičničarjem s kratkoročnim posojilom pomagali pri izvedbi pripravljanih del pred sezono. »Vsi vemo, kaj v Kranjski Gori pomeni zima, in tudi, da je brez žičnic ni. Dvesto tisoč evrov, kolikor za pripravo na zimo potrebujejo žičničarji, bomo zagotovili v obliki posojila, ki bo vrnjeno v januarju in februarju in bo zavarovano s hipoteko na premoženje in nepremičnine,« je povedal Darko Tarman, eden od kranjskogorskih turističnih ponudnikov.

Župan Žerjav je z odločitvijo zadovoljen. Pričakuje tudi, da bo na dolgi

rok lokalna skupnost skupaj z domačim gospodarstvom pridobila večinski delež v lastništvu sicer uspešnega podjetja. »RTC Žičnice Kranjska Gora so zdravo podjetje, ki posluje z dobičkom. V zadnjih desetih letih so naredili velik korak naprej, tudi z investicijami v žičniške naprave, ki jih sledi bremenijo s krediti, a te redno odplačujejo. Prepričan sem, da je podjetje, od katerega so odvisni celoten turistični potencial Zgornjesavske doline in številna delovna mesta, treba podpreti. Zato smo se odločili, da ne čakamo na banke, temveč sredstva zagotovimo takoj.«

Kot pravi Klavdija Gomboc iz podjetja RTC Žičnice Kranjska Gora, ki je sicer v lasti športnega centra Pohorje, so veseli podpore. »Ne nazadnje v zimskem obdobju posredno ustvarjamo okoli 180 tisoč nočitev. Veseli smo tudi, da pogovori potekajo v smeri vstopa lokalnega gospodarstva v lastniško strukturo podjetja, kar bi bilo tudi najbolj preprosto za trženje celotne destinacije.«

Konkretno, pravi župan Žerjav, pa iščejo možnost, da čim prej izpeljejo investicijo v žičnico in smučišče na vrhu Vitranca, za kar so že pridobili gradbeno dovoljenje.

Zgradili naj bi pet objektov

SIMON ŠUBIČ

Šenčur – Občinski svet v Šenčurju je na septembrski seji dokončno potrdil občinski podrobni prostorski načrt (OPPN), s katerim bodo na 1,2 hektarja velikem območju v osrednjem delu Poslovne

cone Šenčur (severno od Jurčiča) omogočili gradnjo novih poslovnih objektov. Po Besedah Evgenije Petak iz podjetja Protim Ržišnik Perc, ki je izdelovalec dokumenta, bo tako ustrezen izvedbeni prostorski akt dobilo še zadnje območje znotraj obstoječe cone,

njegovo izdelavo so predlagali in plačali lastniki zemljišč RP Investicije, Jurčič, Logar Trade in Rešet. Tako kot v vsej coni bo območje namenjeno proizvodni, skladiščni, poslovni in trgovski dejavnosti, medtem ko stanovanjska raba ni mogoča. Predvidoma

bo na tem območju stalo pet novih poslovnih objektov, katerih investitorji pa še niso znani. Za ustrezno ureditev cestno-komunalne infrastrukture bo potrebno med drugim razširiti obstoječo (sedaj makadamsko) cesto na severu in zgraditi novo povezovalno cesto na južni strani omenjenega območja, predvideva pa se tudi razširitev vpadnice v cono.

Ljudska Univerza Škofja Loka

Za šolsko leto 2013/14 vpisujemo v naslednje srednješolske programe:

PREDŠOLSKA VZGOJA – SSI in PT
TEHNIK RAČUNALNIŠTVA – PT
GASTRONOMIJA – PTI
EKONOMSKI TEHNIK – SSI in PTI
TRGOVEC – SPI
BOLNIČAR – NEGOVALEC – SPI
MATURITETNI TEČAJ

Najkrajši program traja eno leto. Pri prekvalifikaciji oz. vpisu kandidatov, ki niso uspešno zaključili srednješolskega izobraževanja, se priznajo pozitivno ocenjeni primerljivi predmeti.

Nacionalna poklicna kvalifikacija:
SOCIALNI OSKRBOVALEC

Pokličite ali se oglasite. Skupaj bomo pripravili osebni izobraževalni načrt za uspešno šolanje.

Podlubnik 1a, 4220 Škofja Loka
tel.: 04 / 506 13 00, fax: 04 / 512 08 88, www.lu-skofjaloka.si

PREDDVOR

Gelike vabijo k sodelovanju

Sekcija za ročna dela Gelike pri Društvu upokojencev Predvor vabi na srečanje upokojence in tudi vse druge občane, ki jih veselijo ročna dela in si želijo, da bi se tudi kaj naučili. S srečanji bodo pričeli 1. oktobra, ko je tudi mednarodni dan starejših. Srečanje bo ob 18. uri in tako se bodo dobivali vsak torek ob istem času do konca aprila prihodnje leto v Turistično informacijskem centru v Preddvoru. **D. Ž.**

KAMNIK

Slovesnost ob 120-letnici PD Kamnik

Člani Planinskega društva Kamnik bodo jubilej, 120. obletnico ustanovitve društva, proslavili danes, 20. septembra, v Domu kulture Kamnik s slavnostno akademijo, ki se bo začela ob 19. uri. Na njej bodo predstavili bogato zgodovino gorskih doživetij, slavnostni govornik bo dr. Matjaž Kmecl. **J. P.**

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubič, Simon Šubič, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Ilovar Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vključeno DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

ŠENČUR

Potrdili novi odlok o komunalnem prispevku

Občinski svet občine Šenčur je tudi v drugi obravnavi potrdil nov odlok o podlagah za odmero komunalnega prispevka, ki prinaša podražitev komunalnega prispevka. Ta se bo za enostanovanjske hiše povišal za 5 do 10 odstotkov, za upravne in pisarniške stavbe od 9 do 16 odstotkov, za druge nestanovanjske objekte pa tudi do 44 odstotkov. V praksi to na primer pomeni, da bodo po novem investitorji za enostanovanjsko hišo s tlorisno površino 200 kvadratnih metrov na 500 kvadratnih metrov veliki gradbeni parceli plačali 7204 evre komunalnega prispevka, po starem pa bi ga 6773 evrov. Komunalni prispevki za graditelje v ostalih vaseh bodo tudi po novem nižji kot v Šenčurju. V primeru nadomestne gradnje se bo že plačane obveznosti iz naslova komunalnega prispevka za star objekt upoštevale, investitor pa bo moral doplačati razliko do komunalnega prispevka za predvideno stanje novega objekta. Če bo razlika negativna, se komunalni prispevek ne bo zaračunal in občina razlike ne bo vračala, med drugim predvideva nov odlok. Nov komunalni prispevek bodo začeli obračunavati s 1. januarjem 2014. **S. Š.**

LESCE

Jutri že drugi festival medu

Čebelarsko društvo Radovljica in Čebelarski center Gorenjske jutri v Lescah prirejata II. Festival medu, ki so ga letos v sodelovanju s Čebelarsko zvezo Slovenije razširili še na Dan medu v kulinariki. Prireditve se bo začela ob desetih dopoldne, ko bodo v čebelarskem izobraževalnem centru pripravili predavanja in predstavitev: med drugim bo dr. Jasna Bertonec predstavila hranilno vrednost medu, Edin Halačević v delavnici mešanja pijač napitke z medom, Rok Rutar pridelavo medenega piva, Sandi Marolt mešanje pijač z dodatkom medu, dr. Borut Gosar med z ameriškim slamnikom in drugimi dodatki ... Dogajanje bo zaključilo predavanje priznanega kuharja Uroša Štefelina, ki bo razkrival skrivnosti ustvarjanja jedi z medom in drugimi lokalnimi živili. Pred centrom bodo stojnice z lokalno pridelano hrano, pokazali bodo, kako nastajajo dražgoški kruhki, predstavili se bodo domači čebelarji, z ustvarjalnimi delavnici pa bo poskrbljeno tudi za najmlajše. **M. A.**

Sklad bi vseeno gradil

Stanovanjski sklad RS bi na Jesenicah rad postavil dva večstanovanjska objekta s skupaj 46 stanovanji.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Na Jesenicah ob Cesti železarjev med stavbo čistilnice in TVD Partizan ima Stanovanjski sklad RS v lasti zemljišče, na katerem želi postaviti dva večstanovanjska objekta. V pritličju objektov naj bi bili poslovni prostori, v treh nadstropjih pa skupaj do 46 stanovanj. V kleti objekta in ob stavbah bi uredili 113 parkirnih mest. Projekt je vreden 6,5 milijona evrov, sklad naj bi ga financiral iz lastnih sredstev oziroma s pomočjo javnih nepovratnih sredstev. Po načrtih naj bi začeli graditi leta 2016, stanovanja pa bi bila vseljiva leta 2018. Sklad bi stanovanja prodajal, obstaja pa tudi možnost oddaje tržnih stanovanj v najem, tudi za nedoločen čas.

Da bi projekt lahko stekel, pa Občina Jesenice mora sprejeti nov občinski podrobni prostorski načrt za to območje. A na junijski

Računalniška vizualizacija, kako naj bi izgledala dva večstanovanjska objekta.

seji so občinski svetniki ob obravnavi osnutka odloka menili, da Jesenice ne potrebujejo novih stanovanj, temveč več parkov, zelenih površin in otroških igrišč. Poleg tega prav nasproti načrtovanega območja gradnje sklada, v Hrenovci, že od leta 2008 stojijo štirje nedokončani vila bloki s 74 stanovanji

investitorja Aleasing. Kljub junijski zavrnitvi na občinskem svetu pa Stanovanjski sklad RS projekta ni pokopal, občinske svetnike bodo skušali prepričati ponovno na seji prihodnji teden, na kateri jim bodo gradnjo podrobno predstavili. Projekt podpira tudi občinski oddelek za okolje in prostor, saj

naj bi statistični podatki in odzivi občanov kazali, da na Jesenicah »še vedno obstaja potreba po pridobitvi novih nastanitvenih enot«. Zato občinskim svetnikom predlagajo, naj gradnjo dveh večstanovanjskih objektov na območju občinskega področnega prostorskega načrta Partizan podprejo.

Občina zaradi vile toži državo

ANA ŠUBIC

Tržič – Na zadnji seji tržiškega občinskega sveta je svetnica Vida Raztresen (SDS) postavila vprašanje v zvezi z izgubo Vile Bistrica. Znano je namreč, da prizadevanja občine za razveljavitev denacionalizacijskega postopka niso bila uspešna, vila pa je tako postala last podjetnika Aleksandra Jereba, ki je nekdanji protokolarni objekt pred petimi leti odkupil od denacionalizacijskega upravičenca Guya Masquereja.

Ključna napaka je bila po besedah župana Boruta Sajovica storjena med letoma 2002 in 2004, ko je sodišče

pravico do vračanja v naravi dalo državi, občino pa izločilo kot upravičenko, češ da vila ni bila nikoli v lasti občine, kar, trdi župan, ni res, saj je bila po vojni, ko je bila odvzeta lastnikom, nekaj časa občinska. »Ko smo na občini ugotovili, da je denacionalizacijski upravičenec objekt enkrat že dobil pošteno plačan, je občina na sodišče znotraj petletnega zastaralnega roka vložila zahtevek za obnovno postopka, a so nas zavrnili, češ da nimamo pravnega interesa, ker je bila po prvi, napačni sodbi lastnik država in bi se morala pritožiti ona, a tega ni storila,« je pojasnil župan in dodal, da občina zaradi napačnih

odločitev sodišča državo toži za 2,5 milijona evrov.

Svetnikom je obljubil, da bodo o tem podrobneje razpravljali na naslednji seji in nanjo povabili tudi odvetnike iz eminentnih pisarn, ki so občino v preteklosti zastopali v zvezi s tem, dan kasneje pa se je posvetoval z odvetnikom, ki mu je svetoval, naj o tem ne razpravljajo v javnosti, saj bi si s tem lahko poslabšali pozicijo v tožbi proti državi. »Svetnikom bom pojasnil, kakšna tveganja nam s tem grozijo, nato pa se bomo odločili, kako se bomo zgodbe lotili in ali jo bomo uvrstili na dnevni red naslednje seje,« je še dejal župan.

Stavba vrtca hiša kulture?

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo - Občinski svetniki so na sredini redni seji sprejeli sklep, da stavbo sredi Naklega, v katerem je zdaj še vrtec Rožle, razglasijo za javno kulturno infrastrukturo. To je bil pogoj, da občina Naklo sploh lahko kandidira na javnem razpisu za sofinanciranje operacij javne kulturne infrastrukture v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj. »Upravičencem bo sofinanciranih tudi do sto odstotkov

izkazanih izdatkov operacije, kar je redko,« je poudarila direktorica občinske uprave Silvana Markič. Kot je povedal župan Marko Mravlja, je stavba potrebna prenove, vrtčevski oddelki pa se bodo prihodnje jesen, ko bo zgrajen nov vrtec v Naklem, izselili iz nje. Če bo kandidatura uspešna, bo v prenovljeni stavbi na Glavni cesti kulturno izobraževalni center, na dvorišču stavbe vrtni paviljon za isti namen, pet let pa se vsebina dejavnosti ne bo smela spremeniti. »V njej

bi bile gledališke prireditve, folklorni nastopi, lahko bi uredili muzejsko knjižnico, prostor bi dobil mladinski center, « je nekaj predlogov nanizal župan. Proti sklepu sta glasovala svetnika Ivan Štular, ki svojega glasu proti ni obrazložil, in Zdravko Cankar, ki ga skrbi, kako bodo kar pet let lahko zagotavljali raznovrstne kulturne vsebine, tudi lokacija se mu zdi za ta namen neprimerna zaradi premalo parkirnih prostorov v neposredni bližini.

MERCA TOR EMBA d.d., Tržanska cesta 2a, 1370 Logatec

pridi kaj naokoli

zakaj pa ne naravnost?

KRALJICA GOSTOLJUBJA

POZNATE JO, LOKA KAVO, SVEŽO IN AROMATIČNO KAVNO MEŠANICO, PREŽETO S TRADICIJO. KAVO, KI JE ŽE VEČ KOT 45 LET DEL GOSTOLJUBJA, DRUŽABNOSTI IN TISTI, SAMO VAŠIH TRENUTKOV, KO POTREBUJETE OKUSNO POŽIVITEV. PRIVOŠČITE SI JO IN Z NJO POPESTRITE DAN ALI OBISK.

Loka kava

Obeta se dihanje na škrge

Kranjski mestni svetniki so na sredini seji sicer podprli rebalans letošnjega proračuna, ker pa se občini v naslednjih letih obeta veliko zadolževanje, opozarjajo, da ne želijo dihanja na škrge.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Po hitrem postopku so kranjski mestni svetniki z veliko večino (27 za, 2 vzdržana) sprejeli odlok o rebalansu proračuna za leto. Vse komisije, ki so obravnavale rebalans, so se namreč z njim strinjale, kot je pojasnil načelnik urada za finance Mirko Tavčar, pa je glavni vzrok za odlok zagotovitev pogojev za podpis izvajalskih pogodb za projekta Gorki in vodovod Bašelj–Kranj.

»V načrtu razvojnih programov moramo imeti zagotovljena sredstva za pogodbe tako po višini kot po dinamiki. Nov proračun za letošnje leto po rebalansu znaša nekaj več kot 53 milijonov evrov, kar pomeni, da se je zmanjšal za več kot 9,3 milijona. Prihodki se zmanjšujejo za 5,7 milijona evrov, znižujemo pa tudi predvideno zadolževanje s sedmih na štiri milijone evrov. To zadolževanje pa je izključno namenjeno

projektoma Gorki in vodovodu Bašelj–Kranj,« je pojasnil Tavčar in dodal, da je pri pripravi proračuna za naslednja leta več neznank, med njimi nov zakon o financiranju občin, novi davki na nepremičnine, fiskalno pravilo in morda še kakšen zakon.

Kot je tudi povedal Mirko Tavčar, letošnji proračun niti malo ni problematičen, se bo pa predvidoma treba maksimalno zadolževati med letoma 2013 in 2015.

»Če se bomo res tako zadolžili, potem bo Kranj dihal na škrge,« je opozoril svetnik Drago Štefe. O tem so imeli pomisleke še nekateri drugi svetniki, ki želijo tudi, da kranjska občinska uprava vseeno določi kateri projekti v občini bodo v prihodnjih letih poleg projekta Gorki in vodovoda Bašelj–Kranj še realno izvedljivi in katerim se bo treba na račun obeh velikih projektov za naslednjih nekaj let odpovedati.

Spominska svečanost v Strahinju

JOŽE KOŠNJEK

Strahinj – Pri spomeniku na robu Strahinja, ki so ga postavili leta 1950, je bila v nedeljo tradicionalna svečanost v spomin na 22 partizanov II. bataljona Kokrškega odreda, ki so padli 14. septembra leta 1942. Zaradi izdaje je nemška žandarmerija ob pomoči polka gorskih lovcev obkolila Udin boršt, iz katerega se partizanom ni uspelo prebiti. Le šestim od trinšestdesetih se je uspelo skriti, ostale pa so ujeli.

V kulturnem programu so sodelovali pevci moškega pevskega zbora Triglav iz Dupelj z zborovodkinjo Nado Kranjčan in učenci osnovne šole iz Naklega pod vodstvom Magde Pužem in Brede Rajh. Organizatorji proslave Združenje za vrednote NOB Naklo

so se osnovni šoli Naklo in dupljskim pevcem zahvalili za dolgoletno sodelovanje na proslavi, sosedom spomenika družini Žižek za skrb za spomenik in županu občine Naklo Marku Mravljici za pomoč pri organizaciji proslave. Govornica je bila članica vodstva območnega Združenja za vrednote NOB Kranj Dora Osterman. Izrekla je hvaležnost padlim za svobodo slovenskega naroda, na katerega moramo biti ponosni, in obenem izrazil veselje, da vrednote NOB sprejema vedno več mladih, kar je najboljši odgovor tistim, ki hočejo medvojne sodelavce okupatorjev uvrstiti med osvoboditelje Slovenije. Ponosni smo na vas, padle, je dejala in zagotovila, da se bomo uprli vsemu, kar duhovno in materialno siromašni slovenski narod.

Pravilnik naj služi športnikom

VILMA STANOVNIK

Kranj – Kranjski mestni svetniki naj bi na sredini seji sprejeli nov pravilnik o sofinanciranju športnih programov o občini. Zapletlo pa se je, ker sta se dva od večjih kranjskih klubov, ASK Triglav in SK Triglav, tik pred sejo obrnila na župana in svetnike s pismom, v katerem se ne strinjata s kategorizacijo. Predsednik UO SK Triglav Jože Javornik opozarja predvsem na dejstvo,

da so že junija oddali prijave na pravilnik, ki pa v njem niso upoštevane, prav tako pa niso dobili pojasnila, zakaj ne. »Pravilnik je namenjen izvajalcem športnih programov, ne pa nekakšnim »teoretikom športa«, zato menimo, da morajo biti pri njegovem oblikovanju bolj upoštevani,« poudarjajo.

Ob predlogu pravilnika je župan Mohor Bogataj povedal, da je prav pravilnik o sofinanciranju športa

največkrat spremenjeni pravilnik, saj so ga v zadnjih dvanajstih letih spremenili že desetkrat.

Načelnica urada za družbene dejavnosti Nada Bogataj Kržan je pojasnila, da so z novimi podatki, pridobljenimi prek e-razpisov, v klubih in društvih ugotovili vrsto pomanjkljivosti, novi pravilnik pa je treba uskladiti tudi z novo zakonodajo. Ob tem je predsednica komisije za kulturo in šport Andreja Valič Zver poudarila, da se

v klubih pogosto ne odzivajo na predlagane dokumente in da tudi okrogle mize o športu niso prinesle smernic za boljši pravilnik.

Kljub temu so se svetniki na pobudo Lojzeta Gorjanca, ki je predlagal, da se v sodelovanju s klubi in društvi vendarle še enkrat premisli, kakšen naj bo nov pravilnik, odločili, da se s sprejetjem vendarle pomembnega dokumenta počakajo do naslednje seje mestnega sveta.

Sprejeli rebalans proračuna

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Škofja Loka – Na septembrski seji občinskega sveta v Škofji Loki so sprejeli prvi rebalans letošnjega proračuna, ki je po besedah občinske finančnice Špele Justin potreben tudi zaradi časovnega zamika pri izvajanju nekaterih večjih projektov. V proračunu je vse podrejeno ključnemu, tudi evropsko podprtemu projektu Urejanje porečja Sore.

Svetniki so potrdili tri predlagana dopolnila, in sicer

povišanje kapitalskega deleža občine v Kinu Sora za 60 tisoč evrov, s čimer bo lahko kino kupil nov digitalni projektor. Povečali bodo tudi sredstva za obnovo Loškega gradu, ki bo dobil denar tudi iz evropskega sklada za regionalni razvoj. Rdečemu križu in Karitas so namenili 15 tisoč evrov za obnovo hiše družine Kožuh v Breznici pod Lubnikom. Zavrnilo pa so dopolnilo Tomaža Paulusa, ki je predlagal, naj občina zagotovi denar za projektno

dokumentacijo za širitev športnega igrišča v Gorajtah in naj denar za monografijo Petra Pokorna Svetloba in čas premesti s proračunske postavke za Škofjeloški pasijon na postavko za publicistično dejavnost. Monografija, pravi Paulus, ni namenjena izključno pasijonu, zato po njegovem ni prav, da bremeni to proračunsko postavko. Glede igrišča v Gorajtah je dobil županov odgovor, da morajo zanj najprej sprejeti občinski

prostorski načrt, glede pasijonske postavke pa, da za prihodnje leto načrtujejo izdajo še ene monografije, namenjene zgolj Škofjeloškemu pasijonu.

Na dnevnem redu septembrske seje je bila tudi potrditev investicijskega programa za projekt Oskrba s pitno vodo na območju občine Škofja Loka. Svetnice in svetniki so ga potrdili, ob tem pa pripomnili, da bi ga bilo treba sprejeti pred podpisom pogodbe z izvajalci.

Nedeljska svečanost pri spomeniku v Strahinju

TRŽIČ

Zadovoljni z direktorico centra za socialno delo

Tržiški občinski svetniki so dali pozitivno mnenje k ponovnemu imenovanju Ljupke Cahunek za direktorico Centra za socialno delo Tržič, ki ga sicer vodi od leta 2007. Postopek imenovanja na ministrstvu še ni končan, sicer pa Cahunkovi mandat poteče novembra. Svetnikom je pojasnila, da je socialna problematika v Trziču pereča: število družin v stiski narašča, opažajo porast nasilja, srečujejo se s problematiko tujih družin ... Kot pravi, pri reševanju stisk dobro sodelujejo z lokalno skupnostjo, ponosna je na dobro delovanje mladinskega centra, ki deluje pod njihovim okriljem, veliko pozornosti pa posvečajo tudi medgeneracijskemu sodelovanju. **A. Š.**

NAKLO

Zaradi dviga DDV dražja kanalizacija

Občina Naklo je že izvedla postopek javnega razpisa za oddajo javnega naročila za projekt Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda v porečju Zgornje Save in na območju Kranjskega in Sorškega polja (2. sklop) – kanalizacija v občini Naklo. Za izvajalca del so kot najugodnejšega ponudnika izbrali Gorenjsko gradbeno družbo, avgusta so že prejeli sklep pristojnega ministrstva, vmes pa se je spremenila vrednost pogodbe zaradi dviga DDV z 20 na 22 odstotkov. Pogodbena vrednost se je zvišala za skoraj 20 tisoč evrov, tako zdaj znaša dobrih 1,2 milijona evrov. Občinski svetniki so se na sredini seji s tem seznanili in formalno izrekli soglasje. **S. K.**

C3ŽO

www.luniverza.si

Mladi se učijo, da bodo vedeli, starejši se učijo, da bodo dolgo mladi.

VABLJENI K VPISU IN PROSTOVOLJNEMU DELU!

Uradne ure: torki od 9.-11. ure

☎ 04 / 280 48 22

e-mail: c3zo@luniverza.si

KRANJ

Koncert savske folklore

Po bogati in uspešni pretekli sezoni se bodo člani Folklorne skupine Sava iz Kranja jutri, v soboto, ob 20.30 v letnem gledališču Khislstein predstavili na celovečernem koncertu. Naslovili so ga Godci godite, naš ples je začel, predstavili pa bodo ljudsko izročilo v plesu in pesmi različnih slovenskih pokrajin in narodnostnih področij. Spored bo pester in raznolik. Predstavili bodo Flosarski bal iz Zgornje Savinjske doline, gorenjski Ta potrkani ples, splet iz vzhodne Štajerske Na kolinah, splet prekmurskih plesov so naslovili Po zeleni trati, iz doline Rezije prihajajo Ta rezijanske viže, Hruške, jabuke, slive iz Bele krajine, Kostelski pir pa iz okolice Kostela. Godci FS Sava bodo zaigrali venček slovenskih ljudskih, v svoje vrste pa so folkloristi povabili tudi Tamburaško skupino Bisernica iz Reteč, s katero že dolga leta sodelujejo. Tamburaši bodo prav tako predstavili venček slovenskih ljudskih. I. K.

KAMNIK

Vodstvo po razstavi Mostovi

Danes, v petek, 20. septembra, ob 19. uri bo na gradu Zaprice v Kamniku tako imenovano zatvoritveno druženje z vodstvom po razstavi Sabe Skaberne Mostovi. Sodelovalo bo sedem umetnic, ob Sabi Skaberne še Aleksandra Saška Gruden, Rene Rusjan, Metka Kavčič, Paola Korošec, Ksenija Baraga in Eva Peterson Lenassi. Odlična priložnost, da si ogledate »razstavo v razstavi«, se sprehodite skozi različne vidike časa, si ogledate lokalno zgodovino in pokramljate tudi z avtoricami. Razstava bo na ogled še do 28. septembra. I. K.

KAMNIK

Fotografije Gregorja Kaučiča

Danes, v petek, 20. septembra, ob 20. uri bo v Galeriji Pungert odprtje razstave fotografij avtorja Gregorja Kaučiča. Z razstavo z naslovom Voda Veter Sence bo predstavil fotografske eksperimente zadnjih nekaj let. Razstava bo na ogled do 15. oktobra. I. K.

ZAGORJE

Razstava del Franca Novinca

V Galeriji Medija v Zagorju ob Savi bo danes, v petek, 20. septembra odprtje razstave del akademskega slikarja Franca Novinca. Avtorja bo predstavila likovna kritičarka Tatjana Pregl Kobe. I. K.

Močan rod za uvod

S kritično ljudsko igro Močan rod nemške dramatičarke Marieluisse Fleisser v režiji Ivce Buljana bo Prešernovo gledališče jutri zvečer odprlo novo gledališko sezono. Ob tem bo še odprtje razstave skupinskih fotografij igralcev kranjskega gledališča avtorice Tanie Mendillo z naslovom Družinski album.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Predstava je dober odziv publike doživela že na začetku septembra, ko so s prvo uprizoritvijo v Ljubljani odprli festival Ex ponto, jutri pa sledi še domača premiera na odru Prešernovega gledališča. Po dveh več kot uspešnih Buljanovih režijah dramskih besedil z nemškega govornega območja (Drame princes E. Jelinek in Sperrove Lovske scene iz Spodnje Bavarske) so se odločili Buljanovo »nemško trilogijo« v Prešernovem gledališču zaokrožiti z enim izmed prezrtih, a zato nič manj pomembnih in prominentnih besedil nemške dramatik, katerih pravo moč in pomen gledališča prepoznava jo šele danes. Drama *Močan rod* (*Der starke Stamm*) je hkrati tudi prva uprizoritev kateregakoli dela dramatičarke Marieluisse Fleisser v slovenskem gledališču.

Delo je bilo napisano že leta 1945, a je zelo aktualno tudi danes, saj govori o pohlepu, ki spreminja medčloveške odnose v družini. »Govori o novi zahodni Nemčiji, ki iz Hitlerjevega režima prehaja v kapitalistični svet. To je zgodba nemške politične ekonomije in grabežljivosti in je predstava o ljudskem

Foto: Mare Murič

Močan rod nas bo na odru Prešernovega gledališča pričakal v gorenjskem narečju.

pohlepu po denarju, na katerem temelji tudi današnji kapitalistični sistem,« o besedilu razmišlja Buljan in dodaja, da je Močan rod zelo odprta in komunikativna igra in je parafraza nemških ljudskih iger.

»Avtorica nam v Močnem rodu razkriva prepoznavne anomalije povojne Nemčije, na kateri je utemeljena tudi današnja Evropa,« o besedilu razmišlja dramaturginja Marinka Postrak, ki v povojni Nemčiji vidi temelje današnje krize vrednot v evropski družini Angele Merkel.

»Besedilo mi je všeč, saj v njem lahko prepoznavamo

tudi sedanost. Postavili smo ga v gorenjsko narečje, ki mi je kot Kranjčanki seveda blizu. Rada delam z Buljanom, saj nam pri kreaciji vloge dopušča veliko svobode,« je povedala Vesna Slapar, nosilka glavne vloge gospe Puchhellerjeve. Jezik pa je bil pravi izziv Mihi Rodmanu in Saši Pavlin Stošič, ki se je kranjskemu ansamblu pridružila kot gostja. »Za mlado igralko je vloga, ki jo igram v predstavi, velika priložnost,« je povedala Pavlin Stošičeva. »Besedilo, s katerim smo se spoprijeli v tej predstavi, se mi zdi zelo domače. Bolj ko smo

šli h koncu vaj za predstavo, bolj se mi je zdelo, da je svet v predstavi zelo podoben stanju okrog nas,« ob besedilu razmišljala še igralka Peter Musevski.

Kranjsko premiero predstave bo pospremila razstava fotografij Tanie Mendillo z naslovom Družinski album, ki je letos že tretjič prispevala avtorske fotografije igralcev Prešernovega gledališča za repertoarno knjižico. Tema tokratnih skupinskih portretov je bila družina v različnih obdobjih in kontekstih. Izbor fotografij bo na ogled v zgornjem foajeu Prešernovega gledališča.

Človekovo telo, živalska glava

V Stolpu intermedijske umetnosti Škrlovec v Kranju je na ogled razstava Corpus indeterminata III D (Nedefinirano telo III D) avtorja Zorana Srdića Janežiča.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Akadamski kipar, vizualni umetnik, videast, lutkar in intermedijski umetnik, Kranjčan Zoran Srdić Janežič, ki živi in ustvarja v Ljubljani, se v stolpu Škrlovec predstavlja z razstavo, ki jo je zasnoval pred tremi leti. Takrat je umetniški projekt Corpus indeterminata prvič predstavil v ljubljanski Galeriji Alkatraz, ko je iz prašičje masti ulil kalupa lastnega telesa s prašičjo glavo. V drugem delu je skeniral svojo glavo in v okviru javnega dogodka junija letos v mariborskem Kulturnem inkubatorju skeniral še prašičje telo, katerega manjša figura bo umetniku »koristila« v zaključni akciji projekta prihodnje leto, saj jo bo vлил iz svojega lastnega sala.

Za tokratno razstavo je odličil sedem ponovitev svojega

Foto: Igor Kavčič

Zoran Srdić Janežič polaga ledeno figuro prašičjega telesa s človeško glavo, ki jo bo v zaključnem delu projekta nadomestil s tisto, ki jo bo vлил iz lastne maščobe.

telesa s prašičjo glavo, enemu izmed njih pa je v roke položil manjši zamrznjen kipec prej omenjenega prašičjega telesa z njegovo glavo. Ta je vzorec tistega, za katerega izdelavo bo umetnik prihodnje leto uporabil lastno

maščobo. Razstavo v stolpu dopolnjujejo še tiskani 3D skeni, iz njih pa je nastal tudi animirani video z virtualnim prašičem, ki, kot je dejala kustosinja razstave Ida Hiršfelder, sublimira umetnikovo živalsko naravo, kajti vsak

človek ima svoj »Yawp«, ki običi med telesom in nesnovnim zvokom in je zunaj področja jezikovnega, pomenskega ali razumljivega. Obraz na teh skenih izraža veselje, jezo, krik

»Projekt govori o razliki med vrednostjo in vrednoto. Če bi imel ogromno denarja, bi bilo človeških kipov s svinjsko glavo ogromno, ker bi imel na voljo ogromno svinjske masti za kalupe, pri sebi pa imam samo omejeno količino maščobe in je ta vrednost majhna. Povzeto po Kapitalu je vrednost tista, ki določa ceno. Človeško življenje je vrednota, nima pa nobene vrednosti,« ob projektu razmišlja avtor Zoran Srdić Janežič, ki se pripravlja na zadnji del projekta ko bo v umetniške name-ne uporabil svojo maščobo. Sledi torej liposukcija.

Nemčija
Počitniška dežela

Zadenite potovanje na Bavarsko!

Obiščite spletno stran www.gorenjskiglas.si
in sodelujte v nagradni igri Aktivno odkrivanje Nemčije!
Glavna nagrada je 4-dnevno potovanje za 2 osebi na Bavarsko.
V nagradni igri lahko sodelujete do 30. septembra 2013.

Gorenjski Glas

KINO SPORED

CINEPLEX, KRANJ (TUŠ)

Petek, 20. 9.

17.45 RAZREDNI SOVRAŽNIK
15.30 AVIONI
16.00, 18.00 AVIONI, 3D, sinhro.
17.30, 20.00 SKOZI ČAS
22.25 ELIZIJ
20.15, 22.30 2 NA MUHI
19.55 JOBS
22.55 R.I.P.D. – URAD ZA POKOJNIKE
22.45 KICK-ASS 2
20.50 ADRIA BLUES
18.40 PRED POLNOČJO
18.00 ONE DIRECTION: TO SMO MI, 3D
20.30 MI SMO MILLERJEVI
22.30 UPOKOJENI, OBOROŽENI, NEVARNI 2
15.30 TURBO, 3D, sinhro.
16.30 SMRKC 2, sinhro.
15.50 SMRKC 2, 3D, sinhro.

Sobota, 21. 9.

17.45 RAZREDNI SOVRAŽNIK
13.30, 15.30 AVIONI
14.00, 16.00, 18.00 AVIONI, 3D, sinhro.
17.30, 20.00 SKOZI ČAS
22.25 ELIZIJ
20.15, 22.30 2 NA MUHI
19.55 JOBS

22.55 R.I.P.D. – URAD ZA POKOJNIKE

22.45 KICK-ASS 2

20.50 ADRIA BLUES

18.40 PRED POLNOČJO

18.00 ONE DIRECTION: TO SMO MI, 3D

20.30 MI SMO MILLERJEVI

22.30 UPOKOJENI, OBOROŽENI, NEVARNI 2

14.30 TURBO, sinhro.

13.30, 15.30 TURBO, 3D, sinhro.

16.30 SMRKC 2, sinhro.

13.45, 15.50 SMRKC 2, 3D, sinhro.

Nedelja, 22. 9.

17.45 RAZREDNI SOVRAŽNIK

13.30, 15.30 AVIONI

14.00, 16.00, 18.00 AVIONI, 3D, sinhro.

17.30, 20.00 SKOZI ČAS

20.15 2 NA MUHI

19.55 JOBS

20.50 ADRIA BLUES

18.40 PRED POLNOČJO

18.00 ONE DIRECTION: TO SMO MI, 3D

20.30 MI SMO MILLERJEVI

14.30 TURBO, sinhro.

13.30, 15.30 TURBO, 3D, sinhro.

16.30 SMRKC 2, sinhro.

13.45, 15.50 SMRKC 2, 3D, sinhro.

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Evropski vrh vsakič bliže

Medtem ko se bo v Stožicah ta konec tedna končalo evropsko prvenstvo za košarkarje, se v boj za naslov najboljših na stari celini danes podajajo odbojkarji.

VILMA STANOVNIK

Ljubljana – Po sredinem porazu z ekipo Francije je jasno, da se naši košarkarji na domačem evropskem prvenstvu ne bodo borili za odličja. Boj za naslov najboljših v Evropi pa danes začne naša odbojcarska reprezentanca, ki se je v sredo odpravila proti Danski, saj sta gostiteljici letošnjega evropskega prvenstva Poljska in Danska.

Na Poljskem, natančneje v Gdansku in Gdynii, bodo namreč potekali boji v predtekmovalni skupini B in D, ekipe v predtekmovalni skupini A in C pa bodo igrale v Odenseju in Herningu na Danskem. Tako bodo naši odbojkarji najprej igrali v Herningu, kjer bo njihov nasprotnik že danes ob 17. uri reprezentanca Srbije, jutri bodo ob 18. uri igrali s Finci, v nedeljo ob 15. uri pa še z Nizozemci.

»Skupina je zelo izenačena, vse ekipe so kvalitetne, vendar je naš cilj, da se na vsaki tekmi borimo za zmago. Zavedamo se, da nas čaka težka naloga, vendar nobena reprezentanca ni nepremagljiva. Upam si celo trditi, da nobena od reprezentanc v naši skupini ne bo imela vseh zmag,« je pred odhodom na letos največje tekmovalje v Hiši športa na obrežju Ljubljane povedal slovenski selektor Luka Slabe.

Dejstvo je namreč, da je bil leta 2001, ko se je Slovenija

Predstavniki igralcev Mitja Gaparini in Gregor Ropret ter vodstvo naše reprezentance na čelu s selektorjem Luko Slabetom in vodjem reprezentance Tomijem Šmucem ter predsednik OZS Metod Ropret so v Hiši športa predstavili načrte odbojkarjev.

prvič uvrstila na evropsko prvenstvo, uspeh že uvrstitev na tekmovalje, zdaj pa so cilji naših precej višji, čeprav izbrance Luke Slabeta najprej čaka obračun z reprezentanco Srbije, ki bo branila naslov evropskega prvaka izpred dveh let, nato pa s Finci in Nizozemci, ki že vrsto let igrajo na največjih tekmovanjih. Prav Finci so našim predlani preprečili uvrstitev v četrtfinale.

»Predlani smo prišli do prvih dveh zmag na evropskem prvenstvu, zdaj smo pripravljani še bolje, zato spet lahko naredimo korak naprej. Res je, da se je v zadnjih dneh pojavilo v ekipi nekaj nerivoze, nekaj je težav z virozo, težave ima že nekaj časa Matevž Kamnik, vse drugo pa gre po načrtih in ni razloga, da ne bi bili

optimisti,« je pred odhodom na prvenstvo povedal izkušeni korektor slovenske reprezentance Mitja Gasparini.

V četrtfinale, kar je cilj slovenske ekipe, vodi prvo mesto v skupini ali pa zmaga v repasažu nad drugo- ali tretjeuvrščeno ekipo v skupini A, v kateri bodo igrale Italija, Belgija, Belorusija in Danska. Tekme repasaža obeh skupin na Danskem bodo 24. septembra v Aarhusu, kjer bosta na sporedu tudi dve četrtfinalni tekmi, medtem ko se bo poljski del evropskega prvenstva nadaljeval v Gdansku. Tekme četrtfinala bodo na sporedu 25. septembra. Najboljše štiri ekipe se bodo nato preselile v København, kjer bosta na nogometnem stadionu Parken stadium 28.

septembra najprej na vrsti polfinalna dvoboja, dan pozneje pa še tekma za tretje mesto in finale.

Za Slovenijo bodo igrali: organizatorja igre Gregor Ropret (ACH Volley) in Dejan Vinčič (Milli Piyan-go, Turčija), sprejemalci Klemen Čebulj (Ravena, Italija), Andrej Flašja, Jan Pokeršnik (oba ACH Volley) in Tine Urnaut (Arkas Izmir, Turčija), blokerji Matevž Kamnik (Arkas Izmir, Turčija), Danijel Koncilja (Posojilnica Dob, Avstrija), Alen Pajenk (Jastrzebski, Poljska) in Matej Vidlič (ACH Volley), korektorja Mitja Gasparini (Verona, Italija) in Alen Šket (Modena, Italija) ter prosta igralca Jani Kovačič (Posojilnica Dob) in Miha Plot (brez kluba).

LOM POD STORŽIČEM

Imajo novo nogometno igrišče

Minula nedelja je bila pomemben dan za člane ŠD Lom pod Storžičem, saj so uradno dobili novo travnato nogometno igrišče dimenzij 50 krat 30 metrov. Igrišče, ki je pomembno tudi za okoliške kraje, so po uvodni slovesnosti že takoj preizkusili. Na prijateljski tekmi so se namreč pomerili člani domačega športnega društva in člani občinske uprave na čelu z županom Borutom Sajovicem. V popoldanskem času je na igrišču v Grahovšah sledil še turnir občinske rekreativne letne lige malega nogometa, tako da se je ob igrišču zbralo mnogo krajanov iz vasi in okoliških krajev. »Kraj je s športno rekreacijskim središčem dobil prostor, kjer se bo v prihodnosti srečevalo staro in mlado iz bližnje in daljne okolice. Ostaja še želja, da se dokončno uredi še manjši pokrit objekt z elektriko oziroma slačilnica ob igrišču in dokonča varovalna mreža na jugovzhodnem delu objekta, kar je v načrtih že prihodnje leto,« je povedal Pavel Škrjanec in dodal, da na njem pripravljajo tudi različna srečanja in rekreativna tekmovanja. **V. S.**

V Lomu imajo novo nogometno igrišče. / Foto: Matjaž Meglič

KRANJ

Zmaga Domžal in Šenčurja

V sredo je bilo v osmini nogometnega finala Slovenije odigranih sedem tekem, saj je bilo srečanje med ekipama Kalcer Radomlje in Mariborom preloženo. Nogometaši Domžal so na gostovanju z 0 : 4 premagali Dravo, Šenčur pa si je zmago z 2 : 1 proti Farmatechu Veržeju zagotovil v zadnji minuti z zadetkom Luke Pavlina. Konec tedna bodo vsi nogometaši, tako v prvi, drugi, tretji in obeh ligah Gorenjske igrali redni krog. Že v soboto bo Triglav gostoval v Gorici, Domžale pa bodo na domačem igrišču ob 20.15 gostile Celje. **J. M.**

BLED

Veslači za naslove državnih prvakov

Jutri, 21. septembra, bodo slovenski veslači sezono zaključili z državnim prvenstvom, ki bo potekalo na Blejskem jezeru. Na prvenstvu bo nastopilo nekaj manj kot dvesto veslačev iz vseh sedmih slovenskih klubov. Največ prijavi je v mlajših kategorijah, v članski konkurenci bo najzanimivejši obračun v enojcu, čeprav ne bo nastopil Luka Špik, ki še vedno ni povsem pozdravil poškodbe hrbtna. Prav tako bo zadnjo tekmo sezone zaradi poškodbe primoran spustiti Jan Špik. Izmed reprezentantov bo manjkal še Jernej Markovc, ki se je odločil za študij na univerzi Washington v Seattlu in je že odpotoval tja. Predtekmovanja se bodo pričela ob 10. uri, finalna tekmovanja pa ob 14.30. Na prvenstvu bodo zunaj konkurence nastopile tudi tri posadke iz angleškega Henleyja, saj bo v času državnega prvenstva slovesno podpisan sporazuma o partnerstvu Bleda in Henleyja na Temzi. Veslaški center Bled bo od jutri obogaten še z alejo slovenskih veslaških olimpijcev, ki jo bo Veslaška zveza Slovenije slovesno odprla ob 13.30. **V. S.**

GOZD

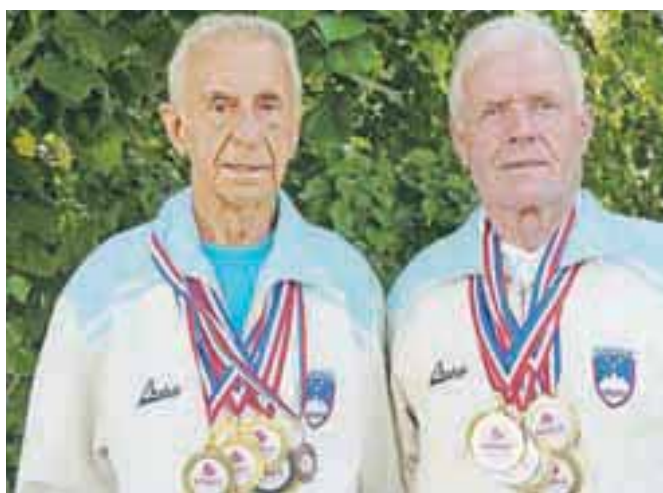
Tekma na tekaških rolkah

Tekaški smučarski klub Triglav Kranj bo to nedeljo, 22. septembra, pripravil tekmo na tekaških rolkah za 3. državno prvenstvo in Poletni pokal Geoplan. Tekmovanje za odrasle in otroške kategorije bo potekalo na občinski kategorizirani cesti Zgornje Vetrno-Gozd, zato bodo na ormenjeni cesti v času tekmovanja med 9. in 15. uro občasne kratkotrajne zapore. **V. S.**

Najprej zdravje, nato medalje

VILMA STANOVNIK

Kranj – Prejšnji konec tedna so v Zagrebu potekale letošnje Balkanske atletske veteranske igre, ki so se jih udeležili tudi številni slovenski atleti veterani ter na njih skupaj osvojili kar 160 medalj. Najuspešnejša med njimi sta bila gorenjska veterana Miro Rant iz Kranja, ki je tekmoval v kategoriji nad 80 let, in Ludvik Soklič iz Tržiča, ki je tekmoval v kategoriji nad 75 let. Oba sta nastopala v teku na 100, 200, 300, 400 in 800 metrov ter oba premagala vse konkurente. Prav tako sta bila člana slovenske štafete 4 x 100 metrov, ki je v kategoriji nad 65 let osvojila drugo mesto in člana tako imenovane balkanske štafete nad 75 let, ki

Miro Rant in Ludvik Soklič z medaljami

je osvojila prvo mesto. Zanimivost te štafete je, da prvi teče 800 metrov, drugi 400 metrov, tretji 200 metrov in četrti 100 metrov. V tej štafeti je Ludvik Soklič teklen 800 metrov, Miro Rant 400

metrov, člani balkanske štafete pa so bili skupaj stari 310 let.

»Navadno treniram vsak dan, letos marca pa sem imel operacijo, tako da sem moral kar nekaj časa

počivati,« pravi Ludvik Soklič. Prav tako je imel smolo Miro Rant, ki je v začetku avgusta padel s kolesom ter si nalomil rebra in poškodoval roko. »Kljub temu sem že konec avgusta nastopil na tradicionalnem četverboju, kjer sem izboljšal svoj rekord na 400 metrov, prav tako se mi je uspelo pripraviti na balkanske igre,« je dodal Miro Rant.

Oba klena Gorenjca, sicer člana AK Triglav, sta ponosna na svoja odličja, ki jih prinašata iz vseh koncev sveta, še bolj pa sta ponosna na dejstvo, da kljub letom vztrajata in jima šport še vedno veliko pomeni. »Tečeva in tekmujeva predvsem zato, ker želiva ohraniti zdrav duh v zdravem telesu,« dodajata.

NK Triglav : NK Domžale
sreda, 25. 9. 2013, ob 16.00, ŠC Kranj

Furlan ni storil napake

SIMON ŠUBIC

Ljubljana - Državnotožilski svet je v torek sprejel sklep, da vodja specializiranega državnega tožilstva Harij Furlan ustreza tožilski službi. Izdelavo ocene je zahteval generalni državni tožilec Zvonko Fišer, potem ko se je izkazalo, da je bila nekdanja predsednica uprave velenjskega Vegrada Hilda Tovšak zaradi pravne prekvalifikacije očitane kaznivega dejanja v milejšo obliko, za katero se je v zahtevi za preiskavo 12. aprila odločilo tožilstvo, že 35 dni neupravičeno priprta. Za nadaljevanje pripora bi moralo tožilstvo tedaj vložiti obtožni akt, česar pa ni storilo, zato je sodišče 17. maja Tovšakovo spustilo na prostost. Tovšakova je tedaj za nekaj časa poniknila v neznanost. Nekdanja gradbena baronica je sicer na državno pravobranilstvo zaradi neupravičenega pripora že naslovila odškodninski zahtevki za plačilo 16.350 evrov. Ocenilo o ustreznosti tožilca Furlana je državno-tožilski svet podal na podlagi ugotovitev poročila o strokovnem nadzoru nad

Harij Furlan / Foto: T. K.

Furlanovim delom v zadevi Tovšak in poročila o pregledu njegovega dela med prvim julijem 2012 in prvim julijem 2013.

Zaradi afere Tovšak je tudi predsednik vrhovnega sodišča Branko Masleša zahteval izdelavo ocene sodniške službe za preiskovalno sodnico, ki bi morala Tovšakovi pripor odpraviti po službeni dolžnosti. Personalni svet mariborskega višjega sodišča je v tem času že ugotovil, da preiskovalna sodnica ni storila velike strokovne napake in izpolnjuje pogoje za napredovanje.

V službo ni prišel

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka - Škofjeloške policiste so včeraj dopoldne obvestili, da svojci pogrešajo 31-letnega Andreja Češka iz Škofje Loke, ki so ga nazadnje videli včeraj okoli 5. ure zjutraj, ko naj bi se odpravil v službo. Pogrešani je visok 185 centimetrov, močnejše postave, daljših svetlih las, neobrit, na levi strani vratu ima večje znamenje, šepa na eno nogo, oblečen pa je bil v trenirko temno modre barve, hrbtina stran pa je siva. Vse, ki bi Andreja opazili ali vedeli povedati, kje se

Pogrešani Andrej Češek

nahaja, policisti naprošajo, da o tem obvestijo najbližjo policijsko postajo ali na tel. št. 113, lahko pa tudi na anonimni telefon 080 1200.

BISTRICA PRI TRŽIČU

Trčila v deklico na skiroju

Tržiški policisti poizvedujejo za neznanu voznico, ki je v torek okoli 16. ure na prehodu za pešce nad tržiškim letnim kopaljščem z osebnim vozilom trčila v mlajšo deklico na skiroju. Voznica se je na kraju nesreče ustavila in deklici ponudila pomoč, a jo je ta odklonila, zato se je odpeljala naprej. Naknadno se je izkazalo, da se je deklica v nesreči vseeno poškodovala. Zaradi razjasnitve okoliščin prometne nesreče policisti prosijo neznanu voznico, da se oglasi ali pokliče na Policijsko postajo Tržič, ostale, ki bi o nesreči vedeli kaj povedati, pa naj informacije sporočijo na interventno številko 113 oziroma anonimni telefon 080 1200. **S. Š.**

KRANJ

Napadel mimoidočega

Kranjski policisti so v ponedeljek zjutraj imeli opravka s 26-letnim Kranjčanom, ki je na javnem kraju z nevarnim orodjem, kakšnim, nismo izvedeli, napadel mimoidočega občana. Policisti so mu orodje zasegli. **S. Š.**

So bile cigarete ali denar?

Na sojenju v mamilarskem delu zadeve Očistimo Slovenijo na kranjskem sodišču so razčiščevali, ali sta si soobtožena Zoran Matovič in Darko Palevič izmenjala denar za kokain ali zgolj škatlico cigaret.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Na kranjskem okrožnem sodišču so ta teden z zaslišanjem zadnjih prič najverjetneje končali dokazni postopek na sodnem procesu zoper Senada Pavlekovića, Darka Palevića, Bojana Rodića, Milana Rikanovića, Radeta Bujanjo, Zorana Matovića, Darka Radonjića in Jasmina Džafića. Želeli bi sicer zaslišati še eno prič, ki pa je že nekaj časa nedosegljiva, zato je pričakovati, da bo obramba svoj predlog umaknila. Predsednica senata Andrijana Ahačič je tako glede na veliko število strank v oktobru že razpisala dva naroka, ki bosta namenjena podajanju končnih besed.

Sojenje poteka zoper obtožene iz zadeve Očistimo Slovenijo, prijete maja lani, ki jih obtožba bremeni nedovoljenega prometa s prepovedano drogo in sodelovanja v hudodelski združbi, ki naj bi jo vodil 33-letni Črnogorec Miloš Ščekić (na begu), Pavleković pa je poleg tega obtožen prodaje štirinajstih pištol. Policija je v kriminalistični preiskavi domnevne združbe uporabljala tudi prikrita ukrepe in tako so

Tajni policijski delavec je Zorana Matovića (na sliki) opazoval, ko je v Hrastju domnevno denar od prodaje kokaina izročil Darku Paleviču. / Foto: Gorazd Kavčič

na zadnji obravnavi zaslišali enega od tajnih policijskih delavcev številka 0021. Pri tem so uporabili zaščitne ukrepe, zato je njegovo zaslišanje potekalo preko videokonference in ob zamegljeni sliki.

Obrambo je zanimalo njegovo tajno opazovanje obtoženega Zorana Matovića 15. avgusta 2011, ko se je pred večstanovanjskim objektom

v Hrastju sestal s soobtoženim Darkom Palevičem, ki je tam neprijavljen prebival. Po navedbah obtožbe naj bi tedaj Matovič izročil Paleviču kot Ščekićevemu posredniku 6500 evrov kupnine za 217 gramov kokaina, ki ga naj bi Matovič tega dne v Tržiču prodal soobtoženemu Milanu Rikanoviču. »Bilo je po 22. uri. Matovič se je pripeljal pred večstanovanjski

objekt v Hrastju, pozvonil pri vhodnih vratih, nato pa odšel do svojega vozila, kjer je kadil, nakar se je pripeljal Darko z dekletom. Ona je ostala v vozilu, medtem ko sta se Matovič in Palevič rokovala, potem pa je Matovič izročil Paleviču manjši predmet,« je pojasnil tajni policijski delavec. Na večkratno vprašanje obrambe, kaj mu je Matovič izročil, je pričal pojasnila, da ne ve, kaj, bil pa je manjši predmet svetle barve. Palevič se je pri tem čudil, kako da tajni policijski delavec ni opazil, da je med srečanjem z Matovičem kadil. Neznani predmet, ki naj bi mu ga izročil Matovič, naj bi bila namreč le škatlica cigaret.

V nadaljevanju so zagovorniki predlagali odpravo priporov za obtožene Pavlekovića, Palevića, Rodića in Matovića oziroma za nadomestitev s hišnimi pripori, pri tem pa zlasti izpostavljali načelo sorazmernosti med dolžino pripora in zagroženimi kaznimi, čemur pa je okrožna državna tožilka Nadja Gasser nasprotovala zaradi obstoja ponovitvene nevarnosti. Sodnica je po premisleku predloge zagovornikov zavrnila.

Ponovno o zadevi Merkur

Na ljubljanskem sodišču znova razsojajo o morebitni krivdi Milana Jelovčana in plačilu dobrih devetih milijonov evrov povzročene škode Merkurju zaradi verižne prodaje trgovskega centra Primskovo.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana - Na okrožnem sodišču v Ljubljani je stekla glavna obravnava v ponovljenem sojenju za del zadeve Merkur, kjer je ljubljansko višje sodišče obsodilno sodbo prvostopenjskega sodišča razveljavilo. Vnovič tako sodijo nekdanjemu članu uprave nakelskega Merkurja Milanu Jelovčanu, ki je bil na prvem sojenju spoznan za krivega pomoči pri storitvi kaznivega dejanja zlorabe položaja pri nezakoniti verižni prodaji trgovskega centra Primskovo in kaznovan z dvema letoma zapora. Prav tako mora okrožno sodišče znova razsojati,

Milan Jelovčan vztraja, da ni podrobno poznal posla, za katerega je v odsotnosti Bineta Kordeža podpisoval pogodbe. / Foto: Tina Dokl (arhiv)

ali bodo morali nekdanji vodilni merkurjevci Bine Kordež, Janja Krašovec in Milan

Jelovčan ter Oto Brglez, nekdanji direktor podjetja Kograd Igem, Merkurju plačati premoženjskopravni zahtevki v višini dobrih devet milijonov evrov. Merkur je sicer zaradi nastale škode sprožil tudi pravdni postopek.

Na avgustovskem predobravnavnem naroku so se obtoženi izrekli za nedolžne, obenem sta že zaprta Kordež in Brglez sodišče zaprosila, da se obravnav ne udeležujeta, kar je sodnik Srečko Škerbec tudi omogočil. Sta se pa prvega naroka ponovljenega kazenskega postopka udeležila Jelovčan in Krašovec, slednja v spremstvu pravosodnih policistov, kar kaže, da je tudi ona že pričela s

prestajanjem poldrugo leto dolge zaporne kazni.

Jelovčan vztraja pri svojem zagovoru s prvega sojenja, da je sporne pogodbe o verižni transakciji trgovskega centra Primskovo podpisoval ob odsotnosti njegovega šefa Bineta Kordeža, vendar pa o vsebini posla ni vedel veliko. V tej smeri ga je na ponovljenem sojenju razbremenil tudi Kordež, češ da Jelovčan res ni seznanjal z vsebino spornega posla. Tudi Jelovčanova tajnica Marjeta Tomažin je sodišču pojasnila, da je bila vsebina pogodb usklajena s Kordežem, medtem ko ji je Jelovčan potarjal, da mora podpisovati vsebine, ki jih ne pozna.

MEDVODE

Porezal se je po prstih

V začetku tedna se je v podjetju v okolici Medvod zgodila nezgoda. Policisti so sporočili, da se je 48-letni delavec pri premikanju težke pločevine porezal po prstih leve roke. **S. Š.**

KAMNIK

Odnegli denar

Pred dnevi so neznani storilci vlomili v poslovni prostor v okolici Kamnika. Našli so večjo vsoto gotovine in si jo »sposodili«. Podjetje so oškodovali za nekaj tisoč evrov. **S. Š.**

POSLOVNI GLAS

Z inovacijami lažje iz gospodarske krize

Med 42 najboljšimi lanskimi inovacijami v Sloveniji je tudi peščica iz Gorenjske. Kako pomembne so inovacije, so spregovorili šefi podjetij ali inovatorji, ki so skoraj vsako leto isti – zato, ker nekatera podjetja vedo, da inovacija prinaša delo in dodano vrednost, druga še ne.

BOŠTJAN BOGATAJ

Brdo pri Kranju – V zadnjih letih se investicije v neopredmetena sredstva v podjetjih močno povečujejo, kar predstavlja pomemben vir njihovih sredstev pri razvoju in zagotavljanju konkurenčne prednosti. Zato so na letošnjih povezanih dogodkih, Konferenci za prenos tehnologij in Dnevu inovativnosti, udeleženci razpravljali o neopredmetenih sredstvih s posebnim poudarkom na intelektualni lastnini ter investicijah. Pri tem je norveški strokovnjak za upravljanje intelektualne

»V vseh ključnih strateških in razvojnih dokumentih zadnjih dvajsetih let je Slovenija poudarjala inovativnost. Kljub rasti v prejšnjih letih pa nismo bili inovativna država. Sedaj smo že v uglednejši družbi, nad povprečjem EU, inovacijsko aktivna je več kot polovica slovenskih podjetij,« je zbrane inovatorje ob njihovem prazniku nagovoril predsednik Borut Pahor. Če velja misel s svetovnega gospodarskega foruma, da se države v prihodnje ne bodo delile na bolj ali manj razvite, ampak na bolj ali manj inovativne, potem še bolj velja predsednikov

Katarina Klemenc

zlatih in tudi najinovacija po izboru javnosti. Med Gorenjci sta zlato priznanje prejeli podjetji Domel in Lek. V slednjem so (poenostavljeno zapisano) odkrili in razvili učinkovit, selektiven in okolju prijazen sistem za uporabo pri učinkovini za zdravljenje sladkorne bolezni tipa II. »V času gospodarske krize je inovativnost zagotovo še bolj pomembna kot sicer, saj nas vleče naprej in daje dodano vrednost vsemu, kar delamo. Za farmacevtske družbe in tudi druge družbe znanja je vlaganje v inovativnost izjemnega pomena,« pravi Katarina Klemenc iz Leka.

Železnikarskemu podjetju Domel je uspelo pridobiti zlato priznanje za razvoj hitro tekočega puhalca za pištolo za nanašanje barve. »Inovacije so najpomembnejša rdeča nit našega razvoja, ki nam omogoča rast

Jožica Rejec / Foto: Gorazd Kavčič

na trgih, kjer nastopamo. Hkrati naši kupci, s katerimi imamo sklenjeno dolgoročno partnerstvo, zahtevajo vedno boljše rešitve. Le z inovacijami skupaj uspevamo na trgu, kreiramo nove smernice in tako ne le ohranjamo, ampak povečujemo tržni delež,« o pomenu inovativnosti pove direktorica Jožica Rejec.

V Domelu so inovativnost vzeli zares, saj njihovo geslo pravi Inovativnost načrtujemo. Načrtujejo jo v razvojnemu delu (skupaj s kupci in slovenskimi inštitucijami znanja) in kot širšo inovativnost vsakega sodelavca na vsakem delovnem mestu. Tako so letos že preseгли število petsto koristnih predlogov.

S stalnimi spremembami bolj konkurenčni

Na slovenskih in gorenjskih izborih najboljših

Stane Jakelj / Foto: Gorazd Kavčič

inovacij vedno srečujemo ena in ista imena. Jožica Rejec meni, da se verjetno ta podjetja zavedajo pomembnosti vlaganja v razvoj. Med njimi je tudi Acroni, ki je razvojni oddelek sicer preselilo v sklop Razvojnega centra Jesenice, skupaj pa so za lansko inovacijo v razvoj specialnega korozijsko odpornega nerjavnega jekla višjega debelinskega razreda za povečanje okoljevarstvene stabilnosti prejeli srebrno priznanje.

»Vse od ustanovitve Acronija iščemo nove izdelke in nove tehnologije, saj nas sicer ne bi bilo več,« pravi Stane Jakelj, vodja projektov v razvojnem centru, in tudi, da vsaka inovacija nastane iz povpraševanja trga in zato, da bi na trgu ohranili tržni delež. V Razvojnem centru Jesenice danes deluje 25 strokovnjakov, med njimi

Franc Jezeršek

je veliko doktorjev in magistrstrov znanosti.

Franc Jezeršek, letošnji obrtnik leta, ki je uspel tudi zaradi inovativnosti, pravi, da so inovacije v vsakem času, vsakem prostoru in vsakem poslu izredno pomembne: »V času gospodarske krize pa je inovativnost še bolj pomembna, saj nas lahko potegne iz sivega povprečja in v boljše rezultate.« Kako se inovativnost odraža v Hiši kulinarike Jezeršek in Dvoru Jezeršek, saj marsikdo meni, da je hrana konec koncev le – hrana? »To seveda drži, vendar je zelo pomemben način postrežbe, vzdušje, v katerega pripeljemo gosta, stopnja pripravljenosti hrane in tudi proces dela. S stalnimi spremembami na bolje skušamo povečevati produktivnost, s tem zmanjšujemo stroške in smo na ta način konkurenčnejši.«

»Inovacije so najpomembnejša rdeča nit našega razvoja, ki nam omogoča rast na trgih, kjer nastopamo. Hkrati naši kupci, s katerimi imamo sklenjeno dolgoročno partnerstvo, zahtevajo vedno boljše rešitve. Le z inovacijami skupaj uspevamo na trgu, kreiramo nove smernice in tako ne le ohranjamo, ampak povečujemo tržni delež,« o pomenu inovativnosti pravi direktorica Jožica Rejec.

lastnine Sumit Luthra poudaril, da je gradnja močnega podpornega sistema za učinkovito izkoriščanje intelektualne lastnine v lasti podjetja ključna za nadaljnji razvoj podjetja. Vzporedno so potekali individualni sestanki med raziskovalci in slovenskimi podjetji z namenom vzpostavitve in poglobitve razvojno-tehnološkega sodelovanja.

povz, da moramo združiti tekmovalnost vseh, ki znajo doseči tudi zvezde (inovatorji), s solidarnostjo za skupno boljše prihodnost.

Inovativnost vleče naprej

Ob Dnevu inovativnosti je GZS enajstič podelila nacionalna priznanja za najboljše inovacije preteklega leta, med njimi je bilo enajst

V Tržiču bo še večja brezposelnost

1. stran

Žarek upanja je prišel včeraj, ko je prejela predlog o najemu proizvodnih kapacitet in s tem možnostjo nadaljnje proizvodnje v zmanjšanem obsegu. O predlogu mora naprej odločiti sodišče.

Razloge za prenehanje delovanja podjetja opiše tudi sindikalni predstavnik v Tokosu, Stane Habjan, sicer tudi gorenjski sekretar Sindikata kovinske in elektroindustrije: »Tokos je v težavah že vrsto let, v zadnjem času pa je še naročil vse manj. Ne

vem, ali so le to razlogi za stečaj, saj so bile že prej vrsto let težave z naročili, z nizkimi plačami in slabim vodenjem.« Podjetje je zaposlenim dolžno regres, polovico julijske, avgustovsko in še septembrsko plačo, nabiral se je dolg do dobaviteljev, zadnji priliv je zaradi dolga za prispevke pobrala davčna uprava.

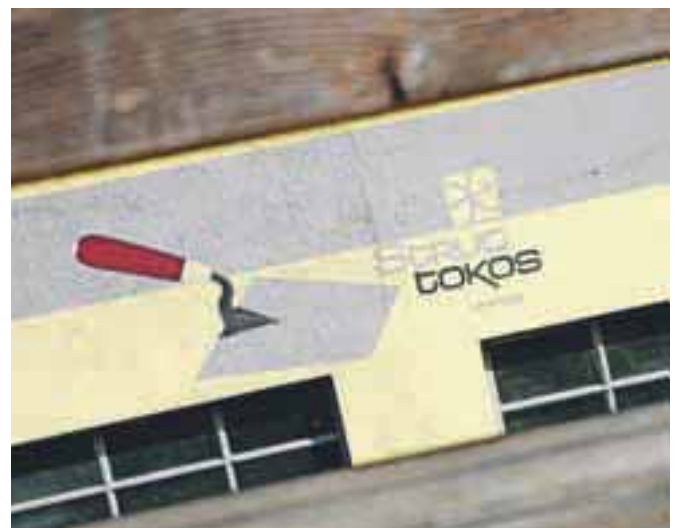
V evidenci brezposelnih Urada za delo Tržič je bilo konec avgusta 720 oseb (torej brez zaposlenih v Struc Tokos), stopnja brezposelnosti na tem območju je bila 11,9-odstotna, v Sloveniji

12,8-odstotna, na Gorenjskem pa 9,4-odstotna (podatki veljajo za junij). »Možnosti zaposlitve v Tržiču je malo, zato svetujemo, da delo iščejo na širšem območju Gorenjske, tudi v ljubljanski regiji,« odgovarja Dubravka Furar iz kranjske območne službe Zavoda RS za zaposlovanje.

V Tržiču sicer najpogosteje delodajalci iščejo pomožne delavce brez izobrazbe ali poklica, kuharje, prodajalce, kuharske pomočnike, strojne in komercialne tehnikarje, vzgojitelje, voznike. Na Gorenjskem pa osebe s

strojnimi ali kovinarskimi poklici, gostince, gradbenike, elektrotehnikarje, za poklice v zdravstvu in prevozništvu. Večina brezposelnih v Tržiču je moških, več kot desetina je mladih do 26 let, več kot tretjina ima zgolj izobrazbo do druge stopnje, kar 41 odstotkov oseb je dolgoletno brezposelnih, zelo visok delež je starejših nad petdeset let.

Poleg običajnih poti iskanja zaposlitve na zavodu svetujejo, da si določijo tudi migracijsko območje zaposlitve. »Službo naj iščejo po celotni gorenjski in ljubljanski

Razlogi za stečaj Struc Tokos so izgube največjih kupcev, izguba trga v Nemčiji in nezmožnost prestrukturiranja ter težave s prezadolženostjo. / Foto: Gorazd Kavčič

regiji in tudi v tujini. Vsak teden so za vse, ki iščejo zaposlitev v Avstriji, na voljo

prosta delovna mesta v Celovcu in Beljaku,« razloži Dubravka Furar.

Preverjali lokalno kakovost

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je v tem mesecu začelo kampanjo Preverimo lokalno kakovost. V okviru kampanje bodo kmetije, kmetijske zadruge in predelovalni obrati odprli vrata potrošnikom, ki si bodo lahko ogledali pridelavo in predelavo kmetijskih pridelkov in poskusili nekatere domače dobrote. Jutri, v soboto, bosta na Gorenjskem odprli vrata obiskovalcem kmetija Pr Končovc na Javorniku nad Kranjem in Kmetijsko gozdarska zadruga Škofja Loka.

Na kmetiji Pr Končovc, kjer gospodarita Aleš in Katarina Kristan, kmetujejo ekološko, redijo krave do jilje in se v okviru dopolnilne dejavnosti ukvarjajo s turizmom, poleg tega pa tudi čebelarstvo in oskrbujejo velik travniški sadovnjak. Obiskovalci

si bodo med 10. in 12. uro lahko ogledali kmetijo, živili na paši in travniški sadovnjak, spoznali potek kuhanja žganja ter poskusili domače kmečke jedi in pijače. Ob 10. uri se jim bo pridružila Marjeta Bizjak, vodja sektorja za kmetijske trge na direktoratu za kmetijstvo, ki bo tudi odgovarjala na vprašanja.

Kmetijsko gozdarska zadruga Škofja Loka bo med 8. in 12. uro odprla vrata svoje nove zadruške trgovine na Poljanah. Na stojnicah bo možno poskusiti izdelke iz Loške mlekarne, Mesnin Bohinja in Domačega kotička, zbrane pa bodo nagovorili tudi župan Milan Čadež, direktor zadruge Mitja Vodnjov in direktor kranjskega območnega urada veterinarske uprave Matej Demšar, ki bo tudi predstavil veterinarski nadzor v obratih za predelavo mleka in mesa.

Tržne cene govejega mesa

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja tudi tržno poročilo za goveje meso. Poglejmo, kakšne so bile cene v tednu med 15. in 21. aprilom, ko je bilo zaklanih 390 do dve leti starih bikov, 29 več kot dve leti starih bikov, 64 krav in 65 telic. K ceni so prišteti povprečni prevozní stroški v višini 6,20 evra na sto kilogramov hladne mase. **C. Z.**

Cene klavnih trupov oz. polovic (v EUR/100kg)

Kakovostni razred	Biki, stari do 24 mesecev	Biki, stari nad 24 mesecev	Krave	Telice
U2	363,43	-	-	346,20
U3	355,66	-	-	n.z.
R2	355,31	-	-	338,31
R3	357,90	356,58	276,51	334,32
R4	-	-	267,86	332,35
O2	329,96	-	240,70	274,15
O3	342,00	-	250,81	283,86
O4	-	-	n.z.	n.z.
P2	-	-	210,45	-
P3	-	-	n.z.	-

HIŠA KULTURE GG

sreda, 25. septembra, ob 11. uri
v avli Gorenjskega glasa

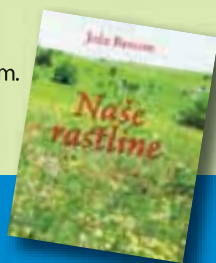

V sredo vas vabimo, da se nam v avli pridružite na zanimivi predstavitvi nove knjige z naslovom Naše rastline. Knjigo nam bo predstavil avtor dr. Jože Bavcon, direktor Botaničnega vrta Ljubljana, ki je ob izidu dejal: »Z rastlinami sem se začel ukvarjati, še preden sem prestopil šolski prag. Ko smo kosili v senožetih, sem tam najbolj užival – tam je bilo polno zanimivih rastlin, ki jih nisem poznal.«

Knjiga je poljudno strokovno knjižno delo, polno hortikulturnih nasvetov in priporočil, opisov našega samoniklega rastlinstva, ki se prepletajo z avtorjevimi utrinki iz otroštva.

Naše rastline je izdala Mohorjeva založba Celovec, na predstavitvi jo bo mogoče kupiti s popustom in avtorjevim podpisom.

Vabljeni!

Gorenjski Glas

Postal čebelarški mojster

Slovenija je dobila prve čebelarške mojstre, med njimi je tudi Janez Markič, ki se je za izobraževanje za mojstra odločil zato, da bi pridobil novo čebelarsko znanje in si izboljšal možnosti za zaposlitev.

CVETO ZAPLOTNIK

Naklo – V okviru Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije že vse od leta 2000 potekajo izpiti za dvainpetdeset različnih mojstrskih nazivov, kot zadnja je bila dana možnost za pridobitev naziva čebelarški mojster. Prvi vpisi so bili mogoči lani, ob koncu letošnjega avgusta pa so na Čebelarški zvezi Slovenije potekali prvi praktični izpiti za pridobitev naziva čebelarški mojster. Vseh osem kandidatov jih je uspešno opravilo, med njimi tudi Janez Markič iz Nakla.

Letos povprečna letina

Janez je v čebelarstvu že približno deset let, a najprej je navezal dobre stike s čebelarji in se izobraževal, šele nato je pred šestimi leti v sadovnjaku v Podbrezjah postavil lopo, kjer je uredil tudi čebelnjak. Začel je s štirimi panji, dve družini sta očitno ušli enemu od bližnjih čebelarjev in sta se sami naselili, eno je dobil kot darilo, eno je ujel kot roj. Največ je imel osemtrideset panjev, trenutno jih ima devetnajst, od tega deset v prevoznem kontejnerju na sotočju Save in Tržiške Bistrice. Pred leti jih je vozil tudi na Primorsko in Dolenjsko, zadnja leta jih ne več, a bo v prihodnje še poskusil. »Letošnja letina je povprečna. V začetku leta je bilo slabo, ni bilo ne medu ne cvetnega prahu, nato je bila suša, zdaj, na jesen, pa je paša

Janez Markič ob deblu, v katerem so si zavetišče uredile tudi čebele.

odlična,« pravi Janez in dodaja, da je v njegovem čebelarstvu najpomembnejši med, še zlasti gozdni, v ponudbi pa so tudi propolis, krema, medeno žganje, medeni liker ...

Janez je po izobrazbi elektro inženir, sedemindvajset let je delal v Elektro Gorenjska in nato pet let učil v Tehniškem šolskem centru Kranj, pred tremi leti je zaradi zmanjšanja vpisa dijakov ostal brez redne zaposlitve. »Iščem službo, a pri dvainpetdesetih letih ni velike možnosti. Na elektro področju je velika zasičenost s kadri, večjo perspektivo vidim v čebelarstvu, v živilski industriji. Lahko bi poučeval v čebelarški šoli, ki je v ustanavljanju,« pravi Janez, ki se po tem, odkar je brez službe, še

več ukvarja s čebelarstvom, saj mu je to postalo pomemben vir za preživljanje.

Končal tretjo srednjo šolo

Za izobraževanje, s katerim je pridobil naziv čebelarški mojster, se je odločil zato, da bi poglobil čebelarsko znanje in si izboljšal zaposlitvene možnosti. »Ko imaš čebele, je takoj veliko problemov in vprašanj, ob katerih spoznaš, da bi potreboval še več znanja,« pravi Janez, ki je tudi čebelarški preglednik, »senzorik« medu, član kranjskega in domačega, nakelskega čebelarskega društva, kjer je tudi blagajnik, praporaš in skrbnik pašnih redov. Kot preglednik je »omedel« že veliko čebeljih rojev, med drugim

tudi roj na reklamnem »možičlu«, ki v Kranju vabi v gostilno Stari Mayr.

Izobraževanje za pridobitev naziva čebelarskega mojstra je potekalo poldrugo leto, večinoma ob petkih, sobotah in nedeljah, v glavnem v čebelarskem centru na Brdu pri Lukovici, sicer pa tudi na drugih lokacijah. »Pridobil sem veliko koristnega teoretičnega znanja in praktičnih izkušenj,« pravi Janez in dodaja, da je s šolanjem za čebelarskega mojstra končal že tretjo srednjo šolo – poleg čebelarske še elektrotehniško in šolo za športnega pilota. Nabral si je že osemdeset ur samostojnega letenja, a zadnjih šest let ni več aktiven, ker je zanj to postala predraga dejavnost.

Dodatek za nekatere kmetije

Hribovske in druge kmetije z območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost, za katere je revizija pokazala večje število točk od prvotnega izračuna, bodo prejele dodatno plačilo.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana – Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je v prvi polovici letošnjega leta izvedlo revizijo izračuna točk za vse kmetije, ki ležijo na območju z omejenimi možnostmi za kmetijsko

dejavnost (OMD). Ker je revizija za nekatere kmetije pokazala za leta 2010, 2011 in 2012 večje število točk od prvotnega izračuna, je agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja za vse take kmetije obnovila postopek za dodelitev

finančne pomoči oz. izravnalnega plačila in jim začela po uradni dolžnosti izdajati odločbe. Prve odločbe jim je izdala v torek. Skupno bo upravičencem izplačala 800 tisoč evrov za posamezno leto oz. skupno za vsa tri leta 2,4 milijona

evrov. Dodatno plačilo bodo prejele le kmetije, pri katerih je vsaj pet evrov razlike med prvotno izplačanim zneskom za OMD in novim izračunom. Za vsako leto bo prejelo odločbo nekaj več kot trinajst tisoč kmetij, skupno bo torej za vsa tri leta izdanih blizu štirideset tisoč odločb. Večina kmetij bo prejela tri odločbe, za vsako leto posebej, saj bi združevanje obračuna v en postopek in izdaja ene odločbe povzročila dodatne stroške za nadgradnjo informacijskega sistema.

KRANJ

Na državno razstavo tudi osem gorenjskih goved

V okviru kongresa Evropske zveze rejcev govedi lisaste pasme bo jutri, v soboto, v Lenartu v Slovenskih goricah druga državna razstava goved lisaste pasme. Na razstavi bo tudi osem krav, ki so jih zredili gorenjski rejci: Boris Kunšič (Perniki), Igor Mohar (Visoko), Marjan Kastelic (Prebačevo), Anton Korenčan (Naklo), Miha Cegnar (Dorfarje), Franci Fon (Spodnji Brnik), Aleš Šifrer (Žabnica) in Matjaž Rozman (Zadruga). **C. Z.**

ILIRSKA BISTRICA

Državno tekmovanje v striženju ovc

V Ilirski Bistrici bo v nedeljo osemnajsto državno tekmovanje v striženju ovc s škarjami in z električnimi strojčki, hkrati pa bosta tudi enajsta državna razstava ovc in koz in prva državna razstava ovc pasme istrska pramenka. Tekmovanje in razstavi bosta v okviru sejemske prireditve Kmetijska tržnica, na kateri se bodo poleg lokalnih pridelovalcev hrane predstavili tudi ponudniki s širšega območja med Trstom in Reko. **C. Z.**

Slovenska vodka nastaja v kamniškem Fructalu

Slovenska vodka, ki so jo iz destilata ozimne pšenice in ajde razvili v kamniškem obratu Fructala, je po uspešni predstavitvi na ameriškem trgu zdaj na razpolago tudi slovenskim kupcem. »Slovenska vodka je eden od številnih projektov, s katerimi v Fructalu dokazujemo našo zavezanost slovenskemu trgu,« pa pravijo v vodstvu družbe, ki je v lasti srbskih lastnikov.

JASNA PALADIN

Kamnik – V Fructalovem obratu na Duplici, kjer alkoholne pijače proizvajajo že vse od leta 1946, so slovensko vodko (Slovenia vodka) začeli razvijati ob koncu leta 2009, letos spomladi so jo predstavili ameriškega trgu, v teh dneh pa so jo poslali tudi na police slovenskih trgovin.

»Slovenska vodka je rezultat slovenskega znanja, tehnologije, tradicije in naravnih surovin in prepričani smo, da gre za vrhunski proizvod, ki bo uspel na globalnem tržišču. Resda smo lastniki Fructala danes Srbi, a Fructal je bil, je in, verjemite, tudi v prihodnje bo v svojem bistvu absolutno slovensko podjetje. To je znamka, ki je nastala v Sloveniji in bo v Sloveniji tudi ostala. Skupaj z ameriškim partnerjem, podjetjem Good Voda LLC, ki ga vodi priznani ameriški kuharski mojster Peter X. Kelly, smo pijačo uspešno predstavili že na ameriškem trgu, ki predstavlja kar polovico vsega tržišča vodke v svetu,« je nov proizvod v Fructalovi kleti na Duplici predstavil izvršni direktor družbe Fructal

Izvršni direktor družbe Fructal Bojan Radun je na predstavitvi nove pijače izpostavil zavezanost družbe slovenskemu trgu.

Bojan Radun in dodal, da so v ZDA doslej poslali že 20 tisoč steklenic, do konca leta jih skupno nameravajo 50 tisoč. Pijača je v zadnjih mesecih v tujini že prejel nekaj odmevnih nagrad. »Slovenska vodka je izdelana iz destilata ozimne pšenice, ki mu je dodana ajda. Prav zaradi slednje je Slovenija vodka na trgu žganih pijač posebna. Združuje tri ključne elemente, ki so jih

Fructalovi tehnologi uspešno prepletli in združili. To so: ajda kot eno najbolj tipičnih slovenskih živil, voda izpod Kamniško-Savinskih Alp, ki sta le streljaj od našega obrata na Duplici, in dolgoletna tradicija destilacije žganih pijač v Fructalu. Veseli smo, da smo uspeli pripraviti destilat iz ajde. Fructalovi tehnologi so pretežni del razvoja izdelka namenili obdelavi surovin, ki

je končnemu izdelku dodala kar se da mehak in nežen okus,« je povedal predsednik uprave družbe Fructal Luka Jejčič. Oče ideje, da bi slovenska vodka vsebovala ajdo, je etnolog Janez Bogataj, ki je povedal, da je ajda pomembno zaznamovala kulinarčno in gastronomsko kulturo Slovenije, zato ga veseli, da so v Fructalu prisluhnili njegovemu predlogu.

Nova različica davka na nepremičnine

V javnosti kroži nova različica zakona o davku na nepremičnine, po katerem naj bi po najnižji stopnji obdavčili tudi sakralne objekte in bolj obdavčili nepremičnine, zgrajene na črno.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Usklajevanja o novem davku na nepremičnine še vedno potekajo, v javnosti pa že kroži nova, kajpak neuradna različica davčnih stopenj, ki naj bi z novim letom veljale za posamezne vrste nepremičnin. Za stanovanjske nepremičnine, vredne manj kot 500 tisoč evrov, naj bi enako kot prej veljala 0,15-odstotna davčna stopnja, za več vredna stanovanja pa po tej različici 0,5-odstotna stopnja, a naj bi hkrati ukinili davek na nepremičnine višje vrednosti, ki so ga uvedli z zakonom za uravnoteženje javnih financ in naj bi ga odmerili še prihodnje leto. Za poslovne in industrijske nepremičnine tudi zadnja različica ohranja 0,8-odstotno davčno stopnjo, za energetske nepremičnine pa 0,4-odstotno. Medtem ko bi bili sakralni objekti po drugi

različici oproščeni plačila davka, najnovejši predlog določa najnižjo, 0,1-odstotno davčno stopnjo, za kulturne spomenike pa jo znižuje z 0,5 na 0,1 odstotka. Za javne in kmetijske stavbe ohranja 0,5-odstotno stopnjo, enako tudi za zemljišča za gradnjo stavb in za neizkoriščena zemljišča za gradnjo. Pri zemljiščih za poslovno in industrijsko rabo stopnjo zvišuje z 0,5 na 0,8 odstotka, pri zemljiščih za energetiko pa jo znižuje z 0,5 na 0,4 odstotka. Za kmetijska zemljišča je prvi predlog vključeval 0,5-odstotni davek, drugi 0,25 odstotka, zadnja različica pa tega podatka ne vsebuje. Enako velja za gozdna zemljišča, kjer je prvi predlog predvideval 0,5-odstotno stopnjo, drugi pa 0,15-odstotno. V najnovejši različici zakona so tudi zvišali davek na nepremičnine, ki so zgrajene na črno oz. brez ustreznih dovoljenj.

LJUBLJANA

Jana Ahčin nova direktorica davčne uprave

Davčna uprava ima od prejšnjega petka novo direktorico. Vlada je dan prej na ta položaj imenovala Jano Ahčin, ki je bila od leta 2003 do letos generalna direktorica uprave za javna plačila. Ministrstvo za notranje zadeve je javni natečaj za položaj generalnega direktorja objavila junija letos, posebna komisija za izvedbo natečaja pa je izvedla postopek ugotavljanja strokovne usposobljenosti kandidatov in ministru ob koncu avgusta poslala poročilo, v katerega je zapisala, da sta za to funkcijo izmed prijavljenih primerna dva kandidata. C. Z.

KRANJ

Skupni dolg se je še povečal

Davčna uprava je na spletni strani 10. septembra objavila nov, že šesti seznam davčnih zavezancev z neplačanimi davčnimi obveznostmi, ki so na dan 25. avgust presegle pet tisoč evrov in so bile starejše od devdeset dni, ter seznam zavezancev za davek, ki do 25. avgusta niso predložili obračunov davčnega odtegljaja za izplačilo plače in nadomestila plače za mesec junij. Seznam vključuje 16.450 dolžnikov, od tega jih je desetina v postopkih stečaja ali prisilne poravnave, njihov skupni dolg pa je na »presečni dan« znašal 943,2 milijona evrov, od tega so dve petini dolgovali zavezanci, ki so v insolvenčnih postopkih. Število neplačnikov se je v primerjavi z avgustovskim seznamom povečalo za 386, skupni dolg pa za nekaj več kot 19 milijonov evrov. Po avgustovski objavi je svoj dolg poravnalo 1079 zavezancev s skupno šest milijonov evrov davčnih obveznosti. C. Z.

LJUBLJANA

SOD izbira svetovalca za prodajo Telekom

Slovenska odškodninska družba (SOD), ki vodi in koordinira postopek izbora finančnega svetovalca kakor tudi celoten prodajni postopek v imenu in za račun podpisnikov Sporazuma o skupnem nastopanju pri prodaji delnic družbe Telekom Slovenije, je do izteka roka za oddajo ponudb za izbor finančnega svetovalca prejela 12 ponudb. Povabilo za izbor finančnega svetovalca je SOD poslala 15 pomembnejšim mednarodnim finančnim institucijam. Postopek izbora finančnega svetovalca bo predvidoma zaključen oktobra 2013. B. B.

NAPOLNIŠ, PLAČUJEŠ IN UŽIVAŠ

Predplačniška EuroBasket MasterCard kartica

Enostavno in varno plačevanje ter številne ugodnosti. Na voljo v Hypo poslovalnicah, na Petrolu in v uradnih navijaških conah. Pohitite, število kartic je omejeno.

Poslovalnice Hypo Alpe Adria so odprte od ponedeljka do petka med 8.00 in 12.00 uro ter 13.00 in 16.30 uro. Vabljeni.

01 58 04 752

www.hypo-alpe-adria.si

hyposlovenija

POLJANE, VISOKO

Nasmejte se resnici – karikaturi

Lanski uspeh prvega Slovenskega festivala karikatur je bila spodbuda za letošnje nadaljevanje. Tudi cilj festivala je jasen: povezovalje karikaturistov, poznavanje in priznavanje karikature kot umetnosti s potencialom, nastavljanje ogledala posamezniku in družbi, sproščeno ustvarjanje in veliko smeha. »Začeli bomo v soboto z risanjem karikatur obiskovalcev v živo, raznolikimi kreativnimi delavnicami, demonstracijami izdelovanja mask in digitalnega slikanja, tu bodo še številni kiparji. Dobimo se ob Tavčarjevem dvorcu na Visokem,« vabi organizator Boris Oblak, sicer tudi vodja Kulturnega centra slikarjev Šubic. Sobotni večer bo s koncertom ob 19. uri popestrila Uršula Ramoveš s Fanti iz Jazbecove grape. V nedeljo sledi razstava karikatur velikih mojstrov karikature (Miki Muster, Bine Rogelj, Tomo Lavrič, Marko Kočevar, Jože Trobec), ki bo galeriji kulturnega centra v Poljanah. Odprli jo bodo ob 19. uri. **B. B.**

Zabavna nemščina za otroke z učiteljico Heleno

za otroke, stare
od 3 do 11 let

Vsako sredo
od 17.15 do 18.15
v avli Gorenjskega
glasla v Kranju.

Učiteljica Helena je Slovenka, ki je odrasčala in živela v Nemčiji. Prepričana je, da je zgodnje učenje tujega jezika, pa čeprav otrok sprva le poslušajo, zelo pomembno, saj s tem dobi posluš in občutek za jezik.

Tečaj bo obsegal 40 ur, cena je 200 evrov. Plačilo je možno po obrokih.

Učiteljica Helena Kalan bo z veseljem odgovorila na vsa vaša vprašanja, zato jo v dopoldanskih urah pokličite na telefonsko številko: 031/750 763 ali ji pišite na: kalan.helena@gmail.com.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 6. septembra 2013 v Gorenjskem glaslu, je bilo podjetje Avtohiša Vrtač, d. o. o., iz Stražišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: enodnevna uporaba – NOVI GOLF VARIANT: BOŽIDAR LAMPIČ iz Trziča; 2. nagrada: enodnevna uporaba – VW POLO: BOGDAN KLEMENČIČ iz Križ; 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas, PETRA BENČINA z Golnika. Nagrajencem priskrbo čestitamo.

Košarkarska vročica na šoli

Učenci podaljšanega bivanja na podružnični osnovni šoli v Zalogu so te dni še posebej zagreti navijači, saj so v avli šole pripravili pravi navijaški kotiček, posvečen našim košarkarjem.

JASNA PALADIN

Zalog – »Navijamo za Slovenijo – naj zmaga najboljši!« je velik napis, ki te dni kraljuje v avli podružnične šole OŠ Davorina Jenka Cerklje v Zalogu. Tam so učenci od 1. do

5. razreda podaljšanega bivanja pod vodstvom svoje mentorice pripravili pravi navijaški kotiček s panoji, na katere lepijo članke, slike, risbe in napise, povezane z našimi košarkarji in tekmami evropskega prvenstva. »V naših

popoldanskih druženjih želimo z učenci spodbujati spretnost z žogo, šport, ustvarjalnost, moštveni duh, predvsem pa spoštovanje do nasprotnika ter sprejemanje zmag in porazov. Ne želimo biti potrošniško naravnani, zato smo

nekaj navijaških rekvizitov izdelali tudi sami,« nam je povedala njihova mentorica Lilijana Skubic in nas povabila na druženje po zmagi naše reprezentance nad Italijo. Okoli štirideset učencev se je prejšnji petek najprej zbralo v šolski telovadnici, kjer so z žogami pilili veščine vodenja in meta na koš, nato so v navijaškem kotičku pripravili kviz, za konec pa so na zeleno stran panoja, ki je namenjena zmagam, zapisali še misel ob četrtkovem uspehu naših košarkarjev. Po tem, ko smo zmazali Čehe, popapali Špance in poradiral Gruzijce, smo še pometli Italijane – so si bili enotni mladi navijači, ki so si za svoje risbe in druge prispevke prislužili tudi nagrade. Med najbolj pridnimi so bili Nastja Ambrož in David Vreček iz 3. razreda ter Gal Strupih iz 1. razreda.

Naši košarkarji imajo zveste navijače tudi med najmlajšimi, njihovo igro namreč z veseljem spremljajo tudi na podružnični šoli v Zalogu.

V Loko prihaja Vinetou

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Drevi ob 19. uri bodo v Sokolskem domu odprli razstavo Vinetou se vrača in v naslednjih tednih vrteli tudi filme o znamenitem apasškem poglavarju, ki si ga je zamislil nemški pisatelj Karl May, v šestdesetih letih pa so po njem posneli vrsto filmov.

Razstavo Filmskega inštituta iz Düsseldorfa, ki gostuje po mnogih državah, občina Škofja Loka prireja v sodelovanju z Göthejevim inštitutom in nemškim veleposlaništvom. V Sloveniji je na ogled prvič, videli pa so jo že Zagrebčani in Beograjčani. Mit o Divjem zahodu je namreč zelo živ med prebivalci nekdanje Jugoslavije, saj

so filme o Vinetouju snemali tudi na tem območju (v Paklenici in na Krasu), je ob nedavni predstavitvi prihajajoče razstave in filmskih projekcij povedal direktor Göthejevega inštituta Hendrik E. Kloninger. V šestdesetih in sedemdesetih letih so bili filmi o Vinetouju zelo popularni, prvi Zaklad v Srebrnem jezeru iz leta 1962 (predvajali ga bodo po drevisnjem odprtju razstave) je dosegel neverjeten komercialni uspeh, v zvezdniško orbito pa so filmi izstrelili številne igralce. Aktivni igralec v teh filmih je bil tudi danes 91-letni Demeter Bitenc, ki bo današnji govornik ob odprtju razstave. Župan občine Škofja Loka Miha Ješe, tudi sam navdušenec nad filmi o

Divjem zahodu, pričakuje dober obisk iz vse Slovenije in morda tudi iz južne Avstrije, na odprtju pa med drugim

tudi predstavnike diplomatskega zbora v Sloveniji. Prizorišče razstave bo opremljeno v slogu Divjega zahoda, z dvema vlgvamoma in salonom pred kinom Sora, kjer bodo v naslednjih dneh vrteli filme zahodno- in vzhodnonemške produkcije.

Hendrik E. Kloninger, direktor Göthejevega inštituta, in Miha Ješe, škofjeloški župan, sta predstavila razstavo Vinetou se vrača.

KOKRICA

Uprizorili Življenje v času mamuta

Turistično društvo (TD) Kokrica ohranja dediščino na območju Čukovega bajerja - Čukove jame na Kokrici, kjer so leta 1953 našli ostanke mamuta. Pred nedavnim so uprizorili enajsto etnološko predstavo Življenje v času mamuta, režirala jo je članica TD Kokrica Irena Hudobivnik. »V letošnji predstavi so igralci predstavili obdobje prazgodovine vse do mlajše kamene dobe. Obiskovalci so spremljali različna obredna verovanja dveh rodov, ki so že živeli skupaj. Skupaj so bili močnejši v boju z naravo. Spoznali smo pomen ognja in svetlobe, pomen pomoči v skupnosti in medsebojno povezanost v pogovoru z mimiko obraza, zgornjimi okončinami in gibanjem. Spraševali smo se, koliko se še danes uspemo pogovarjati med seboj. Izpostavili smo tudi slabe delovne navade, ki jih v preteklosti in v naši predstavi nismo zaznali. Vsi pomagajo, vsi so bili pripravljeni za svoj rod narediti to, kar so znali. Zelo dobro so znali poslušati naravo, kaj pa danes?« je povzela Irena Hudobivnik. **S. K.**

Foto: Marjan Čadež

TRADICIONALNI DOBRODELNI KONCERT
LIONS KLUB ŠKOFJA LOKA

Alenka **GODEC**
Janez **LOTRIČ**
Oto **PESTNER**
Orkester **SIMFONIKA**
z MePZ **MAVRICA**

Športna dvorana
TRATA ŠKOFJA LOKA
sobota, 28. 9. 2013, ob 20. uri

BRINOX

Nakup vstopnic:

Škofja Loka: Turizem Škofja Loka, Kidričeva 1a
TD Škofja Loka, Mestni trg 7

Kranj: Gorenjski Glas, Bleiweisova 4

Eventim: prodajna mesta

Vstopnina: 20 €

Medijski pokrovitelji:
Gorenjski Glas,
Radio Sora, Radio Kranj,
Radio Gorenc, Radio Triglav,
Primorski val, Ritmo Loko

-SAZAS-

LIONS KLUB ŠKOFJA LOKA, POLJANSKI CESTI, 1, POLJANA LOKA, BREZPLAČNA OBJAVA

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLIED

Zdravilni učinki konoplje razbijajo predsodke

Pozitivni učinki, predvsem v prehrani, odganjajo strah pred industrijsko konopljo. Število pridelovalcev, tudi na Gorenjskem, iz leta v leto narašča.

MARJANA AHAČIČ

Tudi na Gorenjskem v zadnjih letih ljudje vse bolj povprašujejo po prehranskih izdelkih iz konoplje. Zanimajo se predvsem za konopljinu olje, za katerega pravijo, da pomaga ohranjati hormonsko ravnovesje, lahko blaži kronične bolezni in pospešuje metabolizem, ter semena jedilne konoplje, ki so eden najpomembnejših virov beljakovin in imajo visok nivo antioksidantov. Zato ni nenavadno, da se povečuje tudi število pridelovalcev. Na Gorenjskem jih kakih petnajst, površine, na katerih gojijo konopljo, običajno niso večje od pol hektara.

Nekoč pomembna gospodarska rastlina

Prav v teh dneh se pripravljajo na žetev, ki jo običajno opravijo med 15. septembrom in 15. oktobrom, odvisno od tega, kdaj so konopljo spomladi posejali. In čeprav s konopljinih polj prijetno diši in ob pogledu nanje večina pomisli tudi na bližnjo sorodnico industrijske konoplje, ki jo posamezniki radi ilegalno gojijo zaradi vsebnosti opojnih substanc, gre v bistvu za dve,

glede uporabnosti popolnoma različni rastlini, ki ju niti ni mogoče pridelovati na istih površinah, poudarjajo tisti, ki bolje poznajo obe rastlini.

Še pred dobrim stoletjem je bilo popolnoma drugače. Ob imenu konoplja pač nihče ni pomislil na opojno marihuano. Kot je na nedavnem srečanju pridelovalcev industrijske konoplje pojasnila Marija Kalan, specialistka za rastlinsko pridelavo pri svetovalni službi Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj, je bila konoplja nekoč pomembna gospodarska in industrijska rastlina. »Do začetka dvajsetega stoletja so jo dokaj množično pridelovali po vsej Evropi.

Konopljo so pred stoletjem uporabljali predvsem za pridelovanje vlaken, danes so bolj aktualna konopljinna semena. / Foto: Gorazd Kavčič

Sejali so jo zaradi močnih vlaken, ki so jih uporabljali predvsem za izdelovanje vrvi in tkanin. Kasneje, ko so k nam začele prihajati rastline, kot sta bombaž in jutovec, pa se je obseg pridelave začel močno zmanjševati.«

Pol stoletja prepovedi

Po stoletjih uporabe industrijske konoplje je v začetku prejšnjega stoletja k nam prišla še indijska, ki se, kot je znano, uporablja kot mamilo. Že sredi prejšnjega stoletja so njeno sajenje prepovedali, skupaj z njo pa je prepoved doletela tudi industrijsko konopljo, čeprav je stopnja psihoaktivnih snovi v industrijski konoplji

Še nekaj sončnih dni in konoplja bo pripravljena na žetev, pravi Marija Kalan iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Kranj. / Foto: Gorazd Kavčič

neprimerljivo manjša kot v indijski. A se je v zadnjih letih vendarle začelo ločevati med obema vrstama, slab sloves konoplje pa se počasi razblinja. Zato se, posebej po vstopu Slovenije v Evropsko unijo, obseg njene pridelave iz leta v leto povečuje. Zdaj ne več z namenom pridelave vlaken; konoplja v naš prostor vstopa predvsem kot prehranska rastlina.

Število pridelovalcev narašča

Po nekaterih podatkih je tako letos v Sloveniji že približno 175 hektarjev njiv s konopljo, enkrat več kot leto poprej. Na Gorenjskem je pridelovalcev konoplje kakih 15, večina z manj kot hektar velikimi njivami, ki so v teh dneh že skoraj pripravljene na žetev. »Rastlina v svojih stotih dnevih rasti lahko zraste tudi do štiri metre visoko, če so pogoji primerni. Letos je v glavnem nižja,« pojasnjuje Kalanova. »Po izkušnjah, ki jih imajo pridelovalci, je zraste 0,6 do 1,2 tone na hektar. Pridelek lahko zelo močno zaniha.«

Da se ohranijo vse hranilne in zdravilne lastnosti

konoplje, je bistvenega pomena njeno spravilo. Pridelano seme, ki ima v sebi okoli 35 odstotkov maščobnih kislin, je treba takoj posušiti, da se kisline ne razgradijo, pomembno je tudi, da je temperatura pri sušenju nižja od 40 stopinj, zrno pa je nato treba hraniti v hladnejših prostorih.

Raste kot konoplja

Konoplja za rast potrebuje globoka, zračna, srednje teška tla. Posebej zato, da lahko razvije korenine precej globoko. Značilna je po svoji intenzivni rasti. V ugodnih razmerah lahko zraste tudi za pet do sedem centimetrov na dan. Od tod tudi rek, da nekdo »raste kot konoplja.«

Konoplja je enodomna rastlina, čeprav že vzgajajo tudi takšno, kjer je na isti rastlini tako moško in žensko socvetje. To pomeni, da so zdaj na njivi tako moške kot ženske rastline. In tu smo spet pri zapletenem razmerju industrijske in indijske konoplje. »Nepoznavalci, celo inšpektorji, so sumičavi do konopljinih polj, ker se bojijo, da se bodo med industrijsko skrivale tudi sadike indijske

konoplje,« pravi Mateja Žlogar, ki konopljo goji v Podvinu pri Radovljici. »Ampak to se ne more zgoditi, kajti vsi tisti, ki gojijo konopljo za mamilo, potrebujejo neoplojene ženske rastline. Moških ne sme biti zraven. Zato jo pa imajo skrito po koruzah in v gorah. Zdaj, ko je v dolinah več njiv z industrijsko konopljo, bodo šli še višje, saj se njen cvetni prah z vetrom širi tudi do deset kilometrov daleč,« je povedala.

Še vedno strogi predpisi

Pa tudi sicer za pridelavo še vedno veljajo dokaj strogi predpisi. Pravilnik o uporabi industrijske konoplje, ki velja pri nas, sicer ni več tako zahteven, kot je bil nekoč, še pet, deset let nazaj. Takrat je bilo treba sajenje konoplje prijavljati ministrstvu za notranje zadeve, polja pa ograevati in označevati. Če se pridelovalec odloči za konopljo, kupi seme, potem mora pa do 10. maja s posebno vlogo na ministrstvu za kmetijstvo poslati izpolnjen obrazec, ki mu je treba priložiti deklaracijo posejanega semena, račun zanj in predviden čas žetve.

Aktualno

V kranjskem Centru Korak so zasadili zdravilni vrt, ki ga uradno odpirajo danes. **Stran 16**

Zanimivosti

S Koroške Bele proti Pristavi so uredili pohodniško pot, ki nosi ime Gajškova pot. **Stran 17**

Zanimivosti

Anže Logar izdeluje tradicionalna lesena plovila, med njimi tudi pletnje. **Stran 17**

Od petka do petka

Finančni minister Uroš Čufer se bo kmalu soočil z interpelacijo, so napovedali v SDS. / Foto: T. K.

Mnoge mlade mame najbrž veseli, da so iz zakonskega predloga umaknili obvezen tridesetdnevni starševski dopust za očete. / Foto: Gorazd Kavčič

Bomo pred nakupom nove vinjete res morali meriti svoja vozila? / Foto: Gorazd Kavčič

Očetje brez obvezne porodniške

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti se je zaradi prevelikih nasprotovanj »odpovedalo« uvedbi tridesetdnevnega neprenosljivega starševskega dopusta za očete.

SIMON ŠUBIC

Kandidatura in interpelacija

Ta teden smo slišali dve napovedi, povezani z delovanjem vlade. Prva je ta, da je predsednica vlade Alenka Bratušek vendarle napovedala kandidaturu za predsednico Pozitivne Slovenije. Kot je razložila, želi na ta način ohraniti politično stabilnost v državi in vlado takšno, kot je. Menda se je za soglasje h kandidaturi za strankarsko predsednico odločila sama, brez iskanja soglasja ustanovitelja in prvega predsednika PS Zorana Jankovića. Slednji ji je po objavljeni napovedi kandidature čestital rekoč, da je PS odprta stranka, v kateri lahko vsak kandidira. Pa vendar je Bratuškova Jankovića, ki se še kar ne more odločiti, ali bo tudi sam vstopil v tekmo za predsednika stranke, ki ga bodo volili na kongresu 19. oktobra, najbrž presenetila, ko je pohitela z napovedjo kandidature. Doslej je namreč ves čas zatrjevala, da bo počakala na odločitev Jankovića in da se v primeru njegove kandidature sama ne bo potegovala za prvi položaj v stranki. Druga novica je (kar pričakovana) napoved opozicijskega SDS, da bo vložil interpelacijo zoper finančnega ministra Uroša Čuferja, ki mu je s koalicijskimi partnerji

uspelo uskladiti proračun za 2014, zaradi predloga za razrešitev neizvršnega direktorja v slabi banki Andreja Širclja, tudi državnega poslanca iz vrst SDS. Vodja njihove poslanske skupine Jože Tanko je dejal, da se vlada pri Šircljevi razrešitvi ni oprla na določbe zakona o slabi banki, ki dopušča, da so tudi funkcionarji neizvršni direktorji, ampak je razrešitev opravila na podlagi mnenja nepristojne institucije. V vladi sicer razlagajo, da so Širclja razrešili zaradi nezdržljivost njegove poslanske funkcije s položajem neizvršnega direktorja Družbe za upravljanje terjatev bank.

Neprenosljivega dopusta za očete ne bo

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti se je zaradi prevelikih nasprotovanj javnosti odločilo, da iz predloga zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih umakne določbo, ki opredeljuje mesec dni neprenosljivega starševskega dopusta za očete. S sporno določbo so želeli povečati enake možnosti moških in žensk na trgu dela s spodbujanjem očetov k večjemu koriščenju starševskega dopusta ter spodbuditi k bolj enakovredni porazdelitvi obveznosti varstva in nege otrok med obema staršema, kar nalaga tudi evropska direktiva. Določba je

predvidevala, da bi materinski dopust v dolžini 105 dni lahko koristila samo mati, 260 dni starševskega dopusta pa bi si mati in oče razdelila po svoje do 130 dni, pri čemer je 30 dni dopusta neprenosljivega in ga morata izkoristiti tako mati kot oče. Na ministrstvu so pojasnili, da so Evropsko komisijo sedaj zaprosili še za dodatna pojasnila, na podlagi katerih bodo pripravili spremenjen predlog, ki bo še vedno zadoščal evropski direktivi. Ministrica Anja Kopač Mrak je sicer obžalovala, »da se je ob razpravi tega predloga v javnosti pokazalo, da slovenska družba še ni pripravljena sprejeti modernih konceptov evropskih družinskih politik«.

Kaj sodi v nov vinjetni razred?

Sprejeta podražitev avtocestnih vinjet je takoj sprožila številne polemike, še zlasti pa kritike s številnih strani letijo na uvedbo novih vinjet za vozila z dvema ali več osmi in višino vozila nad prvo osjo 1,3 metra ali več, katerih največja dovoljena masa ne presega 3.500 kg. Povečini so to kombinirana vozila (tako imenovani kombiji), lahka tovorna vozila in minibusi, ki so sicer doslej sodili med vinjetna vozila. Cena letne vinjete za ta razred vozil bo 220 evrov, mesečne 80 in tedenske 40 evrov. Prvi kritiki so opozorili, da v

nov vinjetni razred niso zajeta le prej naštetna vozila, temveč tudi družinski kombiji in enoprostorci, ki so homologirani kot osebna vozila, kar bo pomenilo dodatni udarec na družinske proračune. Na Avtomoto zvezi Slovenije tudi opozarjajo, da uradnega tehničnega podatka s strani izdelovalca o višini vozila nad prvo osjo ni nikjer navedenega, zato bi bil primernejši kriterij za določanje vinjetnih razredov v najvišji višini vozila, saj je ta podatek naveden v homologaciji vozila. Na nasvet Darsa, da si lahko vsak sam izmeri višino vozila nad prvo osjo, v AMZS odgovarjajo, da je to zelo zahtevno merjenje in že majhen odklon v desno ali levo bo dal popolnoma drugačne podatke. Na naše konkretno vprašanje, kateri modeli vozil sodijo v nov vinjetni razred, pa so iz Darsa zgolj odgovorili, da je glavni kriterij višina nad 1. osjo, torej 1,3 metra ali več. »Sicer pa Dars v sodelovanju s proizvajalci vozil pripravlja strokovne podlage in ukrepe, ki bodo omogočili klasifikacijo vozil v vinjetne razrede in bodo tudi pripomoček službi za nadzor pri kontroli pravilne uporabe vinjet,« so dejali. Kot še pojasnjujejo, so kombinirana vozila do uvedbe vinjetnega sistema sredi leta 2008 že sodila v višji cestninski razred in so njihovi vozniki že tedaj plačevali višjo cestnino kot za osebna vozila.

Od maternice do truge

STANE BOŠTJANČIČ, SD

moj pogled

In vmes je življenje. Navedenim okoliščinam se ne izogne nihče. Naj bo bogat ali reven, pameten ali nespameten, lep ali malo manj lep, pošten ali nepošten, nihče, ne glede na barvo kože ali versko prepričanje. In tako je to že od vsega začetka človeštva. Narava je zakon, proti kateremu ne morejo nič – niti katolištvo niti muslimanstvo ali budižem. Torej – kdor se z vero bori proti naravi, bojuje že vnaprej izgubljeno bitko. Vere lahko življenjsko pot le lajšajo, dostikrat jo otežujejo, ne morejo pa preprečiti ne njenega začetka ne njenega konca. Isto velja za vsemočno politiko.

Življenjska pot ni pot, ki te pelje naravnost. Ampak je pot, ki je na vso moč podobna cesti, poimenovani Ravbarkomanda tik pred Postojno. Polna je nevarnih ovinkov, ki so že marsikateremu vozniku obe odločilni točki življenjske poti spremenili v zadnjo točko. In kdo nam sploh trasira to pot? Okoliščine oziroma okolje, v katerem se nekdo rodi (družina, država, celina, podnebje, itd.), ali jo določa le lastna volja posameznika, zvezde (kar zatrjujejo vedeževalci), razni bogovi, ki jih je bilo in jih je še včasih toliko kot različnih plemen, ali vragšigavedi kdo. Moja stara mama je imela za smrt izrek »kakor

je komu namenjeno«. Verjetno ni bila edina, ki je tako razmišljala. Menim, da si je s tem lajšala bolečino ob smrti tistih, ki so ji bili blizu. Sem mišljenja, da je vsaka življenjska pot splet raznih okoliščin, na katere imamo lahko vpliv, na najpomembnejše pa običajno ne ali pa le v manjši meri. Izhajam s stališča povprečno angažiranega državljana, katerega cilj je živeti v danih okoliščinah primerno življenje v Sloveniji. Branko Grims, Lojz Potočnik in Alenka Bratušek, poslanci iz Kranja, bistveno določajo našo življenjsko pot v Sloveniji. Zlasti Alenka Bratušek glede na svojo funkcijo. Jaz sem soodgovoren le

za kranjsko politiko kot član mestnega sveta. Vendar sem le eden izmed 33 svetnikov, ki pove svoje mnenje. Z mnenji je pa itak isto kot z ritmi. Vsi jih imajo. So različna kot tudi riti, a kar se mnenj tiče, jih je treba spraviti na skupni imenovalec in za Kranj najti najboljše rešitve. Take, ki bodo življenjsko pot Kranjčanov naredile čimbolj gladko. Isto velja tudi za vlado. Strankarski interesi (beri interesi pomembnih posameznikov ali predstavnikov lobijev v stranki) ne bi smeli vplivati na kvaliteto življenjske poti. Grabežljivost, neodgovornost odgovornih v bankah, neenakopravnost pred zakonom (pravo je dostikrat

prepuščeno samovoljnosti birokracije) so ovire na življenjski poti povprečnega državljana. Mojo življenjsko pot, pa ne samo mojo, otežujejo tudi poskusi izenačevanja NOB z domobranstvom. Proslave domobrancev kot pripadnikov SS enot bi morali prepovedati, kot so to storili v Nemčiji. Pa tudi tam velja svoboda govora. To, kar počne Ivan Janez Janša skupaj s svojimi pripadniki, se v Nemčiji ne bi zgodilo. Njegova trditev, da v Dražgoše hodimo le plačanci, je žalitev tudi na osebni ravni, kar ne doprinaša k mirni poti med maternico in trugo – vsaj tistim ne, ki niso volivci njegove stranke. Pa bomo že, saj tudi Janez Janša ni večer.

Po svetu

Ruski milijarderji

Katera evropska država ima največ milijarderjev? Nemčija? Ne, v Rusiji naj bi jih bilo kar 110! Sledijo Nemci s 56 in Turki s 43 milijarderji ... Reševanje finančne krize, ki jih/nas je zajela 2008, pa naj bi samo ZDA veljalo že 14.000 milijard dolarjev!

MIHA NAGLIČ

Ališer Burhmanovič Usmanov

Vam kaj pomenijo imena, ki sledijo? In številke, ki so zraven vsakega v oklepajih? Preberimo jih: Ališer Burhmanovič Usmanov (17,6), Mihail Maratovič Fridman (16,5), Leonid Mihelson (15,4), Viktor Veksberg (15,1), Vagit Alekperov (14,8), Andrej Melničenko (14,4), Vladimir Potanin (14,3), Vladimir Lisin (14,1), Genadij Timčenko (14,1), Mihail Prokhorov (13). To so imena desetih najbogatejših Rusov, v oklepaju je zraven vsakega ocena višine njegovega premoženja v milijardah dolarjev. To so ruski oligarhi, posamezniki, ki so v desetletjih po razpadu Sovjetske zveze silno obogatili, v procesu divje privatizacije, ki jo je dovolil in spodbujal pokojni predsednik Jelcin. Oligarhe dopušča tudi njegov naslednik Putin, večina je z njim v prijateljskih odnosih; od njih zahteva le, da ruski državi plačajo primerne davke. Sicer pa nekateri poznavalci sodijo, da je dejansko najbogatejši človek v Rusiji tisti, ki ga na tem seznamu sploh ni. In to je – predsednik Putin. Ne izbrane račune v Švici naj bi prav ti oligarhi in velike državne družbe tipa Gazprom

nakazovali določene prispevke, roko nad tako zbranim denarjem pa naj bi imel predsednik sam. O tem podpisani ne vem nič gotovega, zato se raje zadržim pri navedeni top ten lestvici. Kdo je Ališer Burhmanovič Usmanov, ki naj bi tehtal kar 17,6 milijarde dolarjev? »Šestdesetletni Uzbek, s stalnima bivališčema v Moskvi in Londonu, je najbogatejši Rus, hkrati pa od letošnjega marca tudi uradno najbogatejši človek na Otoku. Najbolj znan je po svojih deležih v Gazpromovih podjetjih, nekaj malega ima tudi v rudnikih, zanimajo ga žlahodne kovine, železo in jeklo. Res da je šele deseti največji jeklar v Rusiji, a njegovi deleži so v podjetjih po vsem svetu, tako v Avstraliji kot v Veliki Britaniji. Rudnike ima tudi v Peruju in pod vodo v Papui Novi Gvineji. Usmanov je lastnik drugega največjega telefonskega operaterja MegaFon in največjega spletnega podjetja v Rusiji. Ob tem je pred časom kupil še dnevnik Kommersant (in vrgel iz službe urednika, ki je kritiziral Putina), ima pa še kakih trideset TV-postaj. Usmanov je močan, krepak možakar, a naj vas videz ne zavede, saj je pravzaprav nogometaš, bivši lastnik Dinama iz Moskve in delni lastnik londonskega

Arsenala. Je predsednik svetovne sabljaške zveze in poročen z najboljšo trenerko za ritmično gimnastiko na svetu Irino Viner. Lani naj bi najeto angleško piar podjetje načrtno spreminjalo njegovo biografijo na Wikipediji v delu, kjer mu očitajo cenzuro, za kar so se kasneje opravičili.« (Vir citata: www.dnevnik.si)

Na Bavarskem zmagata konservativcev

Na nedeljskih deželnih volitvah na Bavarskem, ki so nekakšen pokazatelj razpoloženja volivcev pred zveznimi volitvami to nedeljo, je prepričljivo zmagala Krščansko-socialna unija (CSU) pod vodstvom Horsta Seehoferja; prejela je 47,7 odstotka glasov in s tem absolutno večino mandatov v deželni zbor. »Seveda bo CSU dobila absolutno večino – saj smo na Bavarskem! Rojeni smo bili kot konservativci in umrli bomo kot konservativci,« je zatrdil samozavestni volivec. Seehofer pa je v prvem odzivu na zmago izjavil: »CSU živi kot ljudska stranka, ki je globoko ukoreninjena v bavarsko tradicijo. Vsak drugi Bavarec je glasoval za nas.« Nato je povzdignil Bavarsko, najbogatejšo nemško državo, ki ima le 3,8-odstotno brezposelnost, je dom avtomobilskih velikanov BMW

in Audi in promovira slogan »prenosni računalnik in irhaste hlače«

Pet let od propada Lehman Brothers

V nedeljo, 15. septembra, je minilo pet let od propada ameriške investicijske banke Lehman Brothers. Ta dogodek je v ZDA in po svetu sprožil veliko finančno in gospodarsko krizo, njene posledice še vedno niso odpravljene. Vzroki krize so znani. V času razcveta nepremičninskih poslov so se posojila za nakup stanovanj delila tudi ljudem, ki jih niso bili sposobni odplačevati, ampak so špekulirali, da bodo cene nepremičnin rasle v neskončnost. Posojilodajalci so te t. i. drugorazredne hipoteke pretvorili v vrednostne papirje in jih prodajali za suho zlato po ZDA in svetu ... Nadaljevanje je znano, a ni končano. Centralna banka Federal Reserve (Fed) ocenjuje, da je finančna kriza stala ZDA med 6000 do 14.000 milijard dolarjev, morda celo dvakrat toliko, če upoštevamo še ceno reševanja finančnih institucij, ki so bile prevelike, da bi jih pustili propasti. To je od 50.000 do 120.000 dolarjev škode na vsako ameriško gospodinjstvo ali med 40 do 90 odstotkov celotnega letnega BDP ZDA (Vir: MMC RTV SLO)

Airbus A340-313X »Bourkhan«, njegov lastnik je ruski oligarh Roman Abramovič. / Foto: Wikipedia

Horst Seehofer, predsednik bavarske deželne vlade

Novinarji pred sedežem družbe Lehman Brothers na dan bankrota 15. septembra 2008 / Foto: Wikipedia

Slovenci v zamejstvu (369)

Jormak in Rozalsko žegnanje

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Med prireditvami v južnem dvojezičnem delu Koroške z najdaljšo tradicijo sta »jormak« ali sejem na prostem v Pliberku/Bleiburg in Rozalsko žegnanje v Globasnici/Globasnitz. Letošnji Pliberški jormak je bil že 620. Sejem na prostem s šotori in stojnicami, brez sodobnih prireditvenih dvoran, povezuje tradicijo in sedanji čas, pa tudi dežele na območju med Alpami in Jadrantom. Čeprav se bodo zdele komu številke neverjetne, so resnične. Pliberški sejem je med 30. avgustom in ponedeljkom, 2. septembra, obiskalo nad 140 tisoč obiskovalcev, promet pa je znašal okrog 4 milijone evrov. Vsi prostori za parkirišča so bili zasedeni do zadnjega metra, zato so morali nekateri parkirati tudi dva kilometra proč od sejmišča. Prihodnje leto, napoveduje pliberški župan Štefan

Kip speče Rozalije v leseni kapeli na Gori svete Eme

Visotschnig, te težave ne bo več. Od parkirišč do sejmišča bodo vozili posebni brezplačni avtobusi. Prireditve, ki jo obišče vedno več Slovencev iz Slovenije, ostaja dvojezična in taka bo tudi v prihodnje. S slovensčino na stojnicah ni težav, posebej živahno pa je v Svaveji uti oziroma Slovenskem

šotoru, ki ga postavi domače Slovensko prosvetno društvo Edinost. Zadnji dan avgusta je bila Svaveja uta nabito polna. S 23 avtobusi so prišli na ogled jormaka upokojenci iz Slovenije.

Rozalsko žegnanje pa je tradicija dvojezične Globasnice v Podjuni, blizu Pliberka. Že

leta ga organizirajo tretjo nedeljo v septembru, prvič pa so ga organizirali leta 1681, torej pred 332 leti. Kako je čaščenje italijanske svetnice Rozalije iz okolice Palerma, ki je zavetnica pred kugo, prišlo v Podjuno, je v petkovi izdaji Novic, slovenskega tednika za Koroško, popisal moj prijatelj, časnikar Janko Kulmesch. Leta 1680 je vasem v Podjuni grozila kuga. Farani so se odločili, da bodo svetnici Rozaliji v zahvalo zgradili kapelo, če jim bo kuga prizanesla. Res jim je,

zato so na Gori svete Eme ali Heme, kot rečejo svetnici Emi Korošci, nad Globasnico postavili kapelo in vanjo položili kip speče Rozalije, ki ga je izklesal kamnosek iz Maribora in je bil pred tem postavljen v bližnji votlini. V bližini kapele je zdravilni studenec. Ljudje, ki obiščejo Emino goro, znano tudi po arheoloških najdbah iz starih časov, si s to vodo umivajo oči ali jo tudi pijejo. Sam sem lani obiskal Globasnico in Emino goro. Obisk priporočam tudi vam.

Naj vas spomnim na dve prireditvi. V torek, 24. septembra, ob 18. uri bodo v galeriji generalnega konzulata Republike Slovenije v Celovcu na Radetzkystrasse 26 odprli razstavo del akademskih slikarjev Vesne Čadež in Bojana Bense. V četrtek, 26. septembra, ob 9.30 pa se bo v Lepeni pri Železni Kapli začel prvi pohod po prizoriščih romana Angel pozabe avtorice Maje Haderlap.

»Strokovno ne popuščamo«

V kranjskem Centru Korak so zasadili zdravilni vrt, ki ga uradno odpirajo danes. Tudi oni čutijo krizo na vsakem koraku, a direktorica Centra Korak Mateja Korošec zagotavlja, da strokovno ne popuščajo in da so predani manjšim projektom, za katere dobijo podporo v lokalnem okolju.

SUZANA P. KOVAČIČ

V Centru Korak danes ob 13. uri odpirate zdravilni vrt. Kakšen je koncept vrta?

»Dolgo časa smo že sami skušali urediti vrt, vendar tega nismo znali dobro osmisliti. Prostor je majhen, želja je bilo veliko. Čutili smo, da je vrt lahko dodana vrednost predvsem v spomladanskem in poletnem času, ko pridobimo veliko dnevno sobo. Premaknilo se je potem, ko smo se srečali z zdravnico Zoro Vadnjal Gruden in njeno sestro, krajinsko arhitektko Bredo Bernik. Zdravilni vrt sta zasnovali do potankosti: vsak kotiček z nasaditvami, z vsakim detajlom rož in zelišč ima točno določen namen. En kotiček je na primer namenjen terapevtskim skupinam, drugi služi kot prostor za umirjanje in tam je povsem drugačna nasaditev. Imamo tudi dvignjeno gredico, ki je dostopna uporabnikom, ki so težje gibljivi. Vrt smo uredili s pomočjo številnih donatorjev, prostovoljcev in zaposlenih.«

»Imamo premajhne kapacitete, povpraševanje je skozi, marsikdo nam niti prošnje ne odda, ker sliši, da imamo čakalno listo.«

Koliko imate uporabnikov Centra Korak, koliko je čakajočih?

»Vključenih je 29 uporabnikov, 13 je čakajočih. Nacionalni program do leta 2020 sicer predvideva širitev, vendar se v zdajšnji perspektivi do leta 2016 ne predvideva širitev mreže. To nas zelo skrbi. Imamo premajhne kapacitete, povpraševanje je ves čas, marsikdo nam niti

prošnje ne odda, ker sliši, da imamo čakalno listo.

Čutimo krizo na vsakem koraku, in čeprav nismo nikoli lagodno živeli, smo vendarle v teh letih dosegli visok strokovni nivo. Zelo se bojim, da nam ga ne bi uspelo obdržati. Letos spomladi smo uspešno zaključili projekt zaposlitvene rehabilitacije, ki bo dolgoročno zaposloval

osebe z določeno stopnjo invalidnosti. Trenutno pa smo bolj kot v razmišljanju o novih programih in projektih v fazi, ko se trudimo braniti tisto, kar smo že dosegli.«

Kako to, da niste več upravičeni do donacije do 0,5 odstotka dohodnine?

»Poleti sem brala Uradni list in ugotovila, da so nas zbrisali iz evidence upravičencev,

da so na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti zbrisali vse zavode, ki ne moremo pridobiti statusa društva v javnem interesu. Predvidevam, da je bil to razlog. Ko sem pa videla, da so na drugih ministrstvih vključevali tudi zavode, sem napisala pismo ministrici Anji Kopač Mrak in sem že dobila odgovor, da je šlo za birokratski zaplet in da bodo to popravili. Po mojih informacijah naj bi s pristojnega ministrstva že dali popravek na ministrstvo za finance in upam, da bo to rešeno še v letošnjem letu.«

Kaj vam pomeni teh 0,5 odstotka od dohodnin?

»Ravno zaradi tega, ker se zavedamo, da so proračunska sredstva vse bolj omejena, smo zelo veliko energije in dela vložili v prepoznavnost Centra Korak, v ustanovitev Kluba En korak več v lokalnem okolju. Za tem je ogromno dela, angažmaja in entuziazma. Z denarjem od dohodnine zagotavljamo dodano vrednost, saj kot koncesionarji ne dobivamo denarja za investicije. Prejšnja leta smo si lahko kupili še kakšen računalnik več, zdaj ko je kriza vse hujša, z njim pokrivamo že del osnovnih sredstev, na primer kartuze za pisarniški material, nakup toaletnega papirja.«

Letos so zaradi varčevanja zaprli ljubljansko Zarjo, center za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo. Vas to kaj skrbi?

»Tam je bila zgodba dejansko zapletena.«

Ja, ampak je s tem en tak program manj v Sloveniji.

»Bili so prvi, ki so postavili center za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo. Letos so jih pridružili k Centru za usposabljanje, delo in varstvo v Dragi pri Igu, tako da program teče dalje. Trendi gredo v smer poenostavitve, združevanja. To me skrbi. V Centru Korak strokovno nečemo popustiti, s tem si lajšamo dušo. Delamo manjše projekte, za katere dobimo podporo v lokalnem okolju, en tak je npr. ta zdravilni vrt, letos smo imeli tudi krasne terapije z živalmi. Še vedno smo programske zelo bogati, smo pa zelo varčni. Če smo se prej v lepem vremenu lahko peljali na izlet na Jezersko, gremo zdaj na sprehod okrog Brda.«

Tradicionalni bazar boste organizirali?

»Bomo, 25. novembra. Z uporabniki že delamo izdelke, pripravljamo scenarij prireditve, obljubljeni imamo krasne goste. Tako kot lani nas tudi letos želijo gostiti v Kongresnem centru na Brdu.«

Mateja Korošec / Foto: Gorazd Kavčič

Po hrani mora zadišati

Kuharske knjige sestre Nikoline Rop so prave uspešnice. Pred kratkim je izšla doslej najboljšežnejša, v kateri je šeststo preizkušenih receptov.

JOŽE KOŠNJEK

Malo starejši se gotovo še spominjate kuharskih receptov sester Vendeline Ilc in Felicite Kališnik. Njune knjige so na policah številnih slovenskih domov. Ko je njun čas začel minevati, je na pot slavnih slovenskih kuharskih mojstrov stopila šolska sestra Nikolina Rop, rojena v Lenartu v Slovenskih Goricah. Že v otroštvu je kazala velik talent za kuho, zato ji je mama pogosto odstopala prostor za štedilnikom. Ker jo je kuha čisto prevzela, je šla po kuharsko znanje v Šentrupert pri Velikovcu na Koroško, kjer je nekaj let tudi delala. Potem je vstopila v red šolskih

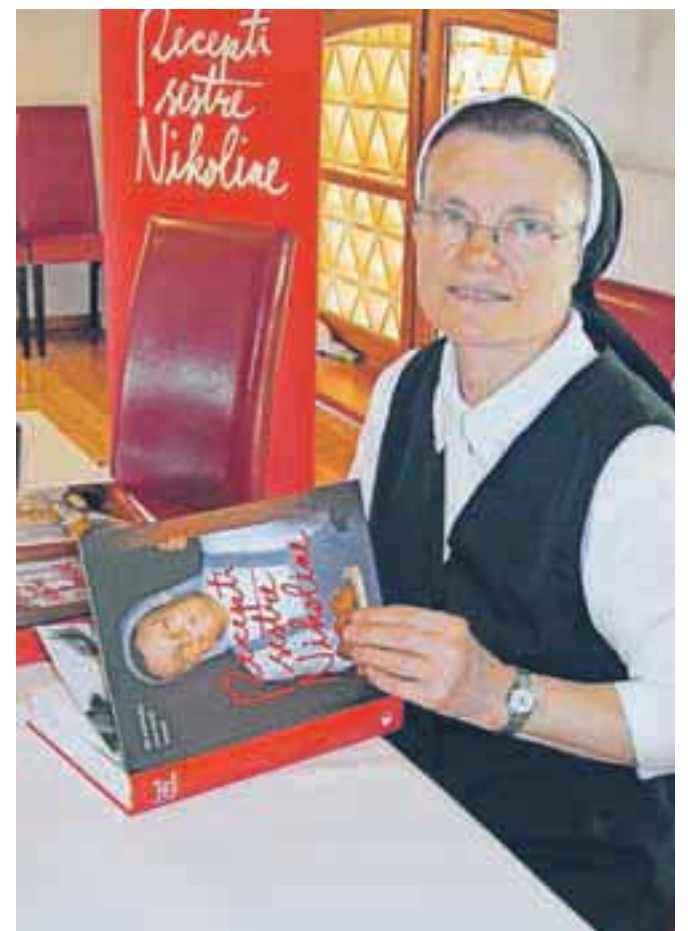
sester in leta 1975 začela organizirati kuharske tečaje, najprej v Repnjah pri Vodnicah in nato na Brezjah. V začetku devetdesetih let preteklega stoletja je začela pisati tudi recepte za tednik Družina. Ker so bili preprosti in uporabni, je bilo zanimanje zanje vedno večje. Družina jih je najprej izdala v šestih knjigah, leta 2008 pa je 550 receptov združila v zajetnejšo kuharsko knjigo. Ker vsak čas prinaša nekaj novega in to velja tudi za kuhinjo, sta se Družina in sestra Nikolina odločili za dopolnjeno izdajo kuharice, v kateri je 600 receptov, med katerimi so tudi napotki za pripravo otroških jedi in še druga koristna navodila. Prenovljena

kuharica je vabljava tudi za oko in ne le za želodec.

»Izid kuharice sestre Nikoline je zgodovinski dogodek, saj smo zadnje čase vedno redkeje priča izid izvirnih slovenskih avtorskih kuharskih knjig z recepti, ki so uporabni. Danes žal kar mrgoli receptov, ki niso uporabni,« je na nedavni predstavitvi kuharice sestre Nikoline pri Jezersku na Zgornjem Brniku dejal etnolog dr. Janez Bogataj. »Sestra Nikolina tako nadaljuje tradicijo izdajanja slovenskih kuharic, ki se je začela z Valentinom Vodnikom. To je tudi začetek slovenskega neverjetno bogatega kuharskega izrazoslovja. Recepti so preverjeni in

praktični, zato so tudi slika prehranskih navad Slovencev. Čas je, da se tudi zaradi zdravja otrok te navade prenesejo v šole,« je predlagal dr. Bogataj.

Sestra Nikolina, ki med udeležence svojih tečajev rada sprejme tudi moške, pogosto skupaj z bodočimi ženami, ima do hrane poseben, spoštljiv odnos. »To, da kuhamo z ljubeznijo, se pozna že nam samim, kuharicam. Pozna se na hrani in pri posredovanju le-te na mizo. Dom mora zadišati po hrani. Tako prihajajo domači domov z veseljem, pričakanjem, pa morda tudi z vprašanjem: Mami, ali si skuhala kaj dobrega tudi danes?«

Sestra Nikolina Rop s svojo kuharsko knjigo. Pravi, da je hrana lahko tudi povezovalni člen družine.

Zanimivosti

Ohranjanje tradicije blejskih pletenj

Anže Logar, ki zase pravi, da je »avtohtone blejske pasme«, torej pravi Blejec, se je po študiju na Finskem lotil izdelovanja tradicionalnih lesenih plovil, med katere sodijo tudi pletnje.

MATEJA RANT

»Poklic graditelja lesenih plovil je poslanstvo, ki ga moraš imeti rad in ga opravljati z ljubeznijo,« zatrjuje 33-letni Anže Logar, ki je svojo prvo pletnjo ob pomoči mojstra Antona Zupana izdelal pred desetimi leti za svojega očeta. In ko ga poslušáš, kako vzneseno pripoveduje o svojem delu in prihodnjih načrtih, res ni prav nobenega razloga, da mu ne bi verjeli. Tudi ko pravi, da je gradnja lesenih plovil njegov način življenja. »Ne hodim v službo, s tem živim,« poudarja.

Najprej se je na srednji lesarski šoli v Škofji Loki izučil za mizarja in nato nadaljeval študij na oddelku za lesarstvo na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. Po dodatno formalno znanje se je nato v okviru evropskega projekta Oživljanje premične kulturne dediščine pod mentorstvom Irene Leban iz Srednje lesarske šole v Škofji Loki odpravil na partnersko šolo v Lahtiju na Finskem. Glede na bogato preteklo znanje je sicer triletni študij končal v enem letu. Del projekta, je pojasnil, je predstavljala tudi vzpostavitev delavnice, v kateri bi izdelovali

lesena plovila. »Po diplomi leta 2006 me je ta ko njiček tako pritegnil, da sem se odločil ustanoviti lastno podjetje za izdelavo lesenih plovil,« je razložil in dodal, da si je za enega od svojih ciljev postavil ohranitev premične kulturne dediščine, ki jo predstavlja tradicionalna gradnja lesenih plovil. »Na Bledu se s tem ukvarja le še Janez Marijan Polak, ki lesena plovila izdeluje že več kot petdeset let, zato je prav, da mu priskočim na pomoč pri ohranjanju te dediščine.« Ljubezen do lesenih plovil mu je bila skorajda položena v zibko. »Zrasel sem dobesedno na čolnih, saj se je v naši družini ohranjala tradicija izdelovanja lesenih čolnov za lastne potrebe. Naši predniki so namreč živeli na Blejskem otoku kot oskrbniki vse do druge svetovne vojne.« Oče Boris pa je bil več kot trideset let pletnar in mu je prav tako večkrat pomagal pri vožnji s pletnjo.

Konstrukcija blejskih pletenj, pravi Anže Logar, se je izoblikovala prav na Bledu in je stara že prek sto let. Gre za čoln z ravnim dnom, ki nudi veliko stabilnosti. Naenkrat je s pletnjo mogoče peljati do 18 ljudi. Gradijo

Anže Logar v svoji delavnici / Foto: Luka Renar

jih iz avtohtonega macesnovega lesa, za njeno izdelavo pa potrebuje dobra dva meseca. Cena takega čolna se giblje okrog 18 tisoč evrov. Svoje znanje se trudi prenašati tudi na mlajše generacije, zato mu v delavnici kot vajenec pomaga dijak srednje lesarske šole Tomaž Kunčič. Eden njegovih dolgoročnih ciljev je tudi, da bi skupaj s

srednjo lesarsko šolo iz Škofje Loke oblikovali program, v katerem bi dijake izobraževali prav za gradnjo lesenih čolnov. »Gre za ideje, ki so povsem realne, a zahtevajo čas. Vse življenje se učiš in jaz tako malo vem o čolnih,« pravi skromno in doda, da mora najprej sam še marsikaj narediti in pridobiti čim več izkušenj ter izobraziti

mizarje do te mere, da bodo lahko samostojno izdelali posamezne tipe plovil. »Šele nato bomo pripravljene svoje znanje deliti z drugimi.«

Poleg gradnje in popravil pletenj izdeluje še manjše lesene čolne po željah in potrebah naročnika. Tako je nastala tudi barka Ljubljaničica, s katero od lanskega septembra prevažajo turiste po

Ljubljani. Naročnik si je namreč vmes premislil, zato jo je sam dokončal. Tega prav nič ne obžaluje, pravi, saj mu zdaj služi kot dober referenčni izdelek v prestolnici. »To je prva lesena ladja na Ljubljani, naš cilj pa je v prihodnje prenoviti vso tamkajšnjo premično infrastrukturo.« Obenem pa je to tudi priložnost, da v našem glavnem mestu promovira svoj domači kraj. »Mojo delavnico in obenem Bled tako na teden obišče vsaj trideset ljudi iz vsega sveta.« Ob tem, pravi, pa ne želi izpostavljati sebe kot izdelovalca lesenih čolnov, ampak se trudi osveščati ljudi, da je les material prihodnosti, ki ga imamo pri nas v izobilju. »Zato upam, da bomo nehali les izvažati v tujino, kjer ga moramo potem domači proizvajalci kupovati po višji ceni.«

Dediščino izdelovalcev lesenih plovil pa bi rad ohranil tudi skozi predstavitev v muzejski obliki, zato si skupaj z Občino Bled prizadeva najti primeren prostor. »Bled si zasluži muzej, v katerem bi dobili mesto tisti, ki so v preteklosti izdelovali lesena plovila, kar bi prav tako prispevalo k promociji teh plovil.«

Po Gajškovi poti

S Koroške Bele proti Pristavi v Javorniškem Rovtu so uredili pohodniško pot, ki nosi ime Gajškova pot. Ime je dobila po nekdanjem predsedniku Planinskega društva Javornik-Koroška Bela Alojzu Gajšku, domačinu s Koroške Bele, ki je leta 1968 umrl v snežnem plazju.

URŠA PETERNEL

Izhodišče poti je pri opuščeni teniški igriščih na Kresu v zgornjem delu Koroške Bele, kjer so postavili tudi tablo z osnovnimi podatki o poti in Koroški Beli. Pot se z začetne nadmorske

višine 711 metrov zložno vzpenja po gozdu in po dobri uri hoje zaključi na Pristavi v Javorniškem Rovtu na nadmorski višini 975 metrov. Dolga je okrog štiri kilometre in je označena kot lahka, nezahtevna pot. Občina Jesenice je ob

Pot se imenuje po Alojzu Gajšku, predsedniku Planinskega društva Javornik-Koroška Bela, ki ga je 24. marca 1968 kot petindvajsetletnega navdušenega planinca in turnega smučarja pod severno steno Mojstrovke zasul klozasti plaz. Bil je v skupini osmih turnih smučarjev, štirje so izgubili življenje, peta smučarka je imela hude poškodbe, šestega pa so rešili nepoškodovana. »Andrej, Lojze, Rafko in Janez so tega dne drseli prek iskrih se ledenih pobočij pod Mojstrovko proti Tamarju. Sneg je naenkrat votlo zadonel in zahrumel je snežni plaz, ki je pod seboj pokopal navdušene gornike ... Ugasnila so štiri mlada življenja,« so takrat zapisali v Planinskem vestniku.

poti postavila tri informativne table, s katerih pohodniki lahko dobijo informacije o sami poti in o lokalnem okolju, postavili so štiri lesene klopi in pitnik za vodo. Ureditev je stala dobrih devet tisoč evrov, polovico denarja so dobili iz pobeude Leader.

Na delu poti nas je vodil domačin s Koroške Bele Jernej Udir, ki v belskih gozdovih pozna malodane vsako korenino, bukev in hudournik. Ti gozdovi so zanj polni spominov na otroštvo, ko je – kot ostali belški otroci – dneve in dneve preživel v »šoli v naravi« Pokaže bukev, pri kateri je njegov oče pred kakimi 65 leti ujel velikanskega modrasa, pa graben, v katerem že kaka štiri desetletja leži razpadajoč star avto, deblo, v katerem

Izhodišče Gajškove poti so opuščen teniški igrišč na Kresu na Koroški Beli, kjer je tudi informativna tabla z osnovnimi podatki o poti in o Koroški Beli.

Pot je označena kot lahka, dolga je štiri kilometre, z začetne nadmorske višine 711 metrov se dvigne na 975 metrov. Ob zmeru hitri hoji jo je mogoče prehoditi v dobri uri.

je bilo še poleti veliko osje gnezdo, hudournik, ki nenadoma preseka pot. Poleti se je, kot pravi, v prijetnem hladu vsaj dvakrat na teden podal z Bele do Doma Pristava, včasih sam, včasih s pasjim ljubljencem. Udir ima lepe spomine tudi na čase, ko se je kot otrok kopal v jezercih na Pristavi, kjer je danes urejen Zoisov park, Občina Jesenice je pri Domu Pristava s pomočjo evropskega denarja uredila otroško igrišče in si že dalj časa skuša turistično oživiti Dom Pristava. »Imamo prečudovito naravo in neskončne možnosti za razvoj turizma, pa jih ne znamo izkoristiti,« ob tem ugotavlja Udir. Meni tudi, da bi Gajškovo pot lahko še bolje uredili, saj je zlasti na začetnem delu dokaj uničena zaradi traktorske vleke lesa, mestoma so markacije na takih mestih, da se neizkušeni pohodnik znajde v dilemi, po kateri gozdni poti naj jo ubere. A kot se strinja sogovornik, ima Gajškova pot neko posebno energijo, ki bi lahko privabila še več pohodnikov in ljubiteljev narave.

Na robu

Krinka, 1

Moja mama pije, jaz pijem, oče pije

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Menda bi težko našli bolj hinavsko družbo, kot je naša doma. Na zunaj je vse lepo in prav, a pod maskami? Smrdi in zaudarja. Strašno radi nastavljamo ogledalo drugim, a v lastnega se zlepa nočemo pogledati. Ne znamo več živeti za jutri, ker smo leni, brez idej, neodločni, brez želja po ustvarjanju, odrekanju. Lepimo se na preteklost, v kateri se počutimo kot v udobni postelji, iz katere se nam zarana ni treba dvigniti in zagrabiti bika za roge. Briga nas prihodnost, lastni otroci, njihova sreča.

Ne, to niso moje misli, besede so del samogovora mladega fanta, starega komaj osemnajst let in pol. Gorazd je na glas spregovoril o sebi, svoji družini in preklestvu, ki se drži njegove usode, želi

zbežati. Kamorkoli, da bi le bilo drugače kot sedaj.

Njegova družina biva v tipični slovenski hiši z vrtom, živo mejo, rožami na oknu. Imajo avto, psa, dva otroka, vsak ima svojo sobo, televizijo in računalnik. Na zunaj se zdi kot iz škatlice, idealno, prijetno. Videz, ki je skrbno negovan, pri kom celo vzbuja nevoščljivost.

Menda se je začelo že takrat, ko se je rodil moj brat. Nenehno je jokal, tega se dobro spomnim, mama pa je sedela na kavču in ga nemo opazovala. Ni ga dvignila k sebi, objela niti pocrkljala. Potem je začela prihajati babica. Poskrbela je, da nismo bili lačni, da se brat ni več jokal in da je mama zjutraj pravočasno vstala, se oblekla in odšla v službo. Jaz sem šel v vrtec, in ko sem prestopil prag in zagledal svojo najljubšo vzgojiteljico, sem si oddahnil. Babica v bistvu ni prihajala zaradi nas, temveč ker se je bala, kaj bodo rekli ljudje. Vse dopoldne je potem iskala steklenice, jih zlagala v vrečke, ki jih je oče na skrivaj vozil v kakšno drugo kanto za smeti, ne v našo. Na videz sem bil lepo vzgojen fant, znal sem reči dober dan, hvala, prosim, a v meni je vrelo. Nihče ni imel časa zame, niti takrat, ko sem si potolkel koleno. Včasih sem se zavlekel na kavč, stiskal k sebi medvedka in čakal večerjo, da grem čim prej

spat. Potem so ugotovili, da ne delam nalog, se ne učim, da sem ure in ure na nogometnem igrišču in brcam žogo v gol. Pravzaprav sem bil najraje sam. Na živce mi je šlo, ko so se drugi smejali, jaz pa se nisem zmozel, pripoveduje Gorazd. S svojimi zelenimi očmi, toplimi in mirnimi, vrta vame in me, tako se mi je zdelo, ocenjuje, mi lahko zaupa ali ne.

Ko je mama najbolj pila, je spet zanosila. Babica je bila besna, kričala je na očeta, kje je imel glavo, Gorazd pa je zapiral okna, da ne bi slišali sosedje. A se je izkazalo, da oče pri nosečnosti ni imel dosti, saj z ženo že več mesecev ni spal v isti postelji.

Še danes jo vidim. Bilo je ravno po večerji, prišel sem s treninga, ona pa je z razkrečnimi nogami sedela na kavču, se bedasto smehljala. Babica je tulila nanjo, fotr pa je sedel za mizo in se jokal. Ne vem, kje je bil brat, morda je spal. Bilo je res grozno. Mami je tekla slina iz ust, mrmrala je, da je žejna, da ji naj nekdo da piti. Predstavljalte si mulca pri trinajstih letih, kako se počuti, ko naleti na takšen prizor. Imeli smo vsega, kar si srce poželi, a verjemite, raje bi bil lačen in brez postelje, kot pa prenašal takšna ponižanja. Mamina nosečnost je potem čudežno izginila, verjetno je šla delat splav. Ne vem. Ni sem spraševal, saj me sploh

ni brigalo. Preveč dela in skrbi sem imel z bratom, ki je bil prepuščen samemu sebi. Nekeč se je zgodilo, da bi moral iti ponj oče, a je pozabil. Babica ni imela šoferskega izpita, mama pa po telefonu ni bila dosegljiva. Bil sem na treningu, ko me babica pokliče, in potem sem pešačil skoraj osem kilometrov do šole, vso pot sem tekkel, ker sem se bal, da bodo brata pustili pred vrati samega. Snažilka, ki je pazila nanj, je bila jezna, »da vas ni sram«, mi je govorila, kot da bi bil jaz kriv. Mali je bil ves preplašen, jokal je, obljubiti sem mu moral, da bo poslej hodil iz šole z menoj. Bil je reva, nikoli se ni znal postaviti zase, če mu ni bilo kaj prav, se je zavlekel v kot in se cmeral. Tudi v razredu so se iz njega norčevali, za povrh je nosil očala, bil debelušen, sprednja dva zoba sta bila gromozanska, videti je bil kot kakšen zajec. Nekeč mi je pokazal, kateri sošolec ga tepe, počakal sem ga pred šolo in mu dal dve, tri na gobec. Brat je po tistem imel mir, ker so se me tudi drugi bali. Babica je bila dobra kuharica, o šoli pa ni imela pojma. Bila je napol pismena, a pametna za deset. Ko sem malemu pomagal pri nalogi, me je odrinila, da bo že ona, potem pa je bilo vse narobe, ker mu je kar sama pisala v delovni zvezek.

Za rojstni dan so mu fren-di kupili šteko cigaret, in ko

je Gorazd potegnil prvič, je ugotovil, da ga cigareta pomirja in sprošča. Bilo je le vprašanje časa, kdaj ga bodo povsem obsedle.

Če je bilo doma kaj narobe, to pa je itak bilo vsak dan, sem šel v sobo in kadil. Blazno dobro sem se počutil, kar odleglo mi je, in ko sem se spet vrnil v obsedno stanje spodaj, v dnevni sobi, mi je bilo vseeno. Vzel sem Malega in sva šla pohajati po vasi, včasih sva se kaj pogovarjala, zmeraj ne, ker je bil bolj čuden, vase zaprt otrok. Pounudil sem mu slušalke, da bi poslušal muziko, pa ni hotel, dejal je, da ga boli glava in da mu gre na bruhanje. Potem je bila nekoč, ko sva se vrnili, dnevna soba zaklenjena, babica in oče sta sedela v kuhinji in pila kavo. Vprašal sem, kaj se dogaja, pa mi rečeta, da je prišla neka gospa, ki bo mamu pozdravila. Mislim sem, da se mi bo zmešalo do veselja! Pa ne toliko zaradi mene kot zaradi Malega, ki je mamu blazno pogrešal. Žal smo morali počakati še več kot tri tedne, da je terapija prišla in se je mama pričela bolj normalno obnašati. Iz službe je prihajala skupaj s fotrom, babica je prihajala le še ob sobotah ali še to ne. Mama je pričela teči, vsak večer je naredila kilometer več. Brat se je čudežno spremenil. Repkal je za njo, se je dotikal, jo objemal in se stiskal k njej. Mama je

nenehno ponavljala, oprostite mi, Gorazd, bilo je močnejše od mene. Bilo mi je nerodno, ni mi bilo prav, da mi govori traparije. Sploh sem sovražil, če mi je kdo rekel oprostite, potem pa me je čez pet minut vnovič mahnil z gorjačo po hrbtu. V bistvu, če sem iskren, je bilo tja do Božiča super. V bistvu je bilo normalno, tako kot bi že od nekdaj moralo biti. Oče se je vrnil v skupno spalnico, oba sta kar žarela, ko sta se objemala za mizo celo med kosilom. Mali je začel trenirati judo, peti v šolskem zborčku, res, same luštne neumnosti so se nam dogajale. Po treningu sem šel včasih posedet z Anjo, bila je moja sošolka, strašno fejest punca. Prvič sem se zaljubil, zdelo se mi je, da je svet postal popoln. Bil sem mulc in vse, kar je bilo hudega, sem še lahko pozabil. Ali pa sem grde stvari preprosto porinil v podzavest. Najpomembnejše je bilo, da me ni bilo več strah. Si predstavljate, kako je to grozno, če se nenehno česa bojiš. Če ne veš, kaj te čaka doma. Če ne veš, boš spet brisal kozlanje po tleh, poscano školjko ali pobiral umazane ženske vložke, raztresene po tleh. Imel med izbranimi številkami na mobilu 113 na prvem mestu. Stiskal pesti v žepu, ko se ti bodo hahljali za hrbtom. Ne, nič od tega nikomur ne privoščim. Nič!

(Konec prihodnjič)

Facebookova ali fejestbukova mama

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Priznam, da nimam Facebooka. Tako ne morete vedeti, kdaj imam rojstni dan, kje sem bila na morju, kakšno glasbo poslušam in kdo so moji prijatelji. Premalo časa imam, da bi se ukvarjala s tem. Čas, ki ga imam, rada preživljam z živimi ljudmi, se pogovarjam v živo, si voščim v živo in sem prijateljica v živo. Ker tega ne počnem na spletu, sem za koga najbrž fejestbukova. Otroci, s katerimi preživim veliko svojega časa, so zaradi tega prizanesljivi z mano, mladostniki pa me imajo zaradi neključevanja v spletne portale za eno izmed tistih, ki se je še vozila skočijo in jedla z leseno žlico.

Menim, da odločitev za imeti ali ne imeti profil na Facebooku ni v letih, ampak v načinu in doživljanju življenja. Zato tudi ne moremo posploševati, da so spletni portali vzorec vseh mladih.

Res je, da je zanje preživljanje prostega časa ob računalniku samoumevno, tako kot so bili za nas papir, škarje in lepilo.

Razlika in težava nastane, ko je nečesa preveč. Za nas, ki nismo zrasli ob računalniku, je mera hitro polna. Vendar to še ne pomeni, da moramo samo zaradi tega omejevati uporabo računalnika. Za vsako omejevanje in dovoljevanje je treba imeti argumente. Čas se nam, odraslim, zdi tehten razlog. Ampak vsak ima svoja merila za vrednotenje časa.

Mogoče so še drugi razlogi, zaradi katerih nekateri še nismo vzeli računalnika za svojega družabnika. Pri sodelovanju v različnih forumih se mi zdi najbolj strašno to, da si ljudje dajejo duška samo zato, ker so podpisani s psevdonimom. Ali bi napisali kaj drugače, če bi bila pod

tekstom vidna njihova identiteta? Bi sploh napisali? Ali bi bili raje tiho?

Elektronski način komuniciranja je zame še vedno na drugem mestu. Še pri pisanju elektronske pošte pogrešam glas in mimiko človeka. K sreči so mi dali na voljo vsaj smeječke. Mogoče bom postala velika privrženka interneta, ko bom upokojena. Čeprav ravno upokojenci pravijo, da nimajo veliko časa. Tako mi ostane samo še upanje, da mi bo profil na Facebooku ustvaril nekdo izmed angelov, ko bom na drugem svetu. Takrat bom divje udarjala po tipkovnici in nadoknadila vse to, kar sedaj zamujam. Odvisna bom od igrice, od tega, koliko ljudi je pritisnilo »všeč mi je« in koliko neznancev je delilo z mojo misljenje.

Mogoče me bo svet, ki se vrti tako hitro, vseeno nekega

dne zavrtel s seboj v to dogajanje. K temu nas še najbolj silijo otroci. Če hočem vedeti, kaj dela moj otrok, se moram poučiti. To je prvi nasvet za starše, ki sprašujejo, kako naj poskrbijo za varnost otroka na internetu. Moramo vedeti in spoznati. Edino tako se lahko enakovredno pogovarjamo z otroki. Le tako otroci ne bodo računali na to, da imajo pred seboj telebana, ki ne ve ničesar o tem, kaj se dogaja na spletu. Še najboljše je, če nam nekaj osnovnih stvari tuži z otroki. Otroci so iznašli že mnogo načinov, kako goljufati starše, kako menjati gesla, kako se prijaviti z lažnimi podatki, kako uporabiti podatke staršev. Kar nekaj otrok je že prikrajšalo družinski proračun s finančnim bremenom, ki so ga naredili z mobilnimi telefoni ali interneta. Ko pride takšen račun z

zneskom, ki običajno ni majhen, se ne moremo sklicevati na otrokovo mladostnost. Niso zastoj pravila in obrazec, da se z njimi strinjamo na internetu. Teh pravil ne berejo ne starši ne otroci. Ko pride do težav, pa vam operaterji prav z njimi pomahajo pred nosom. Torej preberimo pravila skupaj z otroki.

Tudi leta so določena na posameznih portalih, čeprav se z njimi nihče posebej ne ukvarja. Otroci pod trinajstim letom naj ne bi uporabljali Facebooka. Vsi vemo, da ga. Starši sami povedo, da jih prijavijo, zato »ker ga imajo že vsi«. V takšnih primerih je pametno, da starši poznajo tudi geslo, da pregledujejo otrokov profil, se o vide-nem pogovarjajo in tako otroke učijo varne uporabe interneta. O fotografijah na spletu pa takole: kar misliš, da si, to kažeš drugim.

Zanimivosti

Planinski izlet: Cima Pisciadù (2985 m)

Pravljčni Dolomiti, VI.

Po eni najbolj znanih in obleganih dolomitskih ferat. Vzpon, ki mi bo ostal v spominu po neznosni gneči in čakanju ... in hvala bogu, z možnostjo predčasnega izstopa in uživanju v pravem, neželeznem gorništvu.

JELENA JUSTIN

Za zaključek tedna dni v Dolomiti smo se skupaj z Vikijem Grošljem, ki nas je vodil in tudi organiziral potepanje, odločili, da obiščemo še eno najbolj znanih in obleganih ferat, imenovano Via Ferrata Tridentina, ki vodi do kočice Pisciadù. Od kočice nas do 2985 m visokega vrha čaka še ura vzpona. Ferata ima oceno C in ima možnost dveh izstopov; že po prvem, spodnjem delu in tik pod vršnim delom, kjer je narejena resnično na silo, zgolj zato, da je adrenalinska in atraktivna. Sicer sta dve tretjini speljani lepo, po dokaj naravnih prehodih. Ker je ferata zelo oblegana, je tudi gneča neznozna in premikanje zelo počasno. Še

dobro, da je možnost izstopa, kar smo mi tudi naredili. Je okolica preveč lepa, da bi priklenjeni na železo čakali, kdaj bomo lahko naredili nekaj metrov naprej.

S sedla Campolongo se zapeljemo v Corvaro, kjer zavijemo levo proti sedlu Gardena. Malce pod vrhom sedla, na enem izmed desnih ovinkov, zavijemo na urejeno parkirišče, na višini 1956 m. Do vstopa v ferato nas loči približno 10 minut hoje. Spodnji skalni skok oz. vstop v ferato se začne ob jeklenicah in nadaljuje preko skob, kjer imamo ves čas tudi jeklenico za varovanje. Sledi strm del preko skob, ki nas pripelje do vrha, do macesnov, kjer je prva možnost izstopa. Spodnji del ima oceno

A/B, B. Pri macesnih nadaljujemo približno 600 dolžinskih metrov levo, proti slapu, kjer je vstop v ferato. Začetek nosi oceno A/B, nato pa težavnost sledi do B/C, v samem vršnem delu, kjer so skobe in celo krajša lestev, je rahlo previsno, pa je ocena C. Ferata se zaključuje z atraktivnim mostom, ki stolp Exner Turm povezuje s stolpom Brunecker Turm. Ferata ves čas poteka po desni strani široke grape, kjer alpski potok ustvarja številne manjše slapove in lepe tolmune. Višje v steni sledi možnost drugega izstopa. Ker je ferata zelo oblegana in nadaljevanje precej po polžje, smo mi ferato zapustili in se po travah povzpeli do vrhnjega potočka, se osvežili v tolmunu in

nadaljevali do kočice Cavazza, kjer je tudi jezero Pisciadù.

Od kočice nadaljujemo po levi strani jezera proti čudoviti alpski krnici Vallone del Pisciadù, ki se odpira pred nami. Pot poteka pod divjimi stenami gore Pisciadù. Sledi strmejša pobočja, ki je varovano z jeklenico. Na vrhu skalnega skoka se strmina vnese, a le za kratek čas, saj se hitro odcepi levo proti vrhu. V tem delu ni varoval, zato si občasno pomagamo z rokami. Hodimo po policah in se strmo vzpenjamo. Mestoma je pot speljana po skrotastem svetu. Previdnost v tem delu je nujna, saj je celotna pot posuta z gruščem in napačen korak lahko hitro povzroči zdrs. Do vrha, na katerem je križ, nas loči še nekaj višinskih

Detajl iz ferate Tridentina / Vse foto: Jelena Justin

metrov. Razgled je, tako kot vedno, čudovit. Pogled proti jugu je pogled na Piz Boe, ki je iz te strani videti povsem drugače. Levo od nas je Piz De Lech. Skupino Sella vidimo kot krater vulkana, okroglo. Ko pogledamo proti sedlu Gardena, je pred nami Sassongher, desno od njega, v daljavi pa vidimo tudi vrh, na katerem smo stali, Santa Croce.

Nazaj do kočice sestopimo po poti vzpona in nadaljujemo sestop po poti št. 666 skozi dolino Val Setùs, ki vodi proti sedlu Gardena. Od kočice gremo proti severu

do roba, ko se začne spuščati skozi razbito in razčlenjeno skalovje. V zgornjem delu so nam v pomoč jeklenice in klini. Tudi pri sestopu je lahko precej gneče, zato previdno, predvsem zaradi možnega proženja kamenja navzdol. V spodnjem delu doline zavijemo desno, kar nas pripelje do parkirišča in našega jeklenega konjička.

Dolomiti, lepo pozdravljeno do prihodnjega leta!

Nadmorska višina: 2985 m
Višinska razlika: 1050 m
Trajanje: 6 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Pogled na kočico in Pisciadù

Vrh nudi razgled na odlične turnosmučarske poligone v skupini Sella.

Slano, bolj slano, Salies-de-Bearn

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Potepanje od Berna do Biarritz. Potovanje BB, kakor sva ga krstili s švicarsko prijateljico. V mestu Pau se, čeprav neradi priznava, obnašava kot ameriški turistki. Na res lep mo st kakor kamen kost čez reko Gave de Pau, kot speedy Gonzalez skozi grad in postanek (da sva lahko stoje pojedli rogljiček) pred rojstno hišo generala Bernardotta, ki ga je Napoleon postavil za švedskega kralja. Prijateljica, ki se večkrat vozi k sorodnikom v Biarritz, mi namreč dopoveduje, da morava imeti vsaj tri ure za Salies-de-Bearn. Mogoče bom pa za večerjo res poskusila pravo bearneško omako? Nič od tega, ko nama natakara z usmiljenim

pogledom razloži, da je bearneška omaka nastala prvič leta 1830, in to v kraju Sain Germain en Laye severno od Pariza, imenuje pa se tako zato, ker je bil iz Bearna, ki jo je prvi skuhal. Sem pa krepko potolažena, ko zagledam prosojno omako, ki vre globoko iz zemlje že 35 stoletij. Beri: slano vodo, iz katere s sušenjem še vedno pridobivajo sol, ki je desetkrat bolj slana kot morska. Bronasta doba pa Rimljani pa srednji vek Sol je bila in je blagodat za mesto. Stara legenda, čeprav zapisana šele po 1820, namreč pravi, da so ta vrelec soli našli nekdanji prebivalci srednjeveškega, kot polž zgrajenega mesteca, povsem slučajno v

neki brbotavi mlaki, kamor se jim je skrila na lovu ranjeni merjasec. Ko so ga slučajno odkrili, je bila njegova dlaka polna solnih kristalov in začela se je solna simfonija, ki jo od 1856 dopolnjujejo zdaj popolnoma modernizirane terme, vodnjak z merjaščevo glavo, muzej soli in zasoljena ponudba – soli. A kozarček sem si je privoščila.

Bearneška omaka

Za 4–6 oseb potrebujemo: 4 rumenjake, 2 šalotki, 250 g masla, 1 žlico suhega pehtrana, 1 žlico svežega pehtrana, 2 žlici pehtranovega ali vinskega kisa, 50 ml belega vina, 1–2 žlici limoninega soka, sol, poper ali kajenski poper.

Maslo raztopimo na nizki temperaturi in z njega poberemo belo peno. V lonček damo šalotko, kis, vino in suh pehtran, zavremo in pokuhamo, da je tekočina 100 ml. Zavretek skozi gosto sito precedimo v kotliček in dodamo počasi 4 rumenjake. Stepamo v vodni kopeli 5–7 minut, da se omaka zgosti, in počasi dolijemo stopljeno maslo. Potegnemo s kuhališča, dodamo sol, poper, svež pehtran in 1–2 žlici limoninega soka. Prelijemo v omačnico in ponudimo k roastbeefu ali mesu z žara.

Panna cotta z meliso in granatnim sirupom

Za 4 osebe potrebujemo: 4 liste želatine, 250 smetane

za stepanje, 250 g mleka, 1 strok vanilje, 3 žlice sladkorja, 2 žlički sesekljane melise, 4 lističe melise, sirup grenadina, lahko tudi kokosov ali vaniljin.

Želatino namočimo. Mleko, smetano in nastrgano vaniljo damo v lonec, zavremo in kuhlamo 10 minut. Želatino dobro ožamemo in jo raztopimo v mlečni mešanici. Dodamo sesekljano meliso. Previdno zmešamo in zmes nalijemo v 4 z mrzlo vodo splaknjene skodelice. Skodelice damo za 6–8 ur v hladilnik, da se sladica dobro ohladi. Previdno jo zvrnemo na krožnike in po eni strani oblijemo z grenadino (dobimo jo v dobro založenih trgovinah s pijačo) ali kakšnim drugim sirupom.

Ejga za džamijo

MIHA NAGLIČ

mihovanja

Položitev temeljnega kamna za novo in osrednjo džamijo v Sloveniji je bilo simbolno dejanje. Prisotnost slovenske nomenklature pa ljubljanskega škofa in župana med množico islamskih vernikov je potrdila, da džamija v Deželi ni več problem. Da gradnja te stavbe v središču Ljubljane ne pomeni novega turškega vpada. Da so državljani muslimani ravno tako državljani kot tisti, ki so katoličani ali t. i. ateisti. S pozitivno simboliko nabito dejanje se je zgodilo v soboto, 14. septembra, dan pred praznikom vrtnice Primorske v matično domovino, in pomeni, da je bil muslimanski živelj tudi na simbolni ravni vključen v slovensko občestvo. To ni bila vrnitev, požegnana je bila le polna prisotnost tistih, ki so že »in«. Ljubljanska džamija bo vrh vsega tudi izjemno lepa arhitektura, gradnja in katarski

dolarji pa bodo blagodejni za razgrajeno slovensko gradbeništvo.

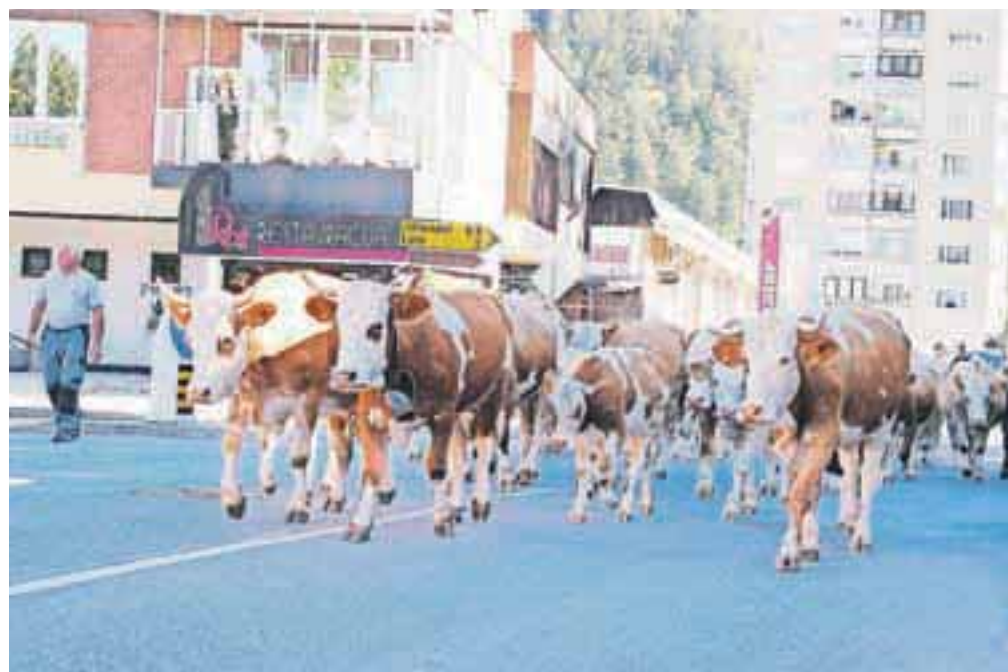
Upam, da bo boljše poznavanje v prihodnosti še bolj nadomestilo preživele predsodke. Tudi sam sem bil presenečen, ko sem izvedel, da to ne bo prva džamija na slovenskih tleh. Prvo so zgradili že 1916 v Logu pod Mangartom, kjer je bilo takrat na soški fronti veliko avstroogrskih vojakov islamske vere. Žal so jo že 1920 porušili italijanski okupatorji in tako danes nanjo spominja le šest fotografij, ki so jih ohranili domačini. Pogled na splet pa nam razkrije še eno zanimivo dejstvo: da imamo džamijo tudi na Gorenjskem, na Jesenicah. Na Ulici Viktorja Kejžarja je stavba, ki sicer ni bila zgrajena za mošejo, ampak je bila v ta namen predelana 1989; leta 1992 so na streho postavili nekakšen minaret, ki pa je tako skromen, da (po fotografiji sodeč) učinkuje bolj kot nekakšen dimnik. Ob tem človek pomisli, da bi si tudi jeseniški muslimani zaslužili pravo džamijo. Na Jesenicah, kjer še stoji nekaj nekdanjih železarskih dimnikov, tudi malo višji minaret ne bi ogrozil jeseniške vedute. V spletnem članku o jeseniški džamiji na Wikipediji (v angleščini »Jesenice Mosque«, v izvorniku »Mesdžid Jesenice«) je tudi podatek, da je bilo na Jesenicah po štetju 2002 kar 18 odstotkov muslimanov, kar je daleč najvišji odstotek v večjih krajih v državi).

Ob tem podatku sem se spomnil na ugotovitev francoskih sociologov, da se začno razni problemi v sobivanju avtohtonega in priseljenega prebivalstva pojavljati, ko delež priseljencev preseže deset odstotkov. Tem bolj v primeru, ko so »tujerodni« ljudje tudi drugačne nacionalnosti, vere, rase ipd. Če in koliko so imeli takšnih problemov na Jesenicah, mi ni znano; če bi jih bilo res veliko, bi se o njih tudi več vedelo, a se očitno ne. V spominu ostaja tudi Glasova preja, ki smo jo marca 2006 priredili na Jesenicah, gost pa je bil žlahtni islamski intelektuallec dr. Ahmed Pašić. Na takšne ljudi, kot sta Ahmed in njegova sestra Faila, bi bila ponosna vsaka skupnost. Ahmed se je po šestih letih bivanja v Singapuru vrnil na Jesenice in novinarke našega časopisa zatrdil: »Pogrešal sem zrak, gore, starše, brata, sestro, prijatelje, prelepo naravo, brezplačno zdravstvo in šolstvo, zdrav način življenja. V Sloveniji delaš in živiš, v Singapuru pa samo delaš.« In še: »V Singapuru smo za porod sina morali plačati 3500 evrov. Zato zelo cenim, da imata otroka zdaj brezplačnega zdravnika. Tudi o brezplačnem šolstvu in celo študiju na fakulteti v Singapuru lahko samo sanjajo.« Nad temi besedami bi se morali zamisliti in se potruditi, da bi tako pri nas tudi ostalo. To so bistvena vprašanja v življenju posameznika, družine in nacije, ne pa oblika in višina cerkvenega zvonika.

Vaš razgled

»Blaž Urbanc, podbreški lokalni prevoz. Odhodi in prihodi po želji, ne po razporedu.« Tole je rečeno bolj za šalo, saj upokojenec Blaž Urbanc s kobilom Kati in doma predelanim vozom ne služi, ampak s tem, ko zapelje triletnega vnuka Nika in še kakšnega otroka iz vasi, otrokom naredi predvsem veliko veselja. »S tem res ne bi obogatel kot veliki kmetje,« (smeh), še pove Urbanc in doda, da ga radi fotografirajo tujci, ker se jim zdi to zanimivo. S. K. / Foto: osebni arhiv Blaža Urbanca

Da se je poletje zares poslovilo, dokazujejo tudi krave, ki smo jih v fotografski objektiv ujeli v soboto dopoldne sredi Tržiča. Čredo 56 krav, ki je tople mesece preživela na planini Šija blizu Kofca, so gnali domov na Peračico. Vsekakor prizor, ki je dandanes precej redek. A. Š. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (191)

Tako sem živel

MIHA NAGLIČ

»Po mojem ne gre drugače kakor verjeti v moč ljubezni. Gotovo obstajajo razne teorije, kako se bo lahko uredilo, da ljudje ne bodo trpeli lakote in žeje. Marsikdo govori o tem, da je za to potreben nekakšen imperij. Vsak samo rešuje neke imperije, vendar noben imperij ne bo ničesar reševal, če ni prave podlage, prave etike. In ta etika ne more biti zgrajena drugače kot na ljubezni. Ljubezen je pravo spoštovanje do bližnjega, in ne samo spoštovanje: tudi ljubezen do sebe in do svojega bližnjega. To je v Evangeliju, ampak to je v bistvu v samem konceptu človeštva kot

takega, niti ni treba, da gremo k Evangeliju. Za človeka je nujno, da mora naravo udomačiti, jo nekoliko izrabit, zato da lahko živi, mora pa imeti neko spoštljivo razmerje tudi do svojega življenja, da si bosta skupaj pomagala, ne pa da bosta eden proti drugemu. Človeštvo je vzpostavilo koncept o uničevanju človeškega telesa, pa poudarjam, in bom še naprej poudarjal, da je to popolnoma negativno: ne cenimo človeškega telesa. Sicer si ga ogledujemo, si ga lepšamo, si omišljamo celo kirurške posege, da bi bili čim dlje mladi, v bistvu pa je bil koncept telesa kot človekove dobrine v samem človeškem elementu, v današnji etiki

prezrt ravno zaradi tega, ker so ga tako uničevali, in to skozi stoletja. Naše stoletje pa je v tem doseglo višek: na eni strani imamo moderno koncepcijo napredka, ki predstavlja razvoj tehnike in urejanje bogastva, na drugi strani pa ostajajo milijoni delavcev, ki so brez dela. Jaz sem razumsko pesimist, po srcu pa optimist, in de facto verjamem, da bo človek neke našel neko formulo, in ta formula je zelo preprosta – ljubezen. Ni druge rešitve.«

Cankarjeva založba je za Borisa Pahorja in njegove bralce ob pisateljevi stoletnici pripravila imenitno knjigo. »Tako sem živel« je njen naslov, podnaslov pa »Stoletje Borisa Pahorja«.

Upravičeno. Ga ni med Slovenci, čigar življenje in delo bi se tako enkratno in markantno prepletalo z usodnimi dogajanjem v 20. stoletju, z obema svetovnima vojnama in vsemi tremi totalitarizmi. Avtorica knjige je dr. Tatjana Rojc, literarna zgodovinarica. S pisateljem je posnela vrsto pogovorov za slovenski program radia RAI v Trstu; v svoje in njegovo besedilo je vpletla številne odlomke iz Pahorjevih del in mnogo slik. Knjigi bi zato lahko rekli tudi Pahorjev album. Gornji odlomek je zadnji odstavek v knjigi, bere se kot pisateljeva duhovna oporoka. Pa je le drobica iz monumentalne freske Pahorjevega stoletja.

Tatjana Rojc, Tako sem živel, Cankarjeva založba, Ljubljana, 2013, 280 strani, 44,96 evra, www.emka.si

SLOVENSKI OKUSI BREZ MEJA

Prvi teden v oktobru prihaja na Pop TV oddaja Okusi brez meja. V desetih nadaljevanjih bomo lahko spremljali spoznavanje in pripravo lokalnih kulinaričnih posebnosti, prijateljstvo, zabavo; ustvarjanje priložnosti skozi oči dveh prijateljev: Slovenca Matevža Slokarja in Angleža Joeja Graya.

Alenka Brun

Ko so ustvarjalci oddaje obiskali Gorenjsko – Selo pri Bledu – in skupaj s čebelarjem Blažem Ambrožičem spoznavali čebele in med, je z njimi del dneva preživel tudi Gorenjski glas.

Z Joejem raziskujeva Slovenijo

Matevž Slokar je 26-letni podjetnik iz Ajdovščine, ki živi v skladu s svojo filozofijo: prispevaj družbi. Predstavlja pa tudi mejnike socialnega podjetništva v Sloveniji. Ne izogiba se pogovoru o tem, kaj je v družbi dobro, kaj nujno potrebuje izboljšavo, še raje pa ima konkretne projekte, ki pomagajo reševati probleme.

Ker sicer živi v Sloveniji, dela pa s tujino, opaža, da Slovenci premalo cenimo kvalitetne produkte, katerih prodaja pa nam tudi ne gre vedno najbolje od rok, in včasih šele, ko nam tujec pove, da smo dobri, verjamemo, da znamo. Ob tem se mu je porodila ideja o oddaji, ki se je Pop TV zdela zanimiva.

»Z Joejem raziskujeva Slovenijo, oddaja pa govori o hrani, kuhanje je le njen sestavni del. Krovni del je namenjen kmetu, ljudem, ki živila pridelujejo. Oddaja pokriva vse slovenske regije, produkcija je angleška, na male zaslone pa prihaja 6. oktobra letos.«

Na Gorenjskem sta ekipa najbolj pritegnila kranjska klobasa in med. Na obali

so se odločili, da bodo predstavili sol in ribe, v Brdih breskev in sivko, v Ljubljani so bolj raziskovali hrano, ki pritegne mlajše generacije – bolj so se osredotočili na tako imenovani s treet food. Izbor produktov pa je bil nekako omejen tudi časovno – s terminom snemanja, večinoma pa so izbirali med najboljšimi ponudniki. Na trenutke je bila ekipa presenečena nad odzivom, saj ko so jim ponudili sodelovanje, so nekateri rekli najprej ja, potem pa so si, ko bi se morali za en dan prilagoditi snemanju, sodelovanju z ekipo, premislili.

Matevža Slokarja bomo v oddaji Okusi brez meja spoznali kot voditelja in prijatelja. Z dobro voljo, pozitivno energijo in kuharskim znanjem bo pomagal angleškemu mojstru Joeju in skupaj bosta za gledalce Pop TV oktobra začela s čaranjem slovenske kulinarične izkušnje.

Niso časi za 'čiči pa čakii'

»Vsa Slovenija se obremenjuje s krizo. Jaz pa menim, da ne smemo čakati, da bo delo našlo nas, temveč je bolje, da sami najdemo, ponudimo stvari tistim, ki jih potrebujejo ali pa jih ne znajo, nimajo časa narediti sami. Sam večinoma delam na ta način, pripravljam projekte.«

Ko Matevž omeni, da je znameniti in sedaj že slavni

vrtljivi kozarec Steklarne Hrastnik – nekateri mu pravijo kar pijani kozarec – zrasel kot ideja na njegovem zeleniku oziroma S Projekta, pripomnimo, da je ambiciozen fant.

»Zakaj? Delam, kar mi paše, in uživam pri tem. V Indiji pri dvajsetih letih odpirajo firme in delajo čudeže.«

Gorenjske čebele in med

Gorenjec, 34-letni Blaž Ambrožič, pa je v čebelarstvu, odkar pomni. Pravi, da čebelarstvo z leti postane virus, način življenja. »Pa tudi družine.« Začel je s tremi panji, danes jih ima petdeset. Leta 2011 postavil še čebelnjak s posebnim prostorom, ki na varen način, skozi stekleno šipo, omogoča ogled čebel in dela čebelarja znotraj čebelnjaka. S svojim medovitim vrtom, posebnim čebelnjakom, kvalitetnim medom in v pričakovano nju treh čebelic znotraj čebelarškega turizma, ki turizem kot tak predstavlja kot posebnost v svetovnem merilu, je bil za snemanje oddaje idealen kandidat. Angleščina pa mu ravno tako ne dela problemov, o čemer smo se lahko prepričali na svoje oči, saj sta se v času snemanja v okolici znašla dva vedoželjna francoska turista.

Joe Gray je ...

... kuhar, estetik in gurnan iz Anglije, ki je Slovenijo obiskal že vsaj desetkrat. Dežela ga je navdušila že ob prvem obisku. Na Gorenjskem seveda pozna Bled, vendar je bil tokraten obisk drugačen. Deželo

skozi oddajo spoznava popolnoma drugače. V njej z Matevžem, s katerim sta v vlogi voditeljev, odkriva Slovenijo, njene izdelke in potem skozi svoje oči gledalcu predstavi svoje razmišljanje, vtise in najde navdih za jed, ki jo v oddaji tudi pripravi.

Pri tovrstnem projektu sodeluje prvič. Ugotovil je, da je slovenska kuhinja po eni strani zelo podobna angleški, a vseeno precej drugačna. Slovenci imamo namreč precej več pravil. »Oddaja je posvečena malim šampionom med proizvodi; posveča se posameznikom, ki proizvajajo kaj resnično zanimivega in so temu predani. In tega pri Slovencih najdeš veliko, vendar se generalno celo Slovenija tega sploh še ne zaveda toliko.«

Slovakia?

Joe rad je vse, sploh pa z veseljem poizkusi kaj novega. »In slovenski izdelek je za angleški trg dejansko novost.« Smeje pove, da Angleži redko sploh vedo, kje je Slovenija. Včasih namreč koga v Londonu vpraša, če ve, kje je Slovenija, pa največkrat dobi klasično vprašalni odgovor: »Slovakia?«

Se zgodi. Kot se je tudi članu angleške ekipe, ki je sicer po rodu Šrilančan, vendar rojen v Londonu, izkušeno ime BBC-ja, zgodila breskev. Anil Abeykoon je namreč med snemanjem v Brdih prvič v življenju jedel breskev. Med mu tokrat ni predstavljal novega odkritja, a ni skrival, da bi čebelnjak najraje posnel kar iz varne razdalje.

Matevž Slokar

Joe Gray in Anil Abeykoon

Čebelarstva z družino Ambrožič in ekipo Okusi brez meja

89.8 91.1 96.3
Gorenjski prijatelji
 Radio Sora d.o.o.,
 Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
 tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
 e-mail: info@radio-sora.si
RADIO SORA

Radio Triglav
 Gorenjska 96 MHz
 RADIO ZA RADOVEDNE

HUMOR, HOROSKOP

NIŽJI AVTOMOBILI ZA MED

Dražje vinjete za »višje« avtomobile so med Slovenci vzbudile pravo evforijo nakupovanja nizkih, večinoma športnih vozil. »Ziher je ziher,« pravijo Gorenjci in kupujejo avtomobile s konjem v znaku.

Mali Brat

V italijanskem Maranellu so v zadnjem tednu dobili prek sedemdeset naročil za različne modele športnih vozil Ferrari. Večina kupcev menda prihaja iz Gorenjske. Italijanom sploh ni jasno, zakaj taka evforija, saj bi dosedanje lastnike njihovih jeklenih konjičkov v Sloveniji lahko prešteli na prste ene roke, skupaj z ilegalnimi lastniki pa dveh. Poklicali smo v tovarno in komercialist Giovanni Easta, sicer odgovoren za vzhod, je povedal: »Ma questo slovenska kupec clabo kupuje, compra male, nosta marka di makina. Ma niente pagari. Ruska kupec molto bene za Ferrari. A domani noi transportire cinquanta (50) modeli di Ferrari in Slovenia, maggiore di Gorencka.«

Novi rdeči konjički v Marranellu čakajo na prevoz kupcem v Slovenijo. / Foto: Levrokadesnižep

V središču pozornosti kupcev te dni pa niso le znani italijanski »športniki«, ampak so tu še znamke, kot Lamborghini, Masseratti, Alfa Romeo, ljubitelji nemške avtomobilske industrije pa se seveda raje odločajo za bavorske športne heroje BMW, tu so športniki iz tovarne Audi, predvsem pa gre dobro Porscheju. Prav povsod

se koncesionarji omenjenih avtomobilskih znamk pohvalijo s prek tristo odstotkov večjo prodajo kot v prejšnjem mesecu. »Naša posodobljena devetstoenajstka gre odlično,« smo izvedeli od našega prodajalca Porschejev. Samo na Gorenjsko so jih v zadnjem tednu prodali osemnajst, vsaj toliko pa je še naročenih.

Kratka raziskava na terenu je pokazala, da se je večina Gorenjcev za nakup športnih avtomobilov odločila predvsem zato, ker so vinjete za avtomobile, ki so nad prvo osjo višji od 1,3 metra še enkrat dražje od običajnih. Ampak saj je večina osebnih vozil nižja tudi terenci in enoprostorci Čemu torej tako zanimanje za več deset in več sto tisoč evrov drage avtomobile? »Kva, ejga, toko je zmeraj, začnejo pr enem metru in pol pa to koj pride na meter, al pa še manj Lej, po sm pa reku, ziher je ziher, pa sm koj kupu tuko nizek avto, de me ziher ne bojo našajfal. Sm se dobr zrajtov, a n?,« je povedal Janez iz okolice Kranja in dodal: »Pa še rdeče barve sem ga kupu, na tega ziher ne bo nubeng a dodatka pr cestnini al pa davka. Menda da bo pa za rumene in modre avtomobile tud draži vinjeta. Lej, slišat je tko.«

Od zadaj

Sporočilo ženam, prijateljicam in puncam. Naši košarkarji so izpadli. Odslej bodo možje, prijatelji in fantje spet na voljo tudi v večernih urah.

Stroški reševanja razbitine nasedle ladje Coste Concordie bodo menda osemsto milijonov evrov. Le koliko let bi ladja še ležala v morju, če bi s toliko milijoni razpolagala slovenska politika?

LAŽJI SUDOKU

4			8	2			
	9	1		3		4	7
	8						1
5			9	2	3		7
9							4
8			4	6	5		1
	4						3
	6	8		7		2	4
			2	1			

Rešitev:

9	8	7	1	2	6	5	3
5	7	2	3	4	9	1	8
6	5	9	5	2	7	2	1
1	2	9	9	7	4	1	8
7	5	2	9	1	9	2	6
4	9	6	5	6	1	5	9
2	1	5	2	6	1	6	2
6	8	2	1	8	5	1	6
6	8	2	1	8	5	1	6

TEŽJI SUDOKU

7							6
9		5		3			
8	6		4			1	9
		6			2		
				5			
			3			4	
4		9			6		7
				7		2	5
	2						1

Rešitev:

1	6	9	8	5	2	7	3
6	7	2	1	4	1	9	8
6	7	8	1	2	6	5	7
2	1	7	9	5	9	2	5
4	6	2	7	9	9	6	1
6	5	1	2	7	4	9	8
7	2	8	6	9	5	1	6
8	9	5	6	1	2	7	3

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišete števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov.

Sestavila: P. F.

TA JE DOBRA

Tako bo kot некоč

Mož gleda svojo ženo in pravi: »Pred petindvajsetimi leti sva bila brez avta, imela sva majhno sobico, sedela sva na oguljenem divanu in gledala črno-bel televizor, jaz pa sem bil poročen s čudovito plavalaso petindvajsetletnico. Sedaj imava veliko hišo, mercedesa, usnjeno sedežno in najnovejši plazma televizor, jaz pa sem poročen z debelušno petdesetletnico To nikakor ne gre skupaj. Žena mu odgovori: »Ah, dragi. Ti si kar poišči čudovito plavalaso petindvajsetletnico, jaz pa bom poskrbela, da boš spet imel le majhno sobico, oguljen divan in črno-bel TV «

Le kam naj se prime

Na avtobusni postaji v Ljubljani je blazna gneča za avtobus, ki pelje proti Kranju. Utrujena ženska srednjih let z vrečkami v rokah poskuša vstopiti, pa ji ne gre ... in pravi: »Se lahko, prosim, pomaknete malo naprej, da se za kaj primem ...« Iz globine avtobusa se oglasi moški glas: »Primate se za mojega!« Ženska utrjeno dvigne glavo in odvrne: »Bom mladenič, če mi garantirate, da vam bo stal do Medvod.«

Sposoben

Svetovni prvak v osvajanju: »Punca, a maš službo?« »Imam.« »A hočeš, da ti zrihtam porodniško?«

NOVO DARILLO ZA NOVE NAROČNIKE GORENJSKEGA GLASA

Darilni bon za vedeževanje pri vedeževalki Tanji (tel.: 040 514 975) Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA

- Oven (21. 3.–21. 4.)**
Veseliti se boste nepričakovanega denarja. Prijateljem boste pomagali reševati težave. Na delovnem področju vam bodo prišle prav izkušnje. Skrbi, ki si jih delate zaradi zdravja, so nepotrebne.
- Bik (22. 4.–20. 5.)**
Na čustvenem področju se boste prav kmalu znašli med dvema ognjema. Takemu preobratu boste kar težko sledili. Enkrat nič, drugič preveč. Reši vas vaša razsodnost in modrost. V družbi sorodnikov se boste prijetno počutili.
- Dvojčka (21. 5.–21. 6.)**
Sebi ne obljublajte niti si ne nalagajte novih obveznosti. Zadnje čase vam manjka časa čisto za vse, zato si zavedi nikakor še ne poslabšujte. Raje se povesele v družbi prijateljev, ki vam jih nikoli ne zmanjka. Petek bo vaš dan.
- Rak (22. 6.–22. 7.)**
Že kar nekaj časa ste se otepali raznorazne družbe, češ da nimate časa. Tokrat vam to ne bo uspelo. Navsezadnje se boste imeli epo. Lepo presenečenje pa vas čaka tudi pri financah, saj boste dobili darilo v obliki denarja.
- Lev (23. 7.–23. 8.)**
Okoli sebe naredite tišino in bodite malo sami s seboj. S tem si boste ustvarili nov pogled in prihodnost se vam bo zdela veliko bolj prijetna in svetla. Izogibajte se zunanjih vplivov, saj vam to zgolj škoduje. Presenečeni boste.
- Devica (24. 8.–23. 9.)**
Obetajo se vam romantični časi. Oseba, ki se vam je v preteklosti izmikala, vam pripravlja prijetno presenečenje. Vaši osamljenosti se iztekajo zadnje minute. Na delovnem mestu se raje preveč ne izpostavljajte, ostanite v ozadju.
- Tehtnica (24. 9.–23. 10.)**
Cel teden boste polni energije letali naokoli in postorili še marsikaj za nazaj. Strah, da bi kaj ušlo vašim očem, je odveč. Veliko bolj se boste začeli posvečati ljubezni, oziroma partnerju. V dvoje je lepše, kajne? Obeta se vam daljša pot.
- Škorpion (24. 10.–22. 11.)**
Dnevi, ki prihajajo, vam prinašajo rešitve take in drugačne. S tem pa je pred vami obdobje miru in sožitja. V bližnji prihodnosti boste začeli spreminjati krog svojih prijateljev, saj boste končno spregledali. Pripravite se na zabavo.
- Strelec (23. 11.–21. 12.)**
Že nekaj časa bi nekomu radi povedali, kar mu gre. V naslednjih dneh bo priložnost. Dosegli boste svoje in se potihovo veselili zmage. Zaradi financ si boste delali skrbi in skušali iz nič narediti ogromno, kar vam bo tudi uspelo.
- Kozorog (22. 12.–20. 1.)**
S tem ko se greste skrivalnice, lažete tudi sami sebi. Vsemu temu boste naredili konec in si vzeli pet minut za ravnico. Laže boste zadihali in kolo sreče se obrne vam v korist. Na delovnem mestu se boste zavzeli za svoje interese.
- Vodnar (21. 1.–19. 2.)**
V naslednjih dneh boste na prvo mesto postavili sebe. Posvetili se boste hobijem in družabnemu življenju. Po napornih dneh si to vsekakor zaslužite. Velike misli in spomine vam bo sprožili nekdo, na katerega ste pozabili.
- Ribi (20. 2.–20. 3.)**
V prihodnje boste imeli veliko energije, kar boste s pridom uporabili. Če se boste odločili o kakšnem sodelovanju, vam je uspeh neizbežen. Sami s sabo boste kar se da zadovoljni. Glejte, da ne boste pretiravali.

NAGRADNA KRIŽANKA

2013/2014

PREŠERNOVO
GLEDALIŠČE
KRANJ

GLEDALIŠČE JE ZAKON. DRŽITE SE GA!

Vpis abonmajev od 9. do 21. septembra

REDNI ABONMA

- Marieluise Fleißer: **MOČAN ROD**
režiser Ivica Buljan
- Harold Pinter: **PRAZNOVANJE**
režiser Matjaž Zupančič
- Vinko Möderndorfer: **JAZ BATMAN**
režiser Vinko Möderndorfer
- Svetlana Makarovič: **MRTVEC PRIDE PO LJUBICO**
režiser Jernej Lorenci
Koprodukcija z Mestnim gledališčem Ptuj
- Gostujoča predstava
Nina Mitrovič: **SREČANJE**
režiser Primož Bebler, SNG Nova Gorica

ABONMA PLUS

(nadgradnja rednega abonmaja)

- William Shakespeare: **HAMLET**
režiser Eduard Miller, SNG Drama Ljubljana
- Eric Chappell: **KRAJA**
režiser Jaša Jamnik, SNG Nova Gorica
- William Shakespeare: **UKROČENA TRMOGLAVKA**
režiserka Anja Suša, MGL
- Carlo Goldoni: **SLUGA DVEH GOSPODARJEV**
režiser Kokan Mladenović, Gledališče Koper

ABONMA ŠPICA

(abonma za dijake in študente)

- Enrico Luttmann: **SEN**
režiserka Mateja Koležnik, Prešernovo gledališče Kranj
- Nejc Valenti – Miha Nemeč: **ROKOVNJAČI**
režiser Miha Nemeč, Prešernovo gledališče Kranj in SNG Nova Gorica
- Vinko Möderndorfer: **JAZ BATMAN**
režiser Vinko Möderndorfer, Prešernovo gledališče Kranj
- William Shakespeare: **HAMLET**
režiser Eduard Miller, SNG Drama Ljubljana
- Friedrich Dürrenmatt: **FIZIKI**
režiser Boris Kobal, Mestno gledališče ljubljansko

Bi radi o predstavah Prešernovega gledališča Kranj v sezoni 2013/14 izvedeli več? Obiščite našo spletno stran www.pgk.si ali pa nas pokličite (telefon 051 / 30 20 18) oziroma nam pišite (info@pgk.si), mi pa vam bomo brezplačno poslali programsko knjižico za novo sezono.

SESTAVIL: F. KALAN	JAMSTVO, POROŠTVO	ZAKUPNIK ZEMLJIŠČA	BOKSAR- SKO PRI- ZORIŠČE	DRAGO SELIGER	STOJALO	ORIENTALSKA KRČMA	TV VODI- TELJICA ROŠ	REAKTIVNO LETALE	GRAFIK JUSTIN	PLAZEČA SE RAST- LINA Z ZIM- ZELENIMI LISTI	EMILE ZOLA	FILMSKI ZVEZDNIK (JEAN)	PAKET	
LAGO DI GARDA	19													
FILOZOF- SKA SMER PO NAČELIH ARISTOTE- LESA								18						
EVROPSKA PLOVNA REKA				RAZTELE- SEVALEC EKVINOKCJU							NOBELIJ GLAVNO MESTO TIBETA		3	
NEMŠKA KANCLERKA MERKEL			21				PREDEL, KI MI VLADA IMAM	IGRALEC QUINN	POLJSKA DENARNA ENOTA					
NUŠKA DRAŠČEK			ZNAMKA FINSKIH TELEFONOV HOKEJSKI PLOŠČEK						ERNEST HEMINGWAY KRANJ	13		PISEC IN DRŽAVNIK HAVEL	ŽRTJE	
CUNJA			9		POKRAJINA V GRČIJI	OBDA- ROVALEC OTROK V DECEMBRU								
ODISEJEVA DOMOVINA					IMENIK SOZVOČJE TONOV							25		
JAPONSKA LUKA							5		PEVEC JUNKAR TELOVADKA ŠAJN					
ANJA RUPEL			SLABA NAMERA REZILO	15						30	TRGOVSKI KALO	LOVRO TOMAN DIRIGENT FIRŠT		
GORENJSKI GLAS	GUMICA ZA RADIRANJE	PRERLUSKI VOLK GRŠKI ŠPORTNI KLUB							GLAVNO MESTO AVSTRJE VELIKA OPICA				7	
OPICA Z DOLGIM NOSOM				29			ŽENEVA (FR. ZAPIS) REDKA KO- VINA (Y)							
ZAČETNIK ARIANIZMA					UMETNA TKANINA IGRALEC TOGNAZZI						4	PRSA	NAŠ SLIKAR (MARJAN)	
NAŠ BIVŠI KOŠARKAR (IVO)	24					IZDAJATELJ MENICE MESTO V ROMUNJI								
KRAJ PRI OPATJI					ŠAHIST KASPAROV AMERIŠKA GLASBENA SKUPINA	1			REKA V NEMČIJI SOSEDE ROMUNOV	23				
ROBERT LOGGIA			MESTO V SIBIRIJI VTIČ									DANILO ŠVARA ABRAHA- MOV SIN	12	
AZJSKI SADEŽ		27			FR. PISEC (EMILE) PLAVALLEC THORPE						RIMSKA BOGINJA JEZE JANEŽ PO LATINSKO			
PISA- TELJICA LINDGREN							MILANSKA OPERNA HIŠA	ORIENTALSKA TRŽNICA NJIVA Z LANOM						
GORENJSKI GLAS	MESTO POPEVK V ITALIJI	IGRALKA KRAJNC VOLIVEC		17		USTNA TEKOČINA IVO ZORMAN		26				PREBIVALEC ARKTIKE	MESOJEDA MOČVIRSKA RASTLINA	
MLETO MESO Z ZACIMBAMI											MITOLOŠKI LETALEC SVETOVNA REKA V GR. MITOLOGIJI			14
MODNI OBLIKOVA- LEC HRA- NITELJ	6					VNEMA, POLET ZMEDA						ROBERT OWEN DELCI Z EL. NABOJEM		
BRATOV SIN							FIGURA TALNA POVRŠINA					MATE- MATIČNA NEZNANKA	8	
ROK KOSMAČ			MODEL VOZILA MOSKVIČ	DIPLOMAT- SKI PRED- STAVNIK RUKSAK				28				OTILJA (KRAJŠE) SELEN		
VINSKI CVET							22	ČASOPIS						
TERCIARNA USEDLJINA								VERGILOV EP O ENEJU			11			20
DREVO IN NJEVOV SAD V TRDI LUPINI	16													
ARENATOR GENEVE MOLASA NORILSK TRASANT		MORSKA RIBA, POLENOVKVA	JADRANSKI OTOK BAMBUSU PODOBNA TRSTIKA	10										
TROBENTA														
RADUJ				TONI MULEC PAS PRI KIMONU										
AMERIŠKA IGRALKA (SHARON)														
IGRALEC BEDI			2											
PEVKA HORVAT														

Nagrade:
pet darilnih bonov za ogled predstave v PGK po lastni izbiri
Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 2. oktobra 2013, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30		

DRUŽABNA KRONIKA

NAJ ŽIVI ŽIVLJENJE

Razstava, ki ni za jugonostalgike, ampak za izpopolnjevanje zgodovinskih učbenikov za osnovnošolce in srednješolce.

M. B. C., A. Brun

Mladi premalo vedo o bližnji zgodovini svoji staršev, ki so odraščali v drugem svetu in so se čez noč morali preseliti v realnost. So bili časi od leta 1950 do 1990 pravljica, sanje ali oboje? Če vas zanima, kako smo živeli pred osamosvojitveno vojno, potem si le oglejte razstavo, ki nosi naslov Naj živi življenje – lepo življenje. V naslovu je precej cinizma, vendar tak naslov ni plod organizatorjeve bolne domišljije, prej bi se

reklo, da je naslov Nostalgije tistih, ki so živeli takrat in ki živijo sedaj. In smo spet pri jugonostalgikih. V Sloveniji jih je vsako leto več, kar ni dober znak, če vemo, kako smo še desetletje nazaj komaj, komaj našli človeka, ki je prejšnje življenje opisoval kot lepše življenje.

Razstava je sestavljena iz več sklopov, ki pa niso samo paša za oči, ampak tudi za ušesa in nos kajti nekatere razstavljene eksponate boste lahko slišali in celo vonjali. Kaj bi pa lahko povonjali iz tistega obdobja? Na primer losion Pitralon ali Pino Silvestre! Se še spomnite, kako smo dišali? Kaj

smo jedli, kako se oblačili, kaj smo poslušali po radiu in gledali televiziji in kako je šla družina na kampiranje na morje? Se spomnite socialističnih učilnic in vleuspehov jugoslovanskih športnikov? Nekaterim obiskovalcem je šlo na jok, spet drugi niso mogli verjeti, da smo preživeli tako izolacijo, tretji pa mislijo, da gre za nateg oziroma pravljico, v kateri ni mogel nihče živeti. Razstava je v Stožicah in bo odprta vsaj še en mesec. Priporočamo jo vsem, ne jugonostalgikom, ampak vsem, ki bi radi razumeli sedanost.

K športnikom – z nostalgijo ali brez – pa so spadale in

še vedno spadajo lepe ženske. V nedeljo bomo tako Portorožu dobili najlepšo u niverzalko. Izmed štirinajstih lepotic bodo izbrali najlepšo, jo okitili z nazivom Miss Universe Slovenije, v začetku oktobra pa bo odpotovala na svetovni izbor, ki bo 9. novembra v Moskvi. Med finalistkami letos najdemo tudi Kranjčanko, šestindvajsetletno Natašo Naneva, ki se je pred leti že znašla na zmagovalnih stopnicah taistega tekmovanja. Takrat je osvojila mesto druge spremljevalke. Ljubiteljice zumbes pa se je spominjajo tudi iz plesno-športnega kranjskega poda.

Živko Malteković, soavtor razstave / Foto: arhiv razstave

Ivo Daneu / Foto: arhiv razstave

Legendarni košarkarski trener Željko Obradović (levi) in Denis Papič / Foto: arhiv razstave

Razstava Naj živi življenje – lepo življenje je požela precej zanimanja. / Foto: arhiv razstave

Finalistke izbora za miss Universe Slovenije. Med njimi je kar nekaj Štajerk, celo štiri Mariborčanke, Ljubljanki sta dve, dekleta iz Ajdovščine in Nataša Naneva iz Gorenjske. / Foto: arhiv dogodka

VRTIMO GLOBUS

Lindsay Lohan zaljubljena v nogometaša

Lindsay Lohan (27), ki je pred kratkim zaključila zdravljenje od prepovedanih substanc, je sveže zaljubljena v čednega tekstaškega nogometaša **Mattia Nordgrena (30)**. »Druživa se. Kot prijatelj sem ji v oporo že nekaj let,« je bil skrivnosten Nordgren, ki pravi, da je Lohanova, ki se je pred kratkim zdravila zaradi alkoholizma, sedaj popolnoma trezna in se še naprej trudi, da bi tako ostalo tudi v prihodnje.

Mark Wahlberg je diplomiral

Igralec **Mark Wahlberg** je v začetku junija pridobil srednješolsko izobrazbo in prejel diplomu. Dvainštiridesetletnik pravi, da imajo njegovi štirje otroci velike zasluge za »guljenje« knjig. »Nisem želel, da bi mi kdo od njih rekel: ti je nisi opravil, zakaj bi jo moral jaz? Vsi želijo v prihodnosti opravljati poklice, ki temeljijo na izobrazbi.« Wahlberg, ki je imel težavno otroštvo in bil v devetem razredu obtožen poskusa umora, pravi, da je diploma zanj velik dosežek. Čestitamo!

Miley in Liam preklicala zaroko

Miley Cyrus (20) in Liam Hemsworth (23) sta po štirih letih končala zvezo in preklicala zaroko. Par se je zaročil maja 2012. V začetku letošnjega leta bi se morala poročiti, pa sta poroko odložila. V zadnjem letu sta večkrat prekinila in obnovila zvezo, sedaj pa se dokončno razšla, je potrdil njen predstavnik. Hemsworth je bil pred kratkim opažen s triindvajsetletno pevko in igralko Eizo González. Je zveza res končana?

Zac Efron pristal na zdravljenju

Petindvajsetletni igralec **Zac Efron** je pred meseci skrivaj končal zdravljenje zaradi odvisnosti od kokaina. »Odlično mu gre. Pazi nase, kar se tudi opazi,« je za People povedal neznani vir. Efrona, ki se je pred kratkim udeležil filmskega festivala v Torontu, bomo kmalu lahko videli v filmu Parkland, dramo, ki govori o Kennedyjevem umoru.

V Trziču smo naleteli na simpatični domačinki, ki pomagata v gostinstvu. Petindvajsetletna Brigita zaključuje magisterij na pedagoški fakulteti, obožuje glasbo, knjige in potovanja. Sedem let mlajša Urška pa pridno dela izpit za avto, prosti čas pa zapolnjuje s plesom. / Foto: Luka Renar

PREJELI SMO

Tudi to je blejski turizem – odgovor na odgovor

Iz odgovora g. podžupana na moje pismo z gornjim naslovom ni jasno razvidno, kakšna je po njegovem moja vloga v tej zgodbi. Sem jaz pisala nerresnice, sem blatila njegovo dobro ime, ga žalila, pričakuje od mene »udarce pod pas«? Opisala sem namreč le dogodek, ki se je zgodil na Festivalu Avsenik v soboto, 24. avgusta. Zanimalo pa me je le, če res ne smejo kočijaži iz drugih občin pripeljati nekoga na Bled, kot so mi ti zatrjevali. Gospod podžupan je v odgovoru, ki mi ga je namenil, to, kar so mi povedali kočijaži, samo potrdil. Razlika je le v tem, da tega ni prepovedal podžupan, ampak je tak občinski odlok. Občinskega odloka pa ne poznam, ga nisem dolžna poznati in me tudi ne zanima. Ne vem niti, ali sem med tistimi, ki jih bo predal ustreznim organom, morda pa bi bilo zanimivo, če bi zakonitost opisanega odloka pregledal kakšen ustrezen organ. Kočijažev, ki sem jih srečala v Begunjah, ne poznam. Tudi gospoda podžupana ne poznam, vseeno pa mu želim uspeha na lokalnih volitvah.

ALENKA MENCINGER,
RADOVLJICA

Tudi to je blejski turizem, 2. del

Lepo septembrsko soboto smo s starejšimi gosti iz tujine obiskali Blejski otok. Uživali smo v prijetni vožnji s pletnjo, občudovali venec gora in lovili zadnje žarke še poletnega sonca. Ob pristanku smo dobili navodilo, da se moramo čez pol ure vrniti v čoln. Bo šlo, smo si rekli in se dobro razpolo-

ženi vzpenjali po stopnicah, ki tudi 85-letnemu gospodu niso predstavljale večjega problema. Obiskali smo cerkev Matere božje na jezeru in se – kljub razigrani skupini japonskih turistov, ki so zvonu želja izročili svoje prošnje – nekaj minut zadržali v zbranosti. Na zvonik se nismo povzpeli in tudi za ogled arheološke razstave ni bilo veliko časa, saj smo gostom želeli pokazati še galerijo s spominki, domačo potico in jih povabiti na kavo. A – spet ni bilo časa! Niti za eno samo samcato kavo s koščkom slovenske potice se nismo mogli zadržati na terasi s prelepim razgledom niti ni bilo časa za nakup spominkov! S stalnim priganjanjem sem se počutila kot razredničarka na osnovnošolskem izletu. Samo s sladoledom v roki smo pohiteli ob obali jezera do pletnje, kjer so nas že čakali.

Sicer si nismo pustili pokvariti dobrega razpoloženja, a gostom je bilo videti, da so razočarani. Škoda! Namesto da bi širili dober glas (ki je najboljša promocija) med svojimi znanci in prijatelji, bodo verjetno obisk otoka odsvetovali. In čemu potem (še) priti na Bled? Morda je bilo pol ure časa za obisk dovolj pred desetimi, dvajsetimi leti, ko je bilo na otoku še kavo težko dobiti. Danes to ne zadostuje več, zlasti če gre za starejše ljudi (ali pa morda tudi družine z otroki). Pol ure za obisk Blejskega otoka? Kot če bi vam ob Ljubljani postregli s kavo in vam takoj zabičali, da morate mizo zapustiti čez pol ure. Upam, da je na Bledu toliko dobre volje in pripravljenosti, da se bo kaj spremenilo in si bomo še upali svetovati obisk Blejskega otoka brez strahu, da se bodo gostje počutili kot na teku z ovirami

MARIJA BEŠTER-ROGAČ,
ZGORNJA BESNICA

gostišču Draga, kjer bo za vse udeležence pripravljena okusna malica z bogračem in palačinkami. Prijave sprejemajo na info@begunje.si ali po tel. št.: 031/262 805.

Blagoslov koles in kolesarjev

Adergas – Župnija Velesovo ob 850. obletnici ustanovitve vabi v nedeljo, 22. septembra, vse kolesarje od blizu in daleč na božjo pot k Mariji v Velesovo, kjer bo pri sveti maši ob 10. uri velesovski župnik Slavko Kalan blagoslovil kolesa in kolesarje.

Predstavitve Priročnika za mamice

Škofja Loka – V Miheličevi galeriji v Kašči na Spodnjem trgu bo v okviru Socialnega tedna (od 23. do 28. septembra) v sredo, 25. septembra, ob 18. uri predstavitve knjige Priročnik za mamice. Gostja večera bo terapevtka in mama Špela Strniša Tušek, ki bo skozi voden pogovor spregovorila na temo: Biti žena in mama je poslanstvo – si ga upamo polno živeti?

Družinska ura

Kranj – AMZS in AMD Kranj jutri, v soboto, 21. oktobra, med 10. in 13. uro prirejata vzgojno-preventivno srečanje Družinska ura na parkirnem prostoru pred Tehnično bazo AMZS ob Bleiweisovi cesti (med gasilskim domom in vojašnico).

IZLETI

Pohod na Rašico

Brezje, Mošnje, Ljubno – Društvo upokojencev Brezje-Mošnje-Ljubno vabi člane v četrtek, 26. septembra, na pohod na Rašico: Rašica–Dobeno–Vrh Staneta Kosca. Odhod avtobusa s Posavca proti Radovljici bo ob 8. uri. Prijave zbira Valentin Toman do torka, 24. septembra, po tel. 041 921 970.

Na Monte Sernio v Karnijskih Alpah

Kranj – Planinsko društvo Iskra Kranj vabi člane in druge planince v soboto, 12. oktobra, na planinski izlet na Monte Sernio v Karnijskih Alpah. Odhod z osebnim prevozom ali minibusom izpred Creine v Kranju bo ob 5.30. Večinoma nezahtevne, v vršnem delu pa srednje zahtevne (mestoma zahtevne) hoje bo za okrog 8 ur. Prijave in informacije: Uroš Prelovšek, 040 255 163, prelovsek@gmail.com; Sašo Košnik, 041 757 009, saso.kosnik@infonet.si.

PREDAVANJA

Etična vprašanja današnjega časa

Kamnik – Društvo Demos na Kamniškem vabi na predavanje dr. Jožeta Trontlja, predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti, z naslovom Etična vprašanja današnjega časa. Prireditev bo danes, v petek, 20. septembra, ob 19.30 v dvorani Frančiškanskega samostana v Kamniku.

Demenca – kako prepoznati in pomagati

Žirovnica – Prosvetno kulturna sekcija Društva upokojencev Žirovnica vabi svoje člane in simpatizerje na predavanje z naslovom Demenca – kako prepoznati in pomagati, ki bo v torek, 24. septembra, ob 19. uri v Čopovi rojstni hiši. Predavala bo Jana Zupan.

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – KAC Kranj vabi jutri, v soboto, 21. septembra, ob 9. uri v Domu krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma z okvirno temo Davidov križ. Pogovor bo povezoval Maj Oblak. Vstopnine ni.

O stresu

Kranj – Gorenjska podružnica za zdravje srca in ožilja jutri, v sredo, 25. septembra, ob 18. uri vabi na predavanje Kako lahko sami ukanemo stres – prepoznavanje in obvladovanje stresa, ki bo v posebnih prostorih gostilne Arvaj v Kranju. Predavala bo Zora Vadjnal Gruden, dr. med. spec. medicine dela, prometa in športa.

OBVESTILA

Dan odprtih vrat namiznoteniškega kluba

Kranj – Namiznoteniški klub Triglav iz Kranja vabi jutri, v soboto, 21. septembra, od 12. ure dalje na Dan odprtih vrat v njihovi dvorani na Primskovem (bivši IBI, nasproti Podjetniškega centra Kranj). Od oktobra naprej pa vabijo, da se jim pridružite na rekreaciji (ob ponedeljkih, torkih in četrtek od 19. do 21. ure). Za dodatna vprašanja lahko pokličete 041/895-075, F. Vodnik.

Želite biti osebno obveščeni v primeru motene oskrbe s pitno vodo?

Prijavite se na brezplačno obveščanje po e-pošti ali SMS sporočilih:
www.komunala-kranj.si
info@komunala-kranj.si
Komunala Kranj, d.o.o., Ulica Mirka Vadnova 1, 4000 Kranj.

BODITE INFORMIRANI!

Bralna urica

Preddvor – V novem Info centru lahko otroci jutri, v soboto, 21. septembra, ob 10. uri prisluhnejo zgodbi Gregor in dinozavri v živalskem parku.

Krvodajalski akciji

Cerklje, Kokrica – Rdeči križ Kranj vabi na krvodajalski akciji, ki bosta v sredo, 25. septembra, od 7. do 13. ure v Cerkljah v športni dvorani in v četrtek, 26. septembra, od 7. do 13. ure na Kokrici v Kulturnem domu.

Tečaji in predstavitve Centra za trajnostni razvoj podeželja Kranj

Pristava, Orehek, Kranj, Preddvor – Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj v prihodnjih dneh vabi na številne dogodke. Od 24. do 28. septembra bo v Pristavi pri Tržiču tečaj ročnega tkanja na statvah RE-USE (še eno mesto prosto); 24. septembra ob 17. uri bo v OŠ Orehek brezplačni tečaj računalništva – prehod na Office 2010; 27. septembra ob 17. uri vabijo v staro mestno jedro Kranja na brezplačno predstavitve Umetnost ročnega tkanja; 28. septembra od 10. do 13. ure vabijo v Pristavo pri Tržiču na dan odprtih vrat Fundacije Vincenca Drakslerja; od 30. septembra do 3. oktobra bo v Kranju potekal intenzivni 4-dnevni tečaj ročnega tkanja (še 3 mesta prosta); 30. septembra vabijo v Preddvor, kjer se bo ob 17. uri začela brezplačna delavnica Svet računalniških programov; 4. oktobra spet vabijo v Preddvor na brezplačen tečaj računalništva – prehod na Office 2010. Za več informacij lahko pokličete v Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj, tel.: 04 257 88 26, ali pišete na e-naslov: vlasta.jursak@ctrp-kranj.si.

Vpis otrok v angleške urice

Jesenice – Iz Občinske knjižnice Jesenice vabimo k vpisu v angleške urice, ki se bodo začele 1. oktobra in bodo namenjene otrokom od petega leta starosti dalje. Prijave zbirajo do 25. septembra na oddelku za otroke.

KONCERTI

Koncert treh zborov

Kranj – MePZ Musica viva Kranj Primskovo vabi na Koncert treh zborov. To bo skupen koncert avstrijskega moškega zbora iz Moosburga, mešanega zbora Šmartno ob Paki in domačega zbora Musica viva Kranj Primskovo. Koncert bo jutri, v soboto, 21. septembra, ob 19.30 v Domu krajanov na Primskovem. Vstopnine ni.

PREDSTAVE

Kako ugrabiti fanta v 10 korakih 2

Kranj – Sezono impro predstav v Mestni knjižnici Kranj začinjajo z nadaljevanjem najbolj obiskane predstave lanske sezone Kako ugrabiti fanta v 10 korakih 2. Predstava bo na sporedu danes, v petek, 20. septembra, ob 19. uri.

Filmski večer v Bohinju

Stara Fužina – Triglavski narodni park, Turizem Bohinj in KS Stara Fužina-Studor vabijo na Filmski večer v Bohinju z ogledom dokumentarnega filma Zadnji tovor, zgodbe s čebelnjaka. Film si lahko brezplačno ogledate jutri, v soboto, 21. septembra, ob 20. uri v Kulturnem domu Stara Fužina.

LOTO

Rezultati 75. kroga – 18. septembra 2013
3, 17, 18, 21, 23, 27, 31 in 38
Lotko: 657350

Loto PLUS: 12, 16, 20, 24, 26, 30, 31 in 36
Sklad 76. kroga za Sedmico: 515.000 EUR
Sklad 76. kroga za Lotko: 1.530.000 EUR
Sklad 76. kroga za PLUS: 580.000 EUR

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki je izredno ugodna.

Janez Rozman, s. p. - Rozman bus, www.rozmanbus.si, tel.: 04/5315 249
ENODNEVNI IZLETI: TRST: 2. 10.; **KOPALNI IZLET: ŠMARJEŠKE TOPLICE:** 7. 10.; **VEČDNEVNI BANOVCI:** 14.–18. 10.; **BERNARDIN:** 17.–20. 11.; **STRUNJAN:** 24.–27. 11.; **BITERME:** 30. 9.–3. 10.; **BANJA VRUČICA:** 30. 9.–3. 10.; **MEDŽUGORJE:** 21.–23. 10.; **MADŽARSKE TOPLICE, AKCIJA:** 6.–10. 10.; 3.–7. 11.; **AVTOBUSI: 52-, 56-, 60-SEDEŽNI IN KOMBI 8+1.**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

2. Begunjska avantura

Begunje – Turistično društvo (TD) Begunje vabi na rekreativno ekipno kolesarsko prireditev, 2. Begunjsko avanturo, ki bo jutri, v soboto, 21. septembra. Zbor kolesarjev bo pred pisarno TD Begunje ob 9. uri, zaključek pa ob 13. uri pri

VZAJEMNA zdravstvena zavarovalnica, d.v.z.,
vabi k sodelovanju

SVETOVALCA KOMERCIALISTA (m/ž) – poslovna enota Kranj

OPIS DELA:

- načrtovanje in izvajanje prodajnih ter promocijskih aktivnosti;
- iskanje novih, potencialnih zavarovancev in negovanje prodajnega portfelja;
- izvajanje poprodajnih opravil in reševanje reklamacij;
- spremljanje konkurence.

OD KANDIDATOV PRIČAKUJEMO:

- V. stopnjo izobrazbe ekonomske ali druge ustrezne smeri;
- eno leto delovnih izkušenj;
- zaželene izkušnje v zavarovalništvu;
- zaželeno dovoljenje za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja;
- vozniški izpit B-kategorije.

KAJ PONUJAMO:

- zaposlitev za določen čas za čas nadomeščanja začasno odsotne delavke;
- možnost izobraževanja, osebnega in strokovnega razvoja;
- prijetno in stimulative delovno okolje.

Zaposlujemo po načelu nediskriminatornosti in enakih možnosti.

Če se želite pridružiti naši ekipi in izpolnjevate navedene pogoje, vas vabimo, da svojo vlogo za zaposlitev pošljete na naslov: Vzajemna zdravstvena zavarovalnica, d.v.z. Vošnjakova 2, Ljubljana, s pripisom za kadrovsko službo, najkasneje do četrta, 26. septembra 2013.

Več o Vzajemni na www.vzajemna.si

domplan

Domplan d.d., PE Nepremičnine,
Mesti trg 20, 4220 Škofja Loka
T: 04/51 10 831, F: 04/51 10 835,
M: 041 647 434, E nepremicine@domplan.si
Domplan d.d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 700, F: 04/20 68 701
M: 041 647 433, I: www.domplan.si
E: domplan@domplan.si

Družba Domplan, d. d. širi dejavnost posredovanja nepremičnin na območje občine Škofja Loka in Medvode. V naši enoti na Mestnem trgu 20 v Škofji Loki vam ponujamo ugodno vse storitve v zvezi s posredovanjem nepremičnin, in sicer:

- iskanje kupcev in prodajalcev nepremičnin;
- strokovno svetovanje in ocenjevanje tržne vrednosti nepremičnine;
- organiziranje ogleda nepremičnine;
- preverjanje in pridobitev vseh potrebnih dokumentov o nepremičnini (v ZK, v katastru stavb);
- skrb za oglaševanje po različnih medijih;
- izdelava ustreznih pogodb z lastno pravno službo;
- pomoč in svetovanje pri vpisu lastninske pravice na ime kupca v zemljiško knjigo.

Družba Domplan na nepremičninskem trgu Gorenjske predstavlja jamstvo za tehnično strokovno upravljanje nepremičnin ter varnost in zaupanje pri njihovem posredovanju.

STANOVANJE - PRODOMO

Kranj, Vodovodni stolp, 3-sobno v III. nadstr., izmere 73,80 m², l. izgr. 1965, obnovljeno l. 2005 (kopalnica, WC, CK na plin, instalacije v kuhinji in kopalnici, l. 2013 okna), vpisano v ZK, klet, balkon, cena 115.000,00 EUR,

Kranj, bližina avtobusne postaje, trisobno v 13. nadstr., izmere 70,10 m², l. izgr. 1964, okna obnovljena 1990, lepo ohranjeno in sončno, CK, vsi priključki, balkon, klet, dvigalo, cena 102.000,00 EUR,

Kranj, bližina avtobusne postaje in zdravstvenega doma, enosobno v 5. nadstr.: izmere 45,30 m², l. izgr. 1977, sončno in lepo ohranjeno, balkona ni, klet, vsi priključki, opremljeno, vendar je oprema stvar dogovora, cena 69.000,00 EUR,

Kranj, Zlato polje v bližini zdravstvenega doma, dvosobno v 4. nadstr.: izmere 46,05 m², l. izgr. 1960, obnovljena okna l. 2002 in kopalnica l. 2010, dvigala ni, balkon, klet, CK še ni, možnost priklopa na plin, potrebno obnove, cena 59.000,00 EUR,

Kranj, Gorenjesavska cesta, pod Šmarjetno goro, enosobno v II. nadstr. od III., izmere 41,02 m², uporabne površine 39 m², l. izgr. 2008, sončna lega, v ceni je tudi celotna oprema kuhinje, cena 75.000,00 EUR,

Kranj, Zlato polje, trisobno, II. nadstr. v izmeri 97,07 m², uporabne površine 73 m², l. izgr. 1949, prenovljeno l. 2007 - okna, CK, l. 2008 - kopalnica, WC, ZK urejeno, stanovanje je prazno, cena 95.000,00 EUR

PARKIRNO MESTO – GARAJA - PRODOMO

Na Planini II. v Kranju prodamo parkirno mesto v podzemni garaži, velikosti 12 m², l. izgr. 2007, cena 9.000,00 EUR, Kranj, bližina avtobusne postaje, garaža v polkleti, velikosti 12 m², l. izgr. 1964, cena 10.500,00 EUR

HIŠE – PRODOMO

Kranj, staro mestno jedro, enonadstropna, 120 m² stanovanjske površine na parceli velikosti 262 m², l. izgr. 1935, prenovljena l. 2002 - okna, vse instalacije, kopalnica, CK na olje, dvorišče, kjer je možno parkiranje za dva avtomobila, terasa s 115 m² vrta, cena 150.000,00 EUR,

Kranj, Klanec, vrstna, tlorisa 125 m² na parceli velikosti 182 m², l. izgr. 1974, uporabne površine 3 x 80 m², streha zamenjana l. 2007, ogrevanje na plin, v hiši garaža, lepa sončna lokacija, cena 205.000,00 EUR, **Bližina Škofje Loke**, v naselju, enonadstropna tlorisa 113 m², dvodružinska - v vsaki etaži 3-sobno stanovanje, parcela velikosti 350 m², l. izgr. 1942, obnovljena l. 1995, CK na olje, cena 210.000,00 EUR,

Davča, enonadstropna tlorisa 90 m² na parceli velikosti 942 m², l. izgr. 1930, obnovljena 1950, l. 2000 obnovljeno - tlaki, WC, kuhinja, vse instalacije, zelo lepa sončna lokacija, cca 6 km oddaljena od smučišča Cerklona, cena 85.000,00 EUR

POSLOVNI PROSTOR PRODOMO

Tržič - Deteljica, na dobri, prometni lokaciji za trgovino, pisarniško ali računalniško dejavnost v skupni izmeri 1703 m², prostor je razdeljen v dva dela, l. izgr. 1968, možnost parkiranja, CK, ZK urejeno, cena 750.000,00 EUR, **Tržič**, v centru mesta na glavni ulici, pritličje v izmeri 30 m², l. izgr. 1900, že delno prenovljen, primeren za neživilsko trgovino, cena 25.000,00 EUR

PARCELA – PRODOMO

Tržič-Hudo, velikosti 1099 m², zelo lepa, ravna, vsi priključki, cena 110,00 EUR/m², **Gorenjska, Žirovnica**, na zelo sončni lokaciji 4 parcele velikosti 828 m², 627 m², 632 m², in 689 m², dostop urejen, priključki ob parceli, ZK urejeno, cena 80,00 EUR/m², **Bašelj**, velikosti 1007 m², zelo sončna in mirnem okolju, malo v naklonu, na parceli že elektrika, voda in telefon, cena 115,00 EUR/m²,

Kranj, proti Naklem, v industrijski coni v izmeri 3260 m² za proizvodnjo, skladišča, parkirišče, cena 100,00 EUR/m², priključki ob parceli, dostop urejen - asfaltiran.

Kranj, Planina I., Župančičeva ulica v izmeri 1429 m², možna je samo gradnja podzemne garaže hiše, cena 80,00 EUR/m², **Predvor-Tupaliče** v izmeri 2184 m² za poslovni objekt velikosti tlorisa 19,30 m x 13,60 m² z gradbenim dovoljenjem, cena 140 EUR/m²

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek – do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:

ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16., sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODOMO

ENOSOBNO stanovanje v Begunjah, 38 m², 1. nad./3, vseljivo 1/2014, tel.: 040/567-544 13003696

KRANJ - Huje, 4-SS, 105 m², renovirano, opremljeno, vseljivo, mirna lokacija, 121.000 EUR, tel.: 070/917-223 13003517

KAMNIK 3-sobno stanovanje, zgrajeno 2007, P/4 nad., lepo in funkcionalno, z lastnima PM v kletni etaži, dvigalo, v urejenem naselju. Vsa infrastruktura v bližini, tel.: 041/366-834 13003671

FESST, d. o. o.,
nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Fax: 236 73 70
E-pošta:
info@fesst.si
Internet:
www.fesst.si

ODDAM

OPREMLJENO dvosobno stanovanje v starejši hiši v Britofu. Cena po dogovoru, tel.: 031/456-806 13003627

STANOVANJE v hiši, s samostojnim vzhodom, pet minut od letališča, tel.: 041/707-636 13003430

POSESTI

PRODOMO

ŠKOFJA LOKA, bližina centra, 721 m², zazidljiva, ravna, izredno sončna, za enodružinsko hišo. Priložnost tudi za naložbo za vaše otroke, tel.: 041/366-834 13003670

ZAZIDLJIVE parcele v Predosljah, tel.: 031/826-944 13003684

ZAZIDLJIVO parcelo, 700 m², poslovno stanovanjski namen z tlorisom objekta 200 m² po etaži, dovoljeno K+P+1N+M, skupaj 800 m² uporabne površine, na izredni lokaciji pred krožiščem na Polici, tel.: 064/110-526 13003675

NJIVO, najboljše kvalitete, v Zgornjih Bitnjah (v bližini pokopališča), v velikosti 7.000 EUR, cena po dogovoru, tel.: 040/634-503 13003630

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

V **POSLOVNEM** centru Kranj (za občinsko stavbo) oddamo lokal, 120 m², dovoljene vse dejavnosti in večje število parkirnih mest. Akcija do 01-10 najemnikom priznava do 40 % popusta., tel.: 064/110-526 13003674

POSLOVNE PROSTORE v IOC Inteksu na Savski cesti 34, Kranj (bivša Trenča) oddamo, velikost od 80 do 500 m². Cena 2,95 EUR/m² mesečno, tel.: 041/426-898 13003305

GARAŽE

ODDAM

ŠK. LOKA - Frankovo nas. oddam garažo, 13 m², predplačilo, tel.: 070/363-780 13003633

KERN
NEPREMIČNINE
Maistrov trg 12, 4000 Kranj
Tel. 04/202 13 53, 202 25 66
GSM 051/320 700, Email: info@k3-kern.si

MOTORNJA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODOMO

BMW X3 D, letnik 2006, 2.0, možna menjava za Golf 5 diesel, tel.: 031/638-753 13003641

HYUNDAI ACCENT 1.4 GL TOP, letnik 2007, prvi lastnik, servisna knjiga Avto Lušina, d. o. o., Gosteče 8, Šk. Loka, tel.: 04/50-22-000, 041/630-754 13003702

PEUGEOT 407 SW 1.6 HDi, letnik 2004, karavan, diesel, redno servisiran. Avto Lušina, d. o. o., Gosteče 8, Šk. Loka, tel.: 04/50-22-000, 041/630-754 13003703

SUZUKI Vitara 1.6, letnik 1997, 5 vrat, tel.: 040/287-707 13003650

TOYOTA RAV4 4WD 2.2, letnik 2009, prvi lastnik, redno servisiran. Avto Lušina, d. o. o., Gosteče 8, Šk. Loka, 04/50-22-000, 041/630-754 13003704

VW Polo 1.1, letnik 1999, z okvaro motorja in dele za Ford fiesta, let. 2000, tel.: 051/233-255 13003682

VW Golf 1.9 TDi, comfort, letnik 2002, srebrn, 151.000 km, 5 vra, odlično ohranjen, tel.: 041/744-142 13003683

AVTODELI IN OPREMA

PRODOMO

GUME in platišča za različne avte, akumulatorji različnih moči, rabljeni - preizkušeni, tel.: 041/722-625 13003664

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

AVTOMOBILI celi ali poškodovani, lahko tudi z okvaro motorja, od let. 1997 dalje, tel.: 051/657-607, Marjan 13003349

KARAMBOLIRAN avto ali avto v okvari, od letnika 2001 dalje, tel.: 051/324-553 13002938

STROJI IN ORODJA

PRODOMO

GOSENIČAR, letnik 1985, tel.: 041/378-851 13003687

KAMNOSEŠKI voz 390 EUR, grafična preša 390 EUR, modelirna plošča 90 EUR, tel.: 070/701-962 13003618

GRADBENI MATERIAL

KURIVO

PRODOMO

DRVA - metrska ali razžagana, možna dostava, tel.: 041/718-019 13003344

AKCIJA - peleti, briketi, drva, dostava brezplačna. Odkup živine za izvoz, plačilo čez 3 dni, Agro apno. Smrekca center, d.o.o., Žabnica 5, Žabnica, tel.: 04/25-51-313 13003368

BUKOVA drva, cena 55 EUR, mešana drva, cena 40 EUR, možnost razreza in dostave, tel.: 040/338-719 13003345

PO UGODNI ceni prodam lesne bri-kete za kurjavo, tel.: 04/53-31-648, 040/887-425 13003372

PO UGODNI ceni prodam lesne bri-kete za kurjavo, tel.: 04/53-31-648, 040/887-425 13003624

SUHA mešana drva, cena 40 EUR, možnost razreza, tel.: 031/581-259 13003620

SUHA hrastova drva, možna dostava in razrez, Poljanska dolina, tel.: 04/51-88-725, 041/589-894 13003661

SUHA bukova in mešana drva, tel.: 04/23-11-964 13003666

SUHA bukova drva, možen razrez in dostava, tel.: 041/918-316 13003686

SUHA, bukova, hrastova in mešana drva, tel.: 031/635-437 13003613

SUHE bukove butare, tel.: 041/965-112 13003697

KUPIM

BUKOVO hlovdovino. Plačilo takoj., tel.: 041/201-295 13003692

STANOVANJSKA OPREMA

GOSPODINJSKI APARATI

ALI kdo podari skrinjo ali hladilno omaro?, tel.: 040/393-000 13003647

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODOMO

PEČ za CK, na trda goriva, z boilerjem, 36 kw, še zapakirana, cena 600 EUR, tel.: 041/711-541 13003635

OBLAČILA IN OBUTEV

PRODOMO

KLOBUK, visoki cilindar Qualita extra extra superioere, ohranjen, tel.: 031/412-164 13003643

PODARIM

MOŠKO obleko, temno sivo, novo, št. 54, izdelano v butiku, tel.: 041/826-863 13003649

OTROŠKA OPREMA

PRODOMO

OTROŠKO posteljo z jogijem, malo rabljeno, in masažno blazino, tel.: 04/57-25-213, 041/478-316 13003656

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

SONČNA očala tudi z vašo dioptrijo v Optiki Aleksandra, Qlandia Kranj in Kamnik ter Center Interspar Vič. www.optika.si, tel.: 04/234 234 2. 13003348

KNJIGE, PUBLIKACIJE

PRODOMO

Z avtoštopom po Jadranski magistrali do albanske meje, leta 1989, tel.: 040/155-604 13003642

ŽIVALI

IN RASTLINE

PODARIM

PSIČKE, manjše rasti, tel.: 041/652-751 13003673

3 SOBNE benjamine, 1 meter visoke, v Kranju, tel.: 041/805-402 13003625

KMETIJSKI STROJI

PRODOMO

CIRKULAR za žaganje drv s koritom, tel.: 031/812-210 13003665

KOSILNICO na 4 diske, cepilec na sveder, tel.: 031/378-946 13003679

MOLZNI stroj Alfa raval, na kolesih, tel.: 031/410-571 13003669

NERJAVEČ mlin za grozdje, rabljen samo 1 x, cena 120 EUR, tel.: 031/275-258 13003691

ODJEMALEC silaže Strautmann, dvojni nož, nakladalko Sip 19, tel.: 031/513-678 13003678

SILAŽNI kombajn Vihar 80, ventilator za prezračevanje, nov 100 x 100, tel.: 031/513-678 13003676

SILOKOMBAJN Vihar 40 in trosilec Tehnostroj, tel.: 031/635-437 13003614

KUPIM

MOTOKULTIVATOR Muta ali Honda, lahko v okvari, tel.: 041/677-605 13003644

MOTORNO žago, lahko rabljeno, tel.: 041/993-523 13003662

NAKLADALKO za seno, lahko v okvari, tel.: 031/220-731 13003616

</

TELIČKO simentalčko, težko okrog 200 kg, tel.: 031/490-377 13003668

VEČ bikcev, starih od 200 do 400 kg, tel.: 041/620-824 13003617

ZAMENJAM

500 KG težko jalovo telico simentalčko, brez silaže, za brejo, tel.: 04/25-51-457 13003667

OSTALO

PRODAM

MESO mladega bika po ugodni ceni, tel.: 031/387-021 13003690

SENO balirano, z dostavo, tel.: 031/276-930 13003629

STORITVE

NUDIM

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 13003346

ADAPTACIJE hiš, kopalnic, stanovanj, Beljenje sten, fasad, zidarska, gradbena, elektro, vodovodna krovsko kleparska dela, 031/879-739, www.komplet-plus.si 13003353

ADAPTACIJE, novogradnje od temelja do strehe. Notranje omete, fasade, kamnite škarpe, urejanje in tlakovanje dvorišč, z našim ali vašim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 13003352

EKOCLEAN, d.o.o., Podljubelj 259, Tržič vam ponuja čiščenje, razrez cistem, filtracijo, prevoz in odkup kurilnega olja, tel.: 041/989-987 13003351

ADAPTACIJE, vsa gradbena dela, notranje omete, strojne omete, fasade, adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838 13003154

FLORIJANI, d. o. o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 13003347

NUDIMO vrtnanje dimnikov, vstavitve nerjavečih tuljav, zidanje novih, popravila starih dimnikov, menjava dimnih obrob in dimnih kap. Panro, d. o. o., Ljubljanska c. 80, Domžale, tel.: 031/520-603 13003405

ZAKLJUČNA vzdrževalna dela stanovanjskih in drugih objektov. Adaptacije, suha montaža, pleskanje, čiščenje, prevozi in ostalo. Slavko Markotič, s. p., Suška c. 28, Šk. Loka, tel.: 0590/20-722, 041/806-751 13003350

PLESKANJE napuščev, ograj in fasad z lastnim dvigalom do 25 m. Izvajamo vsa slikopleskarska dela. Brezplačno svetovanje. V okt. in nov. ob zdajšnjem naročilu do 20 % pop. Sandi Ferlan s.p., C. talcev 14, Kranj, tel.: 041/682-166 13003546

ZAPOSLITVE (m/ž)

IŠČEM

IŠČME DELO – polaganje keramičnih ploščic, tel.: 041/563-815 13003694

PRODAJALKA z izkušnjami v živilski trgovini iščem delo prodajalke, tel.: 031/499-311 13003688

RAZNO

PRODAM

AVTONOSILEC koles za zadnja vrata Berlinga, kamero JVC, tel.: 041/364-504 13003653

KOSTANJEVE kole za pašnik in paletni viličar, ročni v okvari, tel.: 041/214-500 13003657

KUPIM

ODKUPIM vse vrste hlodovine, ugodni plačilni pogoji, Mitja Novak, s.p., Hudi Graben 11, Tržič, tel.: 041/356-128 13003659

Svojo življenjsko pot je sklenil naš sodelavec Poslovnega centra – Omega Goodyear Dunlop Sava Tires

ALEKSANDAR LOVIĆ

rojen 1956

Od njega smo se poslovili v sredo, 18. septembra 2013, v domačem kraju v Srbiji. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Kolektiv Goodyear Dunlop Sava Tires

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, dedka in pradedka

JOŽETA DEBEVCA – ŽANA

borca NOB iz Stare Fužine

se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom za pomoč, prijateljem, sorodnikom, znancem in nekdanjim sodelavcem za izrečena sožalja. Hvala vsem za podarjeno cvetje, sveče in denarne darove. Posebej se zahvaljujemo dr. Boštjanu Bizjaku ter osebju Endokrino nefrološkega oddelka internega oddelka Splošne bolnišnice Jesenice, lovcem LD Stara Fužina za lepo opravljen pogrebni obred, pevskemu kvartetu in članom Mešanega pevskega zbora Petra Liparja iz Kranja za zapete pesmi in pogrebni službi Anton Novak iz Hraš. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala za številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Vsi njegovi
Stara Fužina, 15. septembra 2013

ZAHVALA

*Prazen dom je in dvorišče,
naše oko zaman te išče,
ni več tvojega smehljaja,
utihnil je tvoj glas,
bolečina in samota sta pri nas.
Zato pot nas vodi tja,
kjer sredi tišine spiš,
a v naših srcih še živiš.*

V 85. letu nas je za vedno zapustil dragi oče, stari oče in praded

FRANC NOVAK

po domače Govekarjev Franci

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izrečeno sožalje, pomoč, podarjene sveče, cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi
Kranj, september 2013

OSMRNICA

Po hudi bolezni nas je v 71. letu zapustila naša draga žena, mama, babica, prababica, sestra

PAVLA NOVAK

Od nje se bomo poslovili jutri, v soboto, 21. septembra 2013, ob 14. uri na pokopališču v Bitnjah. Žara bo na dan pogreba od 10. ure naprej na tamkajšnjem pokopališču.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 66. letu je za vedno zaspala

VIDA RIHTARŠIČ

iz Lajš 29

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, darovane maše in vse darove. Hvala g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem društva upokojeencev in vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti.

Vsi njeni
Lajše, september 2013

V SPOMIN

CVETKA LONIĆ

rojena Bač
22. 9. 2008–22. 9. 2013

Ti si vedno tu, živiš z nama.

Mož Munib in sin Damir

ZAHVALA

*MAMA, HVALA,
ker smo ob Tebi lahko spoznali,
kako zelo so v življenju pomembne
najpreprostejše stvari.*

Ob boleči izgubi naše drage mame

MARIJE HAJNRIHAR

roj. Thaler, Kosove Mici iz Selc
21. 11. 1934–3. 9. 2013

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih slovesa stali ob strani, nam izrekli sožalje, besede tolažbe ter darovali sveče in cvetje. Posebej se zahvaljujemo dr. Habjanu iz ZD Železniki ter osebju Gastroenterološke interne klinike UKC Ljubljana za skrb in pomoč v zadnjih dneh njenega življenja. Hvala tudi gospodu župniku, pevcem cerkvenega zbora iz Selc ter pogrebni službi Hipnos za lepo opravljen pogrebni obred. Nenadomestljiva je njena topla beseda, prijazen nasmeh in vsakdanja skrb za vsakega izmed nas.

Vsi njeni

ZAHVALA

*Mama, tiho si odšla od nas,
nem in prazen je naš dom
in v srcih bolečina,
kjer zapisano za vedno bo.
To bila je naša skrbna
in ljubeča mama.*

V 94. letu nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, tašča, sestra, teta in sestrična

MARIJA GRAŠIČ

rojena Studen, p. d. Mihova Micka iz Tenetiš

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vaščanom za izrečeno sožalje, sveče in cvetje ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebej hvala gospodu župniku Branku Balažicu za lepo opravljen pogrebni obred in ganljive besede, pevcem bratom Zupan, pogrebni službi Navček, nosačem, organizaciji ZB za vrednote NOB Goriče, govorniku Petru Markoviču in praporščakoma. Za zdravstveno oskrbo se zahvaljujemo osebju Bolnišnice Golnik, oddelka 100 in 700 ter negovalnemu oddelku. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala, da ste jo v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku in jo ohranili v lepem spominu.

Žalujoči: sinova Franci in Rado z družinama, sestra Dora in drugo sorodstvo
Tenetiše, 11. septembra 2013

Pogrebne in pokopališke storitve

Neprekinjeno smo vam na voljo na številki 041 638 561.
Z vami tudi v najtežjih trenutkih.

ANKETA

Na vsak evro
je treba gledati

ANA ŠUBIC

Mineva pet let od zloma ameriške investicijske banke Lehmann Brothers, ki je po svetu sprožil hudo finančno in gospodarsko krizo. Mimo-odče smo povprašali, kako so jo občutili in kdaj se nam obetajo boljši časi.

Foto: Gorazd Kavčič

Jasmina Šekič:

»Mož je ostal brez službe, živimo z eno plačo. CSD-ji ne delujejo, če moraš ob 800 evrih dohodka za vrtec plačevati 120 evrov. Pomagata nam mami; ena finančno, druga pa s pridelki z vrta.«

Siniša Banovič:

»Krise zaenkrat ne občutim. Sem študent, delam pa kot košarkarski trener in sodnik. So pa številni mladi trenutno v zelo nezavidljivem položaju. Bojim se, da še nismo iz najhujšega.«

Boro Dejanovič:

»Za študente je vedno manj dela, stalnih služb za mlade pa še manj. Težko dobiš delovne izkušnje. Zdaj še študiram, če v Sloveniji ne bo dela, bom šel pa v tujino. Mislim, da Slovenija še vedno tone.«

Franci Bukovnik:

»Kolikor časa bo ta vlada, bo groza. Tudi sam sem kot upokojenec občutil krizo. V trgovini je vse dražje, položnice so višje, uvajajo nove davke, pokojnine pa so iste. Na vsak evro je treba gledati.«

Slavko Krajišnik:

»Krise nisem kaj dosti občutil, je pa res, da z ženo nisva zahtevna. Imam pa kolege, ki so ostali brez dela. Časi so težki, z denarjem je treba biti preudaren. Mislim pa, da prava kriza šele prihaja.«

Dnevi brez avtomobilov

V ponedeljek se je začel Evropski teden mobilnosti, ki po vsej Sloveniji že dvanajsto leto zapored spodbuja okolju prijazne načine mobilnosti. Letos poteka pod sloganom Vaš korak za čistejši zrak, številne prireditve pa so pripravili tudi po gorenjskih občinah.

JASNA PALADIN

Kranj – Na Evropskem tednu mobilnosti, ki poteka med 16. in 22. septembrom, letos sodeluje rekordnih 32 slovenskih občin, ki si prizadevajo v svojih mestih zmanjšati avtomobilski promet, spodbuditi svoje občane, naj se raje kot z avtom na pot podajo peš, s kolesom ali z javnimi prevoznimi sredstvi, ter s tem tudi izboljšati kakovost zraka. V ta namen so ponekod za promet zaprli središča mest.

V Kamniku je dan brez avtomobila tako potekal že v ponedeljek dopoldne, ko je ulice središča mesta namesto avtomobilov zasedlo okoli 800 otrok iz kamniških šol in vrtcev. Svoje delo so jim predstavili gasilci, reševalci, gorski reševalci, policisti, otroci so se na poligonu in ob prometnih znakih veliko naučili o prometu, občina pa je ob tem spodbujala občane k uporabi sistema izposoje koles KAM-kolo in javnega prevoza Kamnik Bus. Evropskemu tednu mobilnosti so se v ponedeljek na zanimiv način pridružili tudi v občini Gorenja vas-Poljane.

Pred občinsko stavbo v Gorenji vasi je Občina namreč organizirala brezplačen pregled koles, ki je med občani naletel na zelo dober odziv. Mestna občina Kranj in Urbanistični inštitut sta včeraj pripravila delavnico z naslovom Sprehod za vse in okroglo mizo Dostopnost kulturne dediščine in njenih vsebin v starem Kranju za vse. Evropskemu tednu mobilnosti se je letos že desetič pridružila tudi občina Radovljica. V sodelovanju s Športno

zvezo Radovljica, Bled, Bohinj in Gorje bodo tudi letos organizirali kolesarski izlet, ki se bo začel danes ob 16. uri, ko se bodo kolesarji na pot tradicionalno odpravili z Linhartovega trga v Radovljici. Trasa Radovljica–Lancovo–Bodešče–Koritno–Lesce–Radovljica ni zahtevna, dolga je približno 13 kilometrov. Vrnitev na Linhartov trg je predvidena okrog 17.45. Na Linhartovem trgu si bo danes od 15.30 do 18. ure mogoče ogledati tudi električno

vozilo Super Piki, ki so ga izdelali v tehničnem centru Inštituta Metron na Češnjici pri Podnartu. Aktivno so se v akcijo vključili tudi vrtci in šole iz radovljiške občine. Pomena zmanjšanja prometa pa se zavedajo tudi v občini Škofja Loka, kjer so v teh dneh predstavili nekaj konkretnih trajnih prometno-preventivnih ukrepov, jutri, 21. septembra, pa občane vabijo na brezplačni prevoz z mestno avtobusno linijo Podlubnik-Lipica-Podlubnik.

V Kamniku so v ponedeljek namesto avtomobilov središče mesta zasedli otroci, ki so se skozi igro učili tudi o prometu.

TRŽIČ

Koča na Dobrči spet najbolj priljubljena

Planinska zveza Slovenije in časniki Nedelo sta tudi letos pripravila skupno akcijo, v kateri so planinci enajst tednov glasovali za najbolj priljubljeno planinsko kočo pri nas. Rezultate so razglasili v nedeljo, zmage pa so se ponovno razveselili v Koči na Dobrči, kjer so največ glasov prejeli že lansko leto. Koča na 1478 metrih višine sta od Planinskega društva Tržič leta 2008 najela domačina Jana in Milan Jančič iz Tržiške Bistrice, ki vse odtlej s svojo dobro voljo med planince vnašata veliko dobre energije, za zadovoljstvo planincev pa je v veliki meri zaslužna tudi odlična hrana, po kateri so na Dobrči znani že daleč naokoli. **J. P.**

KARAVANKE

Nočne zapore predora tudi prihodnji teden

Po dveh nočeh popolne zapore promet skozi predor Karavanke znova nemoteno poteka, vendar pa bo že v noči s ponedeljka na torek med 22. in 6. uro v njem znova potekala polovična zapora zaradi pranja predorske cevi, so sporočili iz Družbe za avtoceste v RS (Dars). V prihodnjih treh nočeh pa je znova načrtovana popolna zapora predora Karavanke (med 22. in 6. uro), in sicer s torke na sredo (24. na 25. september), s srede na četrtek (25. na 26. september) in s četrta na petek (26. na 27. september). Opravili bodo nastavitve novih videokamer v celotni predorski cevi ter testirali novi video nadzorni sistem. Predvidoma konec novembra bodo v predoru potekala še zadnja dela v zvezi z razstavitvijo starega sistema in polno integracijo novega v obstoječi sistem nadzora in krmiljenja procesov s računalnikom. Tedaj bo promet skozi predor nekaj dni potekal izmenično enosmerno s čakanjem pred predorom od 30 minut, o točnih terminih pa bo Dars uporabnike avtoceste še obvestil. **S. Š.**

vremenska napoved

Ob koncu tedna bo večinoma sončno. Jutra bodo ponekod po kotlinah meglena.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

7/19 °C

SOBOTA

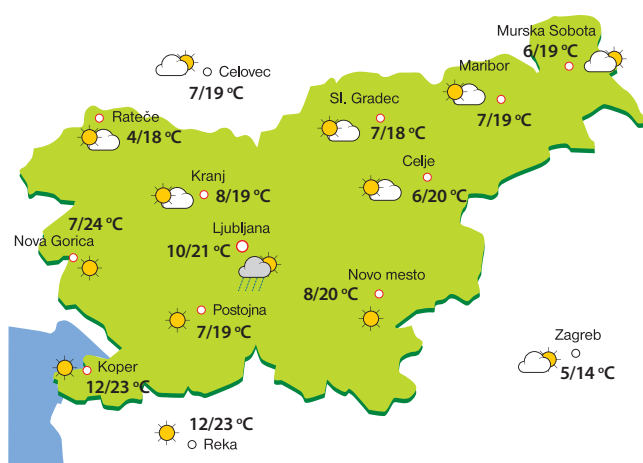

6/20 °C

NEDELJA

7/19 °C

RADIO KRANJ d.o.o.
Sritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
(04) 281-2220
(04) 281-2221
(04) 2023-222
(051) 303-505

FAX:
(04) 281-2225
(04) 281-2229

E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si

www.radio-kranj.si